

BİNGÖL

GİRİŞİMCİLİK GELİŞTİRME MERKEZİ PROJESİ

BİNGÖL TİCARET VE SANAYİ ODASI
BİNGÖL CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

HAZIRLAYANLAR:

Hamit Pişkin
Endüstri Yüksek Mühendisi

Sedat Çıfçı
SME Expert

Bu Proje, T.C. Fırat Kalkınma Ajansı 2019 Yılı Fizibilite Desteği Programı kapsamında desteklenmektedir. Bu fizibilite raporunun içeriği Fırat Kalkınma Ajansı ve/veya Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın görüşlerini yansıtmamakta olup içerik ile ilgili tek sorumluluk Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası'na aittir.

315,565,258

BİNGÖL GİRİŞİMCİLİK GELİŞTİRME MERKEZİ PROJESİ

İÇİNDEKİLER

TANIM VE KISALTMALAR	6
PROJE ÖZETİ	7
1. PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI	17
1.1. Projenin Politika Dokümanlarına Uygunluğu	17
1.2. Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat	18
1.2.1. Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası	19
1.2.2. KOSGEB Bingöl Müdürlüğü	20
1.2.3. Bingöl Üniversitesi	20
1.2.4. Bingöl İŞGEM	21
1.3. Projenin Kurumun Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projeleri İle İlişkisi	21
1.4. Projenin Diğer Kurumların Projeleri İle İlişkisi	22
1.4.1. Proje İle Eşzamanlı Götürülmesi Gereken Diğer Kurumların Projeleri	22
1.4.2. Projede Başka Kurumların Projeleri ile Fiziki Çakışma Oluşmamasına Yönelik Tedbirler	22
1.5. Proje ile İlgili Geçmişte Yapılmış Etüt Araştırma ve Diğer Çalışmalar	22
1.6. Proje İhtiyacı/Talebi	22
1.7. Proje Alternatifleri	24
1.7.1. Projesiz Durum	24
1.7.2. Bakım Onarım veya Tevsii Yatırımı	25
1.7.3. En İyi İkinci Alternatif	25
1.7.4. En İyi Alternatif	25
1.8. Teknoloji ve Tasarım	25
2. YER SEÇİMİ VE ARAZİ MALİYETİ	27
2.1. Fiziksel ve Coğrafi Özellikler	27
2.1.1. İklim	28
2.1.2. Bitki Örtüsü	28
2.1.3. Su Kaynakları	29
2.1.4. Toprak ve Arazi Yapısı İle İlgili Bilgiler	30
2.1.5. Diğer Doğal Kaynaklar	32
2.2. Ekonomik ve Fiziksel Altyapı	32
2.2.1. Bingöl İli Sanayi Durumu	32
2.2.2. Tarım ve Hayvancılık	32
2.2.3. Madencilik	34
2.2.4. Turizm	34
2.2.5. Ulaşım	36
2.2.6. Sermaye Piyasası İşlemleri	38
2.3. Sosyal Altyapı ve Sosyal Etkiler	38
2.4. Çevresel Etkiler	39
2.5. Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti	39
3. TALEP TAHMİNİ VE KAPASİTE SEÇİMİ	40
3.1. Varsayımlar	40
3.2. Talep Tahmin Yöntemi	40
3.3. Talep Analizi	40
3.4. Talep Tahmin Sonuçları	41
3.5. Kapasite Seçimi	41

İÇİNDEKİLER

4.	YATIRIM TUTARI	42
4.1.	Sabit Sermaye Yatırım Tutarı	42
4.2.	Arazi Bedeli/Kamulaştırma Bedeli	42
4.3.	İşletme Sermayesi	43
4.4.	Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Dağılımı	44
5.	PROJENİN FİNANSMANI VE FİNANSAL ANALİZ	46
5.1.	Finansman Öngörüsü	46
5.2.	Finansman İhtiyacı ve Kaynakları	46
5.3.	Finansman Koşulları ve Sermaye Maliyeti	48
5.4.	Finansman Tablosu ve Finansal Oranlar Analizi	48
6.	TİCARİ ANALİZ	50
6.1.	Ticari Analiz ile İlgili Temel Varsayımlar	51
6.3.	Ticari Nakit Akış Tablosu	53
6.4.	Ticari Fayda Maliyet Analizi	54
7.	EKONOMİK ANALİZ	57
7.1.	Ekonomik Analiz İle İlgili Temel Varsayımlar	57
7.2.	Ekonomik Faydalar ve Maliyetler	58
7.3.	Ekonomik Fayda Maliyet Analizi	59
7.4.	Maliyet Etkinlik Analizi	59
7.5.	Diğer Ekonomik Analiz Ölçütleri	59
8.	RİSK ANALİZİ	60
8.1.	Duyarlılık Analizi	60
8.2.	Proje İle İlgili Riskler ve Etkiler	60
8.3.	Temel Risklerle İlgili Risk Azaltma Tedbirleri	61
9.	ÇEVRESEL ANALİZ	62
9.1.	Çevresel Etkilerin Ön Değerlendirmesi	62
9.2.	Çevresel Riskler ve Azaltma Tedbirleri	62
10.	SOSYAL ANALİZ	63
10.1.	Projenin Sosyal Etkileri	63
10.2.	Projenin Toplumsal Gruplara Etkisi	63
10.3.	Bölgesel Düzeydeki Etkisi	64
11.	PROJE YÖNETİMİ ve UYGULAMA PROGRAMI	65
11.1.	Proje Yürütücüsü Kuruluş ve Teknik Kapasitesi	65
11.2.	Proje Organizasyonu ve Yönetim	66
11.3.	Proje Uygulama Planı ve Projede Kritik Aşamalar.....	67
12.	SONUÇ.....	68
12.1.	Projenin Ticari ve Ekonomik Yapılabilirliği İle İlgili Sonuçlar.....	68
12.2.	Projenin Sürdürülebilirliği	68
12.3.	Projeye İlişkin Temel Riskler	69
13.	EKLER	70

TANIM VE KISALTMALAR

BİNTSO

Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası

OSB

Organize Sanayi Bölgesi

BOSB

Bingöl Organize Sanayi Bölgesi

KSS

Küçük Sanayi Sitesi

FKA

Fırat Kalkınma Ajansı

AJANS

Fırat Kalkınma Ajansı

İKO

İç Karlılık Oranı

NBD

Net Bugünkü Değer

GDP

Güdümlü Proje Desteği

GİRİŞİMCİ

Üretim elemanlarını (doğa, emek, sermaye) sistemli ve bilinçli bir şekilde bir araya getirerek mal ve hizmet üretimini sağlayan kişidir. Girişimci toplumun gereksinim duyduğu dolayısıyla talep edilen bir malı ya da hizmeti bulup onu üretmeye girişen ve buna öncülük eden kişi

PROJE ÖZETİ

a. Proje Kimlik Kartı

i. Temel Proje Verileri

Proje Adı	Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi
Sektör/Alt Sektör	Hizmet / Girişimci Danışmanlığı/Mentörlüğü
Proje Sahibi Kuruluş	Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası
Uygulama Yeri	Simani Mahallesi Bingöl Muş Karayolu No 1349 Ada ve 2 Nolu Parsel Merkez / BİNGÖL
Uygulayıcı Birim	Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası
Maliyet ve Temel Kalemler	9.834.373,50 TL İnşaat Maliyetleri, Mekanik ve Elektrik İşleri, Çevre Düzenlemesi ve Tefrişat Giderleri
Planlanan Çıktılar	- Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezinin oluşturulmasına yönelik fizibilite raporu hazırlandı. - Paydaşlarla yapılan toplantı ve görüşmeler neticesinde oluşturulan merkezde yer alacak ilk başvuru alanları, girişimci görüşme alanları, ofis alanları, ortak çalışma alanları, toplantı ve seminer salonları, kafe vb. alanlar belirlendi. - Destek merkezinin veri tabanı, yeni girişimci ve yenilikçi girişimci değerlendirme kurulları, mentor havuzu ile hizmet sunumu için sistem tasarlandı. - Merkezin çalışma alanları, hedef grupları, öncelikli faaliyet alanları belirlendi. - Bingöl'de girişimciler için uygun yatırım alanları/iş fikirleri belirlendi. - Merkez bünyesinde girişimcilerin başvuru yaparak destek alabileceği bir alt-yapı oluşturuldu. - Merkezin sürdürülebilirliğini sağlamak için yerel kurumların da katılımı ile özgün bir işletme modeli oluşturuldu. - Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezinde yer alacak ekipman/mobilya gibi altyapılar belirlendi. - Hizmet sağlayıcı firma, Fırat Kalkınma Ajansı ve BİNTSO yetkilileri elde edilen sonuçlar ile hazırlanan teknik projeler için görüş alışverişinde bulunmak için 2 adet toplantı gerçekleştirildi. - Elde edilen sonuçlar ışığında projenin mali analizleri gerçekleştirildi. - Uygulama süresince Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Fırat Kalkınma Ajansı'nın projeye olan katkılarına yönelik görünürlük çalışmaları yapıldı.
Genel Takvim Başlama-Bitiş Tarihi	Proje Süresi: 12 Ay 15.02.2020 – 14.02.2021

ii.

Amaç ve Gerekeçe

Ülkemizin uluslararası alanda öncü olabilecek iş modelleri, ürünler ve hizmetler çıkarabilmesi, güçlü bir girişimcilik ekosistemine sahip olmasına bağlıdır. Girişimcilerin işletme döneminin tüm aşamalarında farklı ihtiyaçları ortaya çıkmaktadır. Mevcut durumda eğitim sonrasında girişimcilere iş kurma sürecinde herhangi bir destek sunulmamaktadır. Ayrıca yenilikçi girişimci adaylarının iş fikirlerini olgunlaştırmak amacıyla fikirlerini paylaşabilecekleri ve profesyonel destek sunacak bir girişimci merkezi Bingöl'de bulunmamaktadır. Bingöl'de girişimcilik kültürü ve ekosisteminin yayınlştırılması/geliştirilmesi ve yeni işletmelerin kurularak ilin ekonomisinin katma değerli ürünlere doğru dönüşümünü sağlamak amacıyla Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi Projesinin hayata geçirilmesi ihtiyacı doğmuştur.

iii.

Yapılan İş Tanımı

Yapılacak iş, Bingöl'de girişimcilik kültürü ve ekosisteminin yayınlştırılması/geliştirilmesi ve yeni işletmelerin kurularak ilin ekonomisinin tarım ve hayvancılıktan sanayiye doğru dönüşümünü sağlamak amacıyla Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezinin kurulmasına yönelik fizibilite çalışmasının hazırlanmasıdır. Bu kapsamda Bingöl Girişimcilik Merkezi'nin oluşturulmasına yönelik maliyetler ve finansman kaynaklarının belirlenmesi başta olmak üzere teknik analizlerin yapılması, altyapı unsurlarının inşa edilmesi, devreye alınması ve hizmet verebilecek düzeye getirilmesine kadarki süreç ve ihtiyaçların belirlenmesini içeren fizibilite çalışmasını kapsamaktadır.

iv.

Uzun ve Kısa Dönemli Amaçlarla İlişki (Kalkınma Planı, Ulusal Strateji Belgeleri, Stratejik Plan vb.)

Girişimcilik faaliyetlerinin niteliği arttıkça, bu faaliyetlerin sonucu olarak elde edilen değer de artmakta ve bu da toplumun refahını yükseltmektedir. Bu nedenle, toplumun ortalama % 5'lik bir nüfusunu oluşturan girişimcilerin niteliğinin artırılması yoluyla, çalışanların daha iyi gelir ettiği, iyi bir çalışma ortamına sahip, değer yaratan ve yarattığı bu değeri paydaşları ile paylaşan nitelikli işletmelerin sayısı da artacaktır. Bingöl'ün girişimcilik düzeyi Türkiye geneli ile kıyaslandığında diğer illere oranla daha düşük bir orana sahiptir. Bingöl'de girişimcilik kültürü ve ekosisteminin yayınlştırılması/geliştirilmesi ve yeni işletmelerin kurularak ilin ekonomisinin tarım ve hayvancılıktan sanayiye doğru dönüşümünü sağlamayı hedefleyen bu projenin ulusal ve yerel stratejilere katkısı şu şekildedir:

Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi'nin kurulmasını amaçlayan proje TRB1 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planında 1. eksen olarak belirlenen Yaşam Kalitesi başlığının Sosyal Ve Beşeri Sermayenin Gelişimi alt başlığında girişimcilik kültürünün güçlendirilmesi ele alınmıştır. Bu bileşen kapsamında bölge illeri kamu yatırımları ve kamu yardımlarının etkisi ile girişimci kimliğini geliştirmekte zorlanmıştır. Girişimcilik kültürün bölgede geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için ulusal politikalara ilave, bölge özelinde tedbirler geliştirilmelidir denilmiş ve planın proje ve faaliyetler kısmında Girişimciliği özendiren ve teşvik edici altyapıların kurulması, kapasitelerinin artırılması gerektiği belirtilmiştir. Hayata geçirilmesi amaçlanan Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi, Fırat Kalkınma Ajansı 2019 Yılı Fizibilite Desteği Programı öncelikli alanlarından; yenilikçi girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi alanında yapılacak yatırımların fizibilite ve projelendirme çalışmalarının hazırlanması önceliği ile önceliği ile doğrudan ilgilidir.

2019 yılında onaylanan ve üst ölçekli ulusal plan olan 11. Kalkınma Planı'nın 2.2.3.3. Girişimcilik ve KOBİ'ler ana başlığı altında yer alan 448. Girişimcilik kültürünün, teknoloji tabanlı ve yenilikçi girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi, finansmana, bilgiye ve pazara erişim imkanlarını geliştiren girişim-

cilik ekosisteminin güçlendirilmesi, firmaların ölçek büyütmelemlerinin sağlanması temel amacına katkı sunmaktadır. Ayrıca bu temel amaç altında listelenen birçok politika ve tedbirlerin Bingöl’de hayata geçmesini de sağlaması bakımından proje önemlidir.

TRB1 Bölge Planı ve 11. Kalkınma Planının yanı sıra 18.09.2019 tarihinde yayınlanan 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi Raporunda da bu projenin katkı sağlayacağı önemli stratejilere değinilmiştir. Sanayi Strateji Raporunun 5 ana bileşeninden biri olan Girişimcilik başlığı altında belirlenen 14 - Girişimcilik Ekosisteminin Etkinliğinin Artırılması alt başlığında bu projenin Bingöl özelinde gerçekleşmesine katkıda bulunacağı birçok strateji aşağıda listelenmiştir:

- Türkiye’deki girişimcilik ekosisteminde yer alan tüm paydaşların faydalanabileceği, girişim bilgilerinin yer aldığı, yatırımcıların tanıtıldığı, kuluçka ve hızlandırma merkezleri hakkında bilgiler içeren, girişimciliğe yönelik desteklerin özetlendiği, eğitimlerin listelendiği ve gelişmelerin paylaşıldığı “yaşayan” bir Türkiye Girişim Ekosistemi Platformu kurulması amaçlanmaktadır. Bu alanda çalışan mevcut girişimlerin ekosisteme katkılarının artırılmasına yönelik de tedbirler alınacaktır.
- Girişimcilik fikirlerinin oluşması ve olgunlaşması için okullarda, iş yerlerinde, TGB’lerde açık inovasyon yaklaşımının öğretilmesi ve uygulanması, kuluçka merkezlerinde tutumlu inovasyon yaklaşımı ile Dene-yap Teknoloji Atölyelerine benzer modellerin, girişimcilerin kullanımına sunulması için yeni mekanizmalar geliştirilecektir.
- Yerli teknoloji girişimleri ve tedarikçilerinin kurumsallaşması, markalaşması, uluslararası pazarlara açılmasını teşvik etmek için uluslararası pazarlarda iş birliği, eğitim ve danışmanlık hizmetlerini de kapsayan destekler verilecektir.
- Paydaş odaklılık yaklaşımı doğrultusunda girişimcinin ihtiyacı olan finansman kaynakları hakkında tek bir noktadan bilgilendirme ve hizmet veren bir mekanizma geliştirilecek, bilinirliğinin artması için tanıtım faaliyetleri düzenlenecek ve ihtiyaçlara uygun çözümler sunulacaktır.

Sonuç olarak hem üst ölçekli plan ve strateji raporlarında hem de TRB1 Bölgesi 2014 -2023 Bölge Planında girişimcilik ekosisteminin oluşturulması/geliştirilmesine yönelik proje ve çalışmaların destekleneceği belirtilmektedir.

v. Finansman Kaynağı ve Planı

Yatırımın 7.375.780,13 TL’si Fırat Kalkınma Ajansı hibe desteği veya ilgili bakanlıkça projeye özel tahsis edilecek kaynaktan sağlanması ve kalan 2.458.593,38 TL’lik kısmın ise proje sahibi Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası öz kaynakları ile finanse edilmesi planlanmaktadır. Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi projesinde yatırım döneminde herhangi bir personel istihdam edilmeyeceğinden işletme sermayesi öngörülmemiştir.

Yatırımın Konusu	Yatırım Tutarı (TL)	Hibeye Esas Yatırım Tutarı (TL)	Talep Edilen Hibe Tutarı (TL)	Özkaynak Tutarı (TL)	Hibeye Esas Oran (%)	Öz Kaynak Oran (%)
Sabit Yatırımı	9.834.373,50	9.834.373,50	7.375.780,13	2.458.593,38	75,00	25,00
Öngörülme-yen Maliyetler	-	-	-	-	-	-
*İşletme Sermayesi Değişimi	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	9.834.373,50	9.834.373,50	7.375.780,13	2.458.593,38	75,00	25,00

vi. Finansman Kaynağı ve Planı

	Projesiz Durum	Bakım Onarım/ Tavsii	Seçilen İkinci Alternatif	Seçilen Alternatif
Yatırım Tutarı	Uygun Değildir.	Uygun Değildir.	Tek alternatif bulunmaktadır.	9.834.373,50 TL
Net Bugünkü Değer (Ticari/Ekonomik)				9.453.768,47 TL
İç Karlılık Oranı (Ticari/Ekonomik)				% 14
Geri Ödeme Süresi (Ticari/Ekonomik)				4,82
Fayda/Maliyet Oranı (Ticari)				2,93
Fayda/Maliyet Oranı (Ekonomik)	-	-	-	-
Parasallaştırılamayan Önemli Fayda ve Maliyetler	- Bingöl Girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi - Bölge’de örnek ve öncü bir merkezin faaliyete geçirilmesi - Bingöl’de nitelikli yatırımların hayata geçirilmesi - Merkezin Bingöl tanıtımına ve gelişimine önemli katkılar sunması			
Rakamsallaştırılamayan Önemli Hususlar	- İlin ve bölgenin sosyo - ekonomik anlamda gelişmesine katkı sağlaması - Dezavantajlı gruplara yönelik istihdam olanaklarını çeşitlendirmesi ve artırması - Bingöl’de girişimcilik ve yatırım ortamının iyileştirilmesi			

vii. Etüt Bilgileri

Etüdü Hazırlayan Birim	Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası
Etüdün Hazırlanış Tarihi	31.12.2019
Etüt Hakkında Yetkili Kişi:	Yunus Emre Katrancı
E-Mail	katranci@bintso.org.tr
Cep Tel:	+90 (532) 712 52 09

b. Projenin Gerekçesi

Türkiye genelinde kalkınma stratejilerinde önemi artan girişimcilik bölgesel kalkınma için de önemli bir stratejidir. Bingöl gibi iller için yerelde ekonomik kalkınmanın sağlanması, işletmelerin kurulması, iş alanlarının geliştirilmesi için önemli bir stratejidir. Bingöl’de girişimcilik desteği eğitimlerine ilgi her yıl artış göstermektedir. Girişimciler, çalışanlar ve istihdama katılamayan kadınlar, gençler iş kurmaya yönelmekte ve sunulan destekten yararlanmak istemektedirler. Bingöl de her yıl ortalama 500 kişiye girişimcilik eğitimleri verilmektedir. BİNTSO’ya girişimcilik eğitimlerinin düzenlenmesine yönelik yoğun talepler gelmekte ancak bu talepler altyapı ve zaman yetersizliğinden çoğu zaman karşılanamamaktadır. Bingöl’de kısa süreli eğitimlerden sonra destek için başvuruda bulunan ve işini kuranların oranı girişimcilik eğitimine katılanların % 7’nin altındadır. İş kurma kararı alan ve destekten yararlanan girişimci adaylarının kurdukları işlerde sürdürülebilirliğin sağlanması, iş kurma sürecinde karşılaştıkları engeller ve yeni girişimcilerin yoğunlaştıkları alanlar ile ilgili sorunlar yaşanmaktadır. Mevcut durumda eğitim sonrasında iş kurma sürecinde her hangi bir destek sunulmamaktadır. Yenilikçi girişimci adaylarında ise özellikle Bingöl’de iş fikirlerini paylaşabilecekleri, destek alabilecekleri, olgunlaştırabilecekleri bir merkez bulunmamaktadır. Mevcut girişimcilik geliştirme programında girişimciler iş fikrinden ziyade destek alabilecekleri alanlara yönelmektedir. Bu nedenle iş fikri ve fikrin yerelde uygulanabilirliğinden ziyade destek alabilecekleri ve alacakları destek ile kurabilecekleri iş alanlarına yönelmektedirler. Bingöl özelinde bu şekilde destek alarak kurulan iş yerlerinin belirli hizmet ve üretim alanlarında yoğunlaştığı ve sürdürülebilirliklerinin de düşük olduğu tespit edilmiştir. Türkiye genelinde işletmelerin sürdürülebilirlikleri ile ilgili yaşanan sorun yani yeni kurulan işletmelerin ilk yıl içinde kapanma oranlarının yüksek olması, yeni girişimcilerde çok daha yüksektir. Bu durum iş kurma sürecinde doğru araştırmaların, ön fizibilitelerin yapılmaması, girişimcinin iş kurmak için gerekli motivasyon, hazırlık ve bilgiye sahip olmamasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Diğer bir temel sorun girişimciler ile ilgili desteklerin ve yapılan çalışmaların oldukça parçalı olmasıdır. Eğitimler kurum/kuruluşlar bünyesinde düzenlenebilmekte, destek başvuruları KOSGEB’e yapılmakta, destek için iş planı hazırlama ve bilgilendirme danışmanlık şirketleri veya odalar gibi bazı kurumların küçük destekleri ile sınırlı kalmaktadır. Girişimcilere yönelik desteklerin de bütüncül bir şekilde geliştirilmesi ve girişimcilerin sorun yaşadıkları alanlara yönelik özgün çalışmaların yapılması girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi için büyük önem arz etmektedir. Ayrıca iş kurma sürecinden sonra işletmelerin takibi, işletmelerin karşı karşıya kaldıkları sorunlar ve bunların çözümüne yönelik önlemlerin alınması da gerekmektedir. Yani girişimcilik çalışmalarında yönlendirmenin yanı sıra izleme ve değerlendirme ile rehberlik faaliyetleri de oldukça önemlidir. Yenilikçi girişimciliğin geliştirilmesi ekonomisi genel olarak tarım ve hayvancılığa dayanan Bingöl için oldukça önemlidir. Bunun için öncelikle yerel/ulusal talebin belirlenmesi ve buna göre iş fikirlerinin belirlenerek olgunlaşmasına yönelik desteklerin geliştirilmesi gerekmektedir. Yerelde yenilikçi girişimcilik için destek çalışmalarından ziyade girişimcilerden direkt gelen iş planlarının değerlendirilmesi süreci yürütülmektedir.

Oluşturulan merkez bünyesinde her yıl 50 girişimcinin yenilikçi iş fikirlerini merkez bünyesinde geliştirilmesi, olgunlaştırması ve yatırıma dönüştürmek için yatırımcılar ile bir araya gelmesi hedeflenmektedir. Girişimcilerin ve gençlerin daha inovatif ve katma değeri yüksek iş fikirlerini geliştirebilecekleri alanlar yaratılacaktır. Bu şekilde yenilikçi iş fikirlerinin yerelde gelişmesi, olgunlaşmasına katkı sunulacaktır. Olgunlaşan iş fikirlerinin ulusal düzeyde ilgili kurum/kuruluşlarla işbirliği sağlanarak tanıtımlarının yapılması, patent başvurularının yapılması da sağlanabilecektir. Girişimcilik eğitimleri ilde farklı kurumlar bünyesinde veya KOSGEB E-Akademi üzerinden online olarak sunulmaktadır. Salt 32 saatlik eğitim programlarında girişimcilik desteği başvurusu hakkında bilgiler sunulmaktadır. Eğitimlerini tamamlayan girişimci adaylarının % 7’si KOSGEB desteğine başvurmakta ve bu yolla kurulan işletmelerin sürdürülebilirliği de düşük olmaktadır. Mer-

kezin kurulması ile girişimcilik eğitim ve desteklerinin daha etkin ve sürdürülebilir bir şekilde sunulması sağlanacaktır. Girişimciliğin salt eğitim ve destekler üzerinden değil, bir strateji olarak yerelde geliştirilmesi ve ilgili tüm paydaşlar ile iş birliği sağlanarak daha etkin ve sürdürülebilir bir şekilde uygulanması merkezin kurulması ile sağlanacaktır. Bu şekilde proje çalışması girişimcilik stratejisinin yerelde gelişmesi ve yerelde ilgili yapılar arasında işbirliğinin sağlanması açısından önemli katkılar sunacaktır. Mevcut durumda girişimci adayları rekabetin yüksek olduğu, iç pazar ile sınırlı benzer iş alanlarına yönelmektedirler. Girişimcilik desteği ile kurulan işletmeler incelendiğinde, iş fikirlerinin belirli alanlarda yoğunlaştığı ve KOSGEB girişimcilik desteğinden yararlanacak şekilde işletmelerin planlandığı görülmektedir. Ancak yerelde ihtiyaç duyulan yatırım alanları, iş fırsatları konusunda girişimcilerin yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve bu bilgiye erişimde zorlandıkları görülmektedir. Proje çalışması girişimcilerin yatırım alanları, pazar, iş kurma süreçleri vb. farklı alanlarda bilgiye erişimleri için de destekler sunacaktır. Bu şekilde girişimci adaylarının iş kurma süreçlerinde doğru yatırım alanlarında yatırıma yönelmeleri ve daha sürdürülebilir işletmelerin kurulması sağlanabilecektir.

Faaliyete geçirilecek merkezde bütüncül bir yaklaşımla iş fikrinin belirlenmesi, değerlendirilmesi, olgunlaştırılması, ön fizibilite çalışmaları, iş planlarının hazırlanması, uygulama sürecinde de danışmanlık ve mentörlük süreçlerini kapsayan geniş bir yelpazede verilecek hizmet ile girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi projenin ortaya çıkmasını sağlayan temel gerekçelerdir.

i. Projenin Hedef Kitlesi

1. Girişimciler, yeni girişimci adayları ortalama (720 kişi):

Yılda ortalama 720 kişinin merkezden destek almak için başvuru yapması planlanmaktadır. Merkez bünyesinde oluşturulan girişimci başvuru formunu doldurarak yapılan başvurular değerlendirilerek, eğitim programları, mentörlük ve danışmanlık hizmetlerinden yararlanacak girişimci adayları belirlenecektir. Merkezde yılda 720 kişinin eğitimlerden yararlanması ve bunlara mentörlük ve danışmanlık desteğinin sunulması planlanmaktadır. Yeni girişimci adaylarının seçiminde kadın ve gençler için özel kotaların da konması planlanmaktadır.

2. Yenilikçi girişimciler (50 kişi):

Merkeze yenilikçi iş fikirleri ile yıllık ortalama 50 kişinin başvurması planlanmaktadır. Yapılan değerlendirmelerden sonra seçilen 25 kişiye eğitimlerin verilmesi, iş fikirlerini geliştirmek isteyen 10 kişiye merkez bünyesinde çalışma alanlarını kullanma hakkının verilmesi ve olgunlaştırılan iş fikirlerinde iş kurma süreçlerine mentörlük ve teknik danışmanlık desteğinin sunulması öngörülmektedir.

3. Yatırımcılar (30 kişi):

Farklı sektörlerde kent genelinde veya ulusal düzeyde girişimciler ile bir araya gelen, deneyimlerini paylaşan, sektörel alanda bilgiler paylaşan, merkezin çalışmalarına aktif destek ve katılım sağlayan, mentörlük de yapabilecek yatırımcılar.

4. Mentörler (10 kişi):

Farklı iş ve uzmanlık alanlarında girişimcilere mentörlük desteği verebilecek, merkezin çalışma sistemine dahil olacak ve destek sunacak kişiler

5. Teknik uzmanlar (5 kişi):

Yenilikçi iş fikirlerine alanına göre teknik uzmanlık sunacak, girişimci ve merkezin ortak çabası ile belirlenecek ve sadece girişimciye teknik destek sunumunda destek alınacak kişiler

6. Üniversite öğrencileri, öğrenci kulüpleri:

Bingöl Üniversitesi bünyesinde faaliyette olan 36 öğrenci kulübü, farklı bölümlerden öğrenciler (100 öğrenci/yıl) Üniversite bünyesinde merkez çalışmalarına gönüllü destek sunacak öğrenciler ile özellikle 3. ve 4. sınıflarda olup iş kurmayı düşünen ve iş fikirlerine sahip olan gençler

7. Kadınlar (100 kadın):

Kendi işini kurmak isteyen girişimci kadınlar

8. Girişimcilik Kurulu:

Yatırımcıların, kadın girişimcilerin, yeni ve yenilikçi girişimcilerin, girişimcilik ile ilgili çalışma yapan kurum temsilcilerinin katılım sağladığı 10 kişiden oluşan ve belli periyotlarla bir araya gelen ve merkez çalışmalarını güçlendirecek politikalar projeler geliştiren kurul

Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi Projesinin hedef kitlesini oluşturmaktadır.

c. Projenin Tanımı ve Kapsamı

Son yıllarda yaşanan değişim ve dönüşümle birlikte girişimcilik ve yenilikçilik ekonomideki önemli iki yapı taşı haline gelmiştir. Nitekim Dünya Girişimcilik Platformu tarafından 48 ülke arasında yapılan araştırma yüksek girişimcilik faaliyetleri olan ülkelerin ortalama ekonomik büyümenin üzerinde gelişme gösterdiğini ortaya koymaktadır. Girişimcilik 1980 yılı sonrasında popülerlik kazanmış ve birçok ülke girişimcilik ekosistemini oluşturmak için programlar hazırlayarak girişimcilik altyapısını güçlendirmeye ve girişimci sayılarını artırmaya çalışmaktadır. Girişimciliğin yarattığı ekonomik refah üzerindeki olumlu etkinin yanında, girişimciliği son dönemde böylesine popüler yapan üç önemli gelişmeden bahsetmek mümkündür:

1. Girişimciliğin işsizlik için bir çözüm olarak görülmesi,
2. Yeni ekonominin gittikçe güçlenmesiyle değişen ekonomik yapı ve girişimciliğin yeni ekonomi açısından oynadığı önemli rol
3. Ekonomi ve işletme alanlarında yaşanan teorik gelişmeler sonucu girişimciliğin genel kabulü

Değişen ve dönüşen yeni ekonomi modelinden tüm sektör ve firmaların etkilenmeye başladığı bu değişime bağlı olarak yeni iş süreçlerinin ve üretim tekniklerinin ortaya çıktığı görülmektedir. Bu yapısal değişimin temelini sadece “yeni teknolojiler” değil aynı zamanda yeni iş modelleri, üretim yapıları ve teknolojik değişimleri ortaya çıkaran girişimciler” de oluşturmaktadır. Çünkü sürekli ve hızlı bir şekilde gelişen bilimsel ilerlemenin ve yeniliğin ışığında ortaya çıkan teknolojik fırsatları görebilen, bunların ekonomiye nasıl kazandırılabilceği konusunda projeler geliştiren ve bizzat gerçekleştirilmesi için uğraşanlar girişimcilerdir. Girişimciler ekonomik kaynakların düşük üretkenlik alanlarından yüksek üretkenlik alanlarına aktarılması sürecinde önemli görev üstlenmektedir. En küçük bir yenilik dahi, üretim sürecinde iyileştirmeler ve üretkenlik artışları sağlayabilmektedir. Yeniliğin düzeyi arttıkça ekonomiye katkısı da o oranda artmaktadır. Her tür yenilik faaliyeti örgütün fonksiyonlarını ve kaynak dağılımını etkileyeceği ve iyileştireceği için önemlidir.

Yeni teknolojilere dayanan girişimcilik türü yeni endüstrilerin doğmasını, teknolojileri kullanan sektörlerde verimlilik artışını ve ekonomik büyümeyi hızlandırdığından daha çok kazanç ve toplumsal fayda oluşturmaktadır. Ekonomiye sağlayacağı sosyal ve ekonomik faydalar nedeniyle girişimcilik kültürünün geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasını sağlayacak altyapıların oluşturulması projenin genel hedefidir. Yapılacak iş, Bingöl’de girişimcilik kültürü ve ekosisteminin yaygınlaştırılması/geliştirilmesi ve yeni işletmelerin kurularak ilin ekonomisinin tarım ve hayvancılıktan sanayiye doğru dönüşümünü sağlamak amacıyla Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezinin kurulmasına yönelik fizibilite çalışmasının hazırlanmasıdır. Bu kapsamda Bingöl Girişimcilik Merkezi’nin oluşturulmasına yönelik maliyetler ve finansman kaynaklarının belirlenmesi başta olmak üzere teknik analizlerin yapılması, altyapı unsurlarının inşa edilmesi, devreye alınması ve hizmet verebilecek düzeye getirilmesine kadarki süreç ve ihtiyaçların belirlenmesini içeren fizibilite çalışmasını kapsamaktadır.

Açılan ve kapanan işletme bakımından Bingöl İli son 3 yıl için incelendiğinde 2019 yılı ilk altı ayında açılan toplam işletme sayısının 48 olduğu görülmektedir. Aynı dönemde Türkiye genelinde açılan işletme sayısı 52.006 olup Bingöl’ün toplam içindeki oranı % 0,09 dur. Bu dönemde Bingöl’de kapanan veya tasfiye edilen işletme sayısı 24 olup Türkiye genelinde kapanan veya tasfiye edilen işletmelerin (23.530) % 0,1’ini oluşturmaktadır. Aynı oranlar 2018 yılı için sırasıyla % 0,15 ve % 0,009; 2017 yılı için % 0,18 ve % 0,11 olarak hesaplanmıştır (TOBB, 2019). Türkiye geneli ile kıyaslandığında Bingöl girişimcilik düzeyi düşük olan iller arasında yer almaktadır. Bingöl’de girişimcilik kültürü ve ekosisteminin yaygınlaştırılması/geliştirilmesi ve yeni işletmelerin kurularak ilin sosyo-ekonomik yapısının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda oluşturulacak girişimcilik geliştirme merkeziyle Bingöl’e aşağıdaki katkıların sağlanması beklenmektedir.

- Bingöl’de girişimcilik odaklı bir yapı oluşturarak, girişimciliğe yönelik çalışmaları BİNTSO ve diğer yerel kurumlar bünyesinde önceliklendirmek
- Girişimcilik ile ilgili mevcut algıları aşarak, daha bütüncül, yerelde her türlü ekonomik girişimin önünü açacak ve destekleyecek bir yapı oluşturmak
- Yerelde girişimcilik kültürünü geliştirmek Yeni girişimcilerin işletme kurma sürecine kadar eğitim, mentörlük, danışmanlık vb. destekler almasını sağlayarak sürdürülebilir işletmelerin kurulmasını sağlamak
- Yenilikçi girişimcilerin iş fikirlerini olgunlaştırabilecekleri ve yatırımcılar ile bir araya gelebilecekleri bir model oluşturarak Bingöl’de daha inovatif iş alanlarının geliştirilmesine katkı sunmak
- Girişimciliğin geliştirilmesini ana strateji olarak belirleyerek, girişimciliğe özgü düzenli çalışmalar yapmak, yerel kurumlar arasında eş güdümü sağlamak
- Girişimcilerin yoğunlaştıkları iş alanlarını ve kentin potansiyel iş alanlarını belirlemek, taslak iş planları oluşturarak girişimcilere yatırım yapmayı planladıkları iş alanları ile ilgili bilgilendirme ve yönlendirme desteği sunmak
- Girişimcilik ile ilgili çalışmaları sürekli hale getirmek için yerelde mentörlerin yetiştirilmesi, kurumların danışmanlık kapasitesinin geliştirilmesi için özgün çalışmalar sunan bir merkezin ortaya çıkarılması amacıyla gerekli çalışmaların yapılmasını kapsamaktadır.

d. Fizibilite Etüdü Analiz Sonuçları

Son yıllarda yaşanan değişim ve dönüşümle birlikte girişimcilik ve yenilikçilik ekonomideki önemli iki yapı taşı haline gelmiştir. Nitekim Dünya Girişimcilik Platformu tarafından 48 ülke arasında yapılan araştırma yüksek girişimcilik faaliyetleri olan ülkelerin ortalama ekonomik büyümenin üzerinde gelişme gösterdiğini ortaya koymaktadır. Girişimcilik 1980 yılı sonrasında popülerlik kazanmış ve birçok ülke girişimcilik ekosistemini oluşturmak için programlar hazırlayarak girişimcilik altyapısını güçlendirmeye ve girişimci sayılarını artırmaya çalışmaktadır. Girişimciliğin yarattığı ekonomik refah üzerindeki olumlu etkinin yanında, girişimciliği son dönemde böylesine popüler yapan üç önemli gelişmeden bahsetmek mümkündür:

- Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi bodrum, zemin kat ve 4 kat olmak üzere toplam 6.690,05 m2 alandan oluşacak şekilde projelendirilmiştir (Ekler bölümünde detayı verilmiştir). Yapılacak yapının türü IV B Grubu olarak belirlenmiştir.
 - Girişimcilik Geliştirme Merkezi'nin kat bazında yerleşimi şu şekilde olacaktır:
 - Zemin Kat: Girişimci Eğitim Salonu, Danışma, Kafeterya ve Sergi Alanı, Lavabolar
 - 1. Kat: İdari Birimler, Eğitim Odası, Uzman Çalışma Ofisleri, Sergi Alanları ve Ön Kuluçka Merkezi, Lavabo ve Mescit (bay/bayan)
 - 2. Kat: Eğitim Salonu, Dinlenme Alanları, Girişimci Açık Çalışma Ofisi, Lavabo ve Mescit (bay/bayan)
 - 3. Kat: Girişimci Odası (6 adet), Toplantı Odası, Sunum Odası, Sergi Alanı, Dinlenme Alanları, Lavabo ve Mescit (bay/bayan)
 - 4. Kat: Sosyal Alan, Teras, Mutfak, Lavabo ve Mescit(bay/bayan)
- Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi projesi toplam sabit yatırım tutarı 9.834.373,50 TL'dir.
- Yatırımın geri dönüş süresi: 4,82 yıl
- Fayda Masraf / Oranı: 2,93

e. Projenin Etkileri

Mevcut durumda girişimci adayları rekabetin yüksek olduğu, iç pazar ile sınırlı benzer iş alanlarına yönelmektedirler. Girişimcilik desteği ile kurulan işletmeler incelendiğinde, iş fikirlerinin belirli alanlarda yoğunlaştığı ve KOSGEB girişimcilik desteğinden yararlanacak şekilde işletmelerin planlandığı görülmektedir. Ancak yerelde ihtiyaç duyulan yatırım alanları, iş fırsatları konusunda girişimcilerin yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve bu bilgiye erişimde zorlandıkları görülmektedir. Proje çalışması girişimcilerin yatırım alanları, pazar, iş kurma süreçleri vb. farklı alanlarda bilgiye erişimleri için de destekler sunacaktır. Bu şekilde girişimci adaylarının iş kurma süreçlerinde doğru yatırım alanlarında yatırıma yönelmeleri ve daha sürdürülebilir işletmelerin kurulması sağlanabilecektir. Dolayısıyla kurulacak merkez sayesinde başta yenilikçi iş fikirleri/sektörler olmak üzere ilin girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi sağlanacaktır. Girişimcilik programları kapsamında faaliyete geçecek olan KOBİ'lerin en önem kazanan yönlerinden bir tanesi de toplumun girişimcilik kapasitesinin önemli bir göstergesi olmasıdır. Potansiyeli olan bir iş fikri geliştiren herhangi bir kişi, bu fikrini bir girişimcilik macerasına konu edebilmekte ve toplum için bir değer ortaya koyabilmektedir. Bu sayede girişimci önemli birtakım finansal ve finansal olmayan kazanımlar elde ederken, toplum da iyi bir yaşam için ihtiyaç duyduğu ürün ve hizmetleri elde edebilmektedir. Girişimcilik sürecinin bir sonucu olarak ortaya çıkan KOBİ'ler bu yolla toplumsal ve ekonomik gelişmeyi sağlama noktasında önemli bir işlev görmektedir. Toplumun en küçük birimlerine kadar yayılma olanağı bulunan işletmeler ekonomik öneminin

yanında toplumun eğitiminde de önemli roller üstlenebilmektedirler. Başta kurulan işletmelerin çoğunluğu aile girişimlerinden oluşup bu tip işletmelerde üretim, pazarlama, finansman, muhasebe gibi pek çok faaliyet yürütülmekte ve bunları yürütmekten sorumlu olan kişiler de gerekli eğitimleri alarak bu görevlerde istihdam edilmektedirler. Sahip olduğu yüksek istihdam kapasitesi sayesinde toplumun geniş kesimlerinin kurulacak işletmeler aracılığı ile mesleki ve teknik yönden eğitilmeleri sağlanmaktadır. Dolayısıyla makro bakış açısıyla girişimcilik geliştirme merkezi aracılığıyla kurulacak işletmelerin ülke ekonomisine ve toplumsal gelişime önemli katkıları olacaktır.

Bununla beraber girişimcilik merkezi Bingöl ilinin girişimcilik potansiyelinin ortaya çıkarılması ve bu potansiyelin harekete geçirilerek katma değerli yatırımlara dönüştürülmesine önemli katkılar da sağlayacaktır. Uzun vadede ise girişimcilik geliştirme merkezinin etki alanının Bingöl'le sınırlı kalmaması ve çevre illerdeki potansiyel yatırımcılara da hizmet verebilecek düzeye gelmesiyle yaratacağı etki ve katma değer hızla artması beklenmektedir.

1. PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI

1.1. Projenin Politika Dokümanlarına Uygunluğu

Son yıllarda yaşanan değişim ve dönüşümle birlikte girişimcilik ve yenilikçilik ekonomideki önemli iki yapı taşı haline gelmiştir. Nitekim Dünya Girişimcilik Platformu tarafından 48 ülke arasında yapılan araştırma yüksek girişimcilik faaliyetleri olan ülkelerin ortalama ekonomik büyümenin üzerinde gelişme gösterdiğini ortaya koymaktadır. 1980 yılı sonrasında popülerlik kazanan girişimciliğin geliştirilmesi ile ilgili birçok ülke önemli çalışmalar yürütmektedir. Ülkemizde ise 2000 yılından itibaren ön plana çıkan ve çeşitli teşvik ve destek mekanizmalarının sağlanmasına yönelik birçok politika ve strateji belirlenmiştir.

Girişimcilik faaliyetlerinin niteliği artıkça, bu faaliyetlerin sonucu olarak elde edilen değer de artmakta ve bu da toplumun refahını yükseltmektedir. Bu nedenle, toplumun ortalama % 5'lik bir nüfusunu oluşturan girişimcilerin niteliğinin artırılması yoluyla, çalışanların daha iyi gelir ettiği, iyi bir çalışma ortamına sahip, değer yaratan ve yarattığı bu değeri paydaşları ile paylaşan nitelikli işletmelerin sayısı da artacaktır. Bingöl'ün girişimcilik düzeyi Türkiye geneli ile kıyaslandığında diğer illere oranla daha düşük bir orana sahiptir. Bingöl'de girişimcilik kültürü ve ekosisteminin yaygınlaştırılması/geliştirilmesi ve yeni işletmelerin kurularak ilin ekonomisinin tarım ve hayvancılıktan sanayiye doğru dönüşümünü sağlamayı hedefleyen bu projenin ulusal ve yerel stratejilere katkısı şu şekildedir:

Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi'nin kurulmasını amaçlayan proje TRB1 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planında 1. eksen olarak belirlenen Yaşam Kalitesi başlığının Sosyal Ve Beşeri Sermayenin Gelişimi alt başlığında girişimcilik kültürünün güçlendirilmesi ele alınmıştır. Bu bileşen kapsamında bölge illeri kamu yatırımları ve kamu yardımlarının etkisi ile girişimci kimliğini geliştirmekte zorlanmıştır. Girişimcilik kültürün bölgede geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için ulusal politikalara ilave, bölge özelinde tedbirler geliştirilmelidir denilmiş ve planın proje ve faaliyetler kısmında Girişimciliği özendirici ve teşvik edici altyapıların kurulması, kapasitelerinin artırılması gerektiği belirtilmiştir. Hayata geçirilmesi amaçlanan Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi, Fırat Kalkınma Ajansı 2019 Yılı Fizibilite Desteği Programı öncelikli alanlarından; yenilikçi girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi alanında yapılacak yatırımların fizibilite ve projelendirme çalışmalarının hazırlanması önceliği ile önceliği ile doğrudan ilgilidir.

2019 yılında onaylanan ve üst ölçekli ulusal plan olan 11. Kalkınma Planı'nın 2.2.3.3. Girişimcilik ve KOBİ'ler ana başlığı altında yer alan 448. Girişimcilik kültürünün, teknoloji tabanlı ve yenilikçi girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi, finansmana, bilgiye ve pazara erişim imkanlarını geliştiren girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi, firmaların ölçek büyütmelemlerinin sağlanması temel amacına katkı sunmaktadır. Ayrıca bu temel amaç altında listelenen birçok politika ve tedbirlerin Bingöl'de hayata geçmesini de sağlaması bakımından proje önemlidir.

TRB1 Bölge Planı ve 11. Kalkınma Planının yanı sıra 18.09.2019 tarihinde yayınlanan 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi Raporunda da bu projenin katkı sağlayacağı önemli stratejilere değinilmiştir. Sanayi Strateji Raporunun 5 ana bileşeninden biri olan Girişimcilik başlığı altında belirlenen 14 - Girişimcilik Ekosisteminin Etkinliğinin Artırılması alt başlığında bu projenin Bingöl özelinde gerçekleşmesine katkıda bulunacağı birçok strateji aşağıda listelenmiştir:

- Türkiye’deki girişimcilik ekosisteminde yer alan tüm paydaşların faydalanabileceği, girişim bilgilerinin yer aldığı, yatırımcıların tanıtıldığı, kuluçka ve hızlandırma merkezleri hakkında bilgiler içeren, girişimciliğe yönelik desteklerin özetlendiği, eğitimlerin listelendiği ve gelişmelerin paylaşıldığı “yaşayan” bir Türkiye Girişim Ekosistemi Platformu kurulması amaçlanmaktadır. Bu alanda çalışan mevcut girişimlerin ekosisteme katkılarının artırılmasına yönelik de tedbirler alınacaktır.
- Girişimcilik fikirlerinin oluşması ve olgunlaşması için okullarda, iş yerlerinde, TGB’lerde açık inovasyon yaklaşımının öğretilmesi ve uygulanması, kuluçka merkezlerinde tutumlu inovasyon yaklaşımı ile Deneyap Teknoloji Atölyelerine benzer modellerin, girişimcilerin kullanımına sunulması için yeni mekanizmalar geliştirilecektir.
- Yerli teknoloji girişimleri ve tedarikçilerinin kurumsallaşması, markalaşması, uluslararası pazarlara açılmasını teşvik etmek için uluslararası pazarlarda iş birliği, eğitim ve danışmanlık hizmetlerini de kapsayan destekler verilecektir.
- Paydaş odaklılık yaklaşımı doğrultusunda girişimcinin ihtiyacı olan finansman kaynakları hakkında tek bir noktadan bilgilendirme ve hizmet veren bir mekanizma geliştirilecek, bilinirliğinin artması için tanıtım faaliyetleri düzenlenecek ve ihtiyaçlara uygun çözümler sunulacaktır.

Sonuç olarak hem üst ölçekli plan ve strateji raporlarında hem de TRB1 Bölgesi 2014 -2023 Bölge Planında girişimcilik ekosisteminin oluşturulması/geliştirilmesine yönelik proje ve çalışmaların destekleneceği ifade edilmiştir.

1.2. Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat

Bingöl TRB1 illeri arasında 6. bölgede yer alan tek il olduğundan bölgesel teşvik sisteminde yatırımcılar açısından önemli avantajlar sunmaktadır. Aşağıdaki bölgesel teşvik sisteminde sağlanan destekler tablosundan da görüleceği üzere diğer 5 bölgede olmayan ve sadece 6. bölge illerine 10 yıl boyunca sağlanan Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği ve Gelir Vergisi Stopajı Desteği yatırımların bu bölgede bulunan en az gelişmiş illere kaymasında önemli faktörlerdir.

Şekil 1-1: SEGE 2011 Çalışmasına Göre İllerin Gelişmişlik Düzeyi

Aşağıdaki tabloda yatırım teşvik sistemi kapsamında gelişmişlik düzeylerine göre bölgelere sağlanan destekler ve oranları verilmiştir. Bölgesel teşvik sisteminde TRB1 bölgesi illeri arasında sadece Bingöl'ün içinde bulunduğu 6. bölge illerine sunulan destek çeşidi ve oranlarının diğer illere göre daha yüksek olduğu ve bunun da Bingöl'e yatırım çekme konusunda önemli fırsatlar sağladığı söylenebilir.

DESTEK UNSURLARI			BÖLGELER					
			I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	15	20	25	30	40	50
		OSB İçi	20	25	30	40	50	55
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		OSB Dışı	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
		OSB İçi	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl	12 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Faiz Desteği	İç Kredi		YOK	YOK	3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan
	Döviz / Döviz Endeksli Kredi				1 Puan	1 Puan	2 Puan	2 Puan
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği			YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteği			YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl

Kaynak: Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü, 2019

Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi'nin hayat geçmesinde ve faaliyet gösterdiği dönemde bu merkezin gelişmesine doğrudan ve/veya dolaylı katkı sunacak kurumsal yapılar üzerinde kısaca durulmuştur.

1.2.1. Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası

Ticaret ve Sanayi Odası (BİNTSO) 1989 tarihinde kurularak faaliyetlerine başlamıştır. Bingöl TSO bünyesinde Meslek Komiteleri, Meclis, Yönetim Kurulu, Genç Girişimci Kurulu, Kadın Girişimci Kurulu ve Disiplin Kurulu bulunmaktadır. 2.100 aktif üye ve 10 Meslek Komitesi bulunan BİNTSO, Bingöl ilinde önemli projelerin hayata geçmesine öncülük etmektedir.

Bingöl Ticaret Sanayi Odası (BİNTSO) üyelerine yönelik standart hizmetlerin yanı sıra Bingöl'de girişimciliğin geliştirilmesi amacıyla genç girişimciler kurulunu oluşturmuştur. Bu kurul aracılığıyla genç girişimcilerin desteklenerek artırılması hedeflenmektedir. Aynı zamanda Bingöl TSO genç girişimciler kurulu başkanı aynı zamanda Doğu Anadolu Bölgesi genç girişimciler kurulu dönem başkanlığını da yürütmektedir.

Bingöl Girişimcilik Merkezi'nin kurulması, faaliyete geçmesi, merkezin sürdürülebilirliğinin sağlanması noktasında her türlü desteği verecektir. Merkez bünyesinde görevlendirilecek uzman, eğitmen görevlendirilmesi, girişimci sanayici buluşmalarının sağlanması BİNTSO'nun görev sorumluluğunda olacaktır.

❖ 1.2.2. KOSGEB Bingöl Müdürlüğü

Ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında küçük ve orta ölçekli işletmelerin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek amacıyla, Küçük ve Orta Ölçekli işletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ilgili kuruluşudur. KOSGEB Bingöl Müdürlüğü, Girişimcilik Geliştirme Merkezi bünyesinde hayata geçirilecek tüm girişimcilik projelerinin değerlendirmesini yaparak uygun olanlarına Yeni Girişimcilik Geliştirme Destek programı kapsamında mali destek sağlayacak kurumdur. Bu yüzden merkezin faaliyetleri açısından en önemli yerel paydaş konumundadır.

❖ 1.2.3. Bingöl Üniversitesi

Üniversiteler teknoloji ve bilginin transferi konusunda ön plana çıkmış, piyasanın talep ve beklentilerini daha fazla dikkate almaya başlamış ve kalkınma sürecinde işbirliğinin ana unsurlarından biri haline gelmiştir.

Son dönemde teknolojinin ve bilginin bölgeye transferi ve üniversitelerin girişimci yönü önemli bir husus haline gelmiştir. Bu anlamda girişimci üniversite olma yolunda çalışmalar yürüten Bingöl Üniversitesi sadece bilgi üretip aktaran değil aynı zamanda sahip olduğu bilgiyi Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarıyla ekonomik kalkınmaya katkı sunmaktadır. Böylelikle günümüzün üniversite anlayışında piyasa ile yakın ilişki kuran, piyasanın taleplerini dikkate alan ve sosyal kalkınma için işbirlikleri kurmaya çalışan Bingöl Üniversitesi bölgenin girişimcilik ve ar-ge kapasitesinin gelişmesine katkı sunmaktadır. Son dönemde Hacettepe ile yapılan görüşmeler neticesinde 2 protokol yapılmıştır. Bu protokollere göre Hacettepe Bingöl'de kendi Teknokentini kuracak ve burada Bingöl Üniversitesi'nden akademisyenleri de eğiterek uzun vadede Bingöl Üniversitesi'nin kendi teknokentini kurabilmesi hedeflenmektedir.

Kuruluşu ile birlikte hızlı bir gelişim sağlayan Bingöl Üniversitesi, ulusal düzeyde öne çıkmak için gerek akademik personel gerekse fiziki altyapısını güçlendirmeye devam etmektedir. Üniversite sahip olduğu bu potansiyeli ile ülkemizin ihtiyacı olan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesine ve Bingöl'ün gelişimine katkıda bulunmaktadır. 8 Fakülte, 2 Yüksekokul, 5 Meslek Yüksekokulu ve 5 Enstitü ile eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdüren Bingöl Üniversitesi öğrenci kulüpleri, akademik personeli ve öğrencileriyle hayata geçirilecek Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezinin gelişmesi noktasında önemli görevler üstlenecektir. Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası bu kapsamda Bingöl Üniversite ile protokol yaparak iş birliğini sürekli hale getirecektir.

Resim 1-1 Bingöl Üniversitesinden Genel Görünüm

1.2.4. Bingöl İŞGEM

Avrupa Birliği-Türkiye “Mali İş birliği” çerçevesinde Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında 2015 yılında ihale süreçleri, 2016 yılında ise yapım çalışmaları başlatılmış olup İŞGEM 2017 yılı sonu itibariyle faaliyete geçmiştir.

İŞGEM Projesi kapsamında 6 adet 100 m2, 12 adet 150 m2 ve 4 adedi 500 m2 işlik ile idari bina, soğuk hava deposu ve 1 adet depo yapılmıştır. İşlik tahsisine 2018 yılında başlayan İŞGEM’in işliklerdeki doluluk oranı %98 seviyelerine ulaşmış olup istihdam sayısı ise yaklaşık 120’dir. Makine ve ekipman temin sürecinde olan yeni işletmelerin faaliyete geçmesiyle beraber istihdam edilen kişi sayısı 150’ye ulaşacaktır.

Girişimcilerin ihtiyaç duyduğu yönetim danışmanlığı desteği, finans kaynaklarına erişim imkanı, uygun koşullarda iş yeri mekanı, ortak ofis ekipmanı ve ofis hizmetleri sunarak girişimciler için en kritik zamanlar olan ilk yılların sağlıklı bir şekilde atlatılması ve yeni girişimlerin sürdürülebilirliğini sağlamak Bingöl İş Geliştirme Merkezinin temel misyonudur. Ayrıca sağladığı danışmanlık hizmetleri verdiği eğitimlerle Bingöl’de girişimcilik kültürünün gelişmesine katkı sağlayan kurumların başında gelmektedir.

İŞGEM’de yer alan firmaların 3 yıl içinde gelişmelerini tamamlayıp buradan ayrılması ve altyapısı tamamlanmış Organize Sanayi Bölgelerinde kendi binalarına taşınarak üretimlerine burada devam etmesi beklenmektedir. Bu yolla belli periyotlarla imalat sektöründe faaliyete geçecek olan yeni girişimler için altyapısı hazır işlikler sağlayarak Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi’nin sürdürülebilirliğine katkı sağlayacaktır.

1.3. Projenin Kurumun Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projeleri İle İlişkisi

Bingöl’de girişimciliğin geliştirilmesi amacıyla BİNTSO bünyesinde Genç Girişimciler Kurulu oluşturulmuştur. Aynı zamanda BİNTSO Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Doğu Anadolu Genç Girişimciler Kurulu Başkanlığını da yürütmektedir. Oda bünyesinde oluşturulan bu kurul Bingöl’de aşağıda belirtilen proje ve faaliyetleri gerçekleştirmeye yönelik çalışmaları yürütmektedir.

- Girişimci potansiyelinin nicelik ve nitelik bakımından geliştirilmesi ve daha donanımlı hale getirilmesi amacıyla politika önerileri geliştirmesi,
- Girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması,
- Potansiyel ve mevcut girişimcileri desteklemek amacıyla eğitim, seminer ve panellerin düzenlenmesi,
- Orta ve yükseköğretim kurumlarında okuyan öğrencilerle başarılı girişimcileri ve girişimcilik konusunda bilgi sahibi olan kişileri bir araya getirecek etkinlikler düzenlemesi,
- Koçluk sistemini oluşturarak deneyimli girişimcilerin yeni iş kuranlara destek olması

❖ 1.4. Projenin Diğer Kurumların Projeleri İle İlişkisi

❖ 1.4.1. Proje İle Eşzamanlı Götürülmesi Gereken Diğer Kurumların Projeleri

Proje ile eş zamanlı olarak götürülmesi gereken başka kurum/kuruluşların projesi bulunmamaktadır.

❖ 1.4.2. Projede Başka Kurumların Projeleri ile Fiziki Çakışma Oluşmamasına Yönelik Tedbirler

Girişimcilik merkezinin hayata geçirileceği alanda başka kurumların proje yürütme imkanı bulunmamaktadır. Bu nedenden dolayı fiziki çakışma olması mümkün değildir. Yukarıda ifade edildiği gibi isale hattının değişmesi için Bingöl Belediyesi'nin kısa süreli çalışmasına ihtiyaç vardır. Bu durum projenin hayata geçmesi anlamında bir engel teşkil etmemektedir.

❖ 1.5. Proje ile İlgili Geçmişte Yapılmış Etüt Araştırma ve Diğer Çalışmalar

Daha önce Bingöl Girişimcilik Merkezinin kurulmasına yönelik Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından merkezin kurulacağı alanda zemin etütleri yapılmıştır. Yapılan zemin etüdü çalışmasına göre merkezin uygulama projesi odanın kendi imkânlarıyla mimarlık ofisine hazırlanmıştır. Bunun dışında KOSGEB Bingöl Müdürlüğü ile görüşmeler yapılmış ve son yıllarda girişimcilik başvurusu ile ilgili istatistiki veriler alınarak analizleri yapılmıştır.

Ayrıca projenin hayata geçirileceği alanda yapılan çalışmalarda Bingöl Belediyesi'ne ait Simani Mahallesi içme suyu isale hattının bu bölgeden geçtiği görülmüştür. Arazinin Bingöl TSO'ya tahsis edilmiş olması nedeniyle mevcut isale hattının değiştirilerek ekteki Bingöl Girişimcilik Merkezi Vaziyet Planında görüldüğü üzere imar yolunun altına taşınmasına yönelik görüşmeler yapılmıştır. Bununla ilgili Belediye'den onay alınmıştır.

❖ 1.6. Proje İhtiyacı/Talebi

Türkiye genelinde kalkınma stratejilerinde önemi artan girişimcilik kavramı Bingöl gibi iller için yerelde ekonomik kalkınmanın sağlanması, işletmelerin kurulması, iş alanlarının geliştirilmesi için önemli bir stratejidir. Bingöl'de girişimcilik desteği eğitimlerine ilgi her yıl artmaktadır. Girişimciler, çalışanlar ve istihdama katılamayan kadınlar, gençler iş kurmaya yönelmekte ve sunulan destekten yararlanmak istemektedirler. Bingöl'de her yıl ortalama 500 kişiye girişimcilik eğitimleri verilmektedir. Proje sahibi Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası'na girişimcilik eğitimlerinin düzenlenmesine yönelik yoğun talepler gelmekte ancak bu talepler altyapı ve personel yetersizliğinden çoğu zaman karşılanamamaktadır. Bingöl'de kısa süreli eğitimlerden sonra destek için başvuruda bulunan ve işini kuranların oranı girişimcilik eğitime katılanların % 7'nin altındadır. İş kurma kararı alan ve destekten yararlanan girişimci adaylarının kurdukları işlerde sürdürülebilirliğin sağlanması, iş kurma sürecinde karşılaştıkları engeller ve yeni girişimcilerin yoğunlaştıkları alanlar ile ilgili sorunlar yaşanmaktadır. Mevcut durumda eğitim sonrasında iş kurma sürecinde her hangi bir destek sunulmamaktadır. Yenilikçi girişimci adaylarında ise özellikle Bingöl'de iş fikirlerini paylaşılabilecekleri, destek alabilecekleri, olgunlaştırabilecekleri bir merkez bulunmamaktadır.

Mevcut girişimcilik geliştirme programında girişimciler iş fikrinden ziyade destek alabilecekleri alanlara yönelmektedir. Bu nedenle iş fikri ve fikrin yerelde uygulanabilirliğinden ziyade destek alabilecekleri ve alacakları destek ile kurabilecekleri iş alanlarına yönelmektedirler. Bingöl özelinde bu şekilde destek alarak kurulan iş yerlerinin belirli hizmet ve üretim alanlarında yoğunlaştığı ve sürdürülebilirliklerinin de düşük olduğu tespit edilmiştir. Türkiye genelinde işletmelerin sürdürülebilirlikleri ile ilgili yaşanan sorun yani yeni kurulan işletmelerin ilk yıl içinde kapanma oranlarının yüksek olması, yeni girişimcilerde çok daha yüksektir. Bu durum iş kurma sürecinde doğru araştırmaların, ön fizibilitelerin yapılmaması, girişimcinin iş kurmak

için gerekli motivasyon, hazırlık ve bilgiye sahip olmamasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Ayrıca girişimciler ile ilgili desteklerin ve yapılan çalışmaların parçalı olması bütüncül bir girişimcilik ekosistemi-nin oluşmasının önündeki engellerdir. Girişimcilere yönelik desteklerin de bütüncül bir şekilde geliştirilmesi ve girişimcilerin sorun yaşadıkları alanlara yönelik özgün çalışmaların yapılması girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi için büyük önem arz etmektedir. İş kurma sürecinden sonra işletmelerin takibi, işletmelerin karşı karşıya kaldıkları sorunlar ve bunların çözümüne yönelik önlemlerin alınması da gerekmektedir. Yani girişimcilik çalışmalarında yönlendirmenin yanı sıra izleme ve değerlendirme ile rehberlik faaliyetlerinin de yürütüldüğü bir girişimcilik merkezinin varlığı zorunluluk haline gelmiştir.

Yenilikçi girişimciliğin geliştirilmesi ekonomisi genel olarak tarım ve hayvancılığa dayanan Bingöl için oldukça önemlidir. Oluşturulan merkez bünyesinde her yıl 50 girişimcinin yenilikçi iş fikirlerini merkez bünyesinde geliştirmesi, olgunlaştırması ve yatırıma dönüştürmek için yatırımcılar ile bir araya gelmesi hedeflenmektedir. Girişimcilerin ve gençlerin daha inovatif ve katma değeri yüksek iş fikirlerini geliştirebilecekleri alanlar yaratılacaktır. Bu şekilde yenilikçi iş fikirlerinin yerelde gelişmesi, olgunlaşmasına katkı sunulacaktır. Olgunlaşan iş fikirlerinin ulusal düzeyde ilgili kurum/kuruluşlarla işbirliği sağlanarak tanıtımlarının yapılması, patent başvurularının yapılması da sağlanabilecektir.

Mevcut durumda KOSGEB girişimcilik desteği ile işletmesini kuran işletmelerin destek tarihinden itibaren 3 yıl boyunca işletme faaliyetlerini sürdürmesi zorunluluk iken çeşitli nedenlerden dolayı işletmelerin büyük bir kısmı ilk yılda kapanmak zorunda kalmaktadır. Dolayısıyla açılan işletmelerin sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik danışmanlık ve mentörlük hizmeti veren bir merkez veya mekanizmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Girişimciliğin salt eğitim ve destekler üzerinden değil, bir strateji olarak yerelde geliştirilmesi ve ilgili tüm paydaşlar ile işbirliği sağlanarak daha etkin ve sürdürülebilir bir şekilde uygulanması merkezin kurulması ile sağlanacaktır. Bu şekilde proje çalışması girişimcilik stratejisinin yerelde gelişmesi ve yerelde ilgili yapılar arasında işbirliğinin sağlanması açısından önemli katkılar sunacaktır. Mevcut durumda girişimci adayları rekabetin yüksek olduğu, iç pazar ile sınırlı benzer iş alanlarına yönelmektedirler. Girişimcilik desteği ile kurulan işletmeler incelendiğinde, iş fikirlerinin belirli alanlarda yoğunlaştığı ve KOSGEB girişimcilik desteğinden yararlanacak şekilde işletmelerin planlandığı görülmektedir. Ancak yerelde ihtiyaç duyulan yatırım alanları, iş fırsatları konusunda girişimcilerin yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve bu bilgiye erişimde zorlandıkları görülmektedir. Proje çalışması girişimcilerin yatırım alanları, pazar, iş kurma süreçleri vb. farklı alanlarda bilgiye erişimleri için de destekler sunacaktır. Bu şekilde girişimci adaylarının iş kurma süreçlerinde doğru yatırım alanlarında yatırıma yönelmeleri ve daha sürdürülebilir işletmelerin kurulması sağlanabilecektir.

Faaliyete geçirilecek merkezde bütüncül bir yaklaşımla iş fikrinin belirlenmesi, değerlendirilmesi, olgunlaştırılması, ön fizibilite çalışmaları, iş planlarının hazırlanması, uygulama sürecinde de danışmanlık ve mentörlük süreçlerini kapsayan geniş bir yelpazede hizmet verilmesi hedeflenmektedir.

Bu ihtiyaçların yanında hem üst ölçekli ulusal planlar hem de TRB1 Bölge Planında bu alanda görülen eksikliklere istinaden çeşitli strateji ve hedefler belirlenmiştir. Kısaca ifade edilecek olunursa proje TRB1 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planında 1. eksen olarak belirlenen Yaşam Kalitesi başlığının Sosyal Ve Beşeri Sermayenin Gelişimi alt başlığında girişimcilik kültürünün güçlendirilmesinde ele alınmıştır. Bu bileşen kapsamında bölge illeri kamu yatırımları ve kamu yardımlarının etkisi ile girişimci kimliğini geliştirmekte zorlanmıştır. Girişimcilik kültürün bölgede geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için ulusal politikalara ilave, bölge özelinde tedbirler geliştirilmelidir denilmiş ve planın proje ve faaliyetler kısmında Girişimciliği özendirici ve teşvik edici altyapıların kurulması, kapasitelerinin artırılması gerektiği belirtilmiştir.

Yine 11. Kalkınma Planı'nın 2.2.3.3. Girişimcilik ve KOBİ'ler ana başlığı altında yer alan 448. Girişimcilik kültürünün, teknoloji tabanlı ve yenilikçi girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi, finansmana, bilgiye ve pazara erişim imkanlarını geliştiren girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi, firmaların ölçek büyütmelemlerinin sağlanması hususu belirtilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi Raporunda da bu projenin gerekliliğini ortaya koyan birçok stratejiye yer verilmiştir. Strateji Raporunun 5 ana bileşeninden biri olan Girişimcilik başlığı altında belirlenen 14 - Girişimcilik Ekosisteminin Etkinliğinin Artırılması alt başlığında

- Türkiye'deki girişimcilik ekosisteminde yer alan tüm paydaşların faydalanabileceği, girişim bilgilerinin yer aldığı, yatırımcıların tanıtıldığı... Girişim Ekosistemi Platformunun kurulması,
- Girişimcilik fikirlerinin oluşması ve olgunlaşması için okullarda, iş yerlerinde ... girişimcilerin kullanımına sunulması için yeni mekanizmaların geliştirilmesi,
- Yerli teknoloji girişimleri ve tedarikçilerinin kurumsallaşması, markalaşması, uluslararası pazarlara açılmasını teşvik etmek için uluslararası pazarlarda iş birliği, eğitim ve danışmanlık hizmetlerini de kapsayan desteklerin verilmesi,
- Paydaş odaklılık yaklaşımı doğrultusunda girişimcinin ihtiyacı olan finansman kaynakları hakkında tek bir noktadan bilgilendirme ve hizmet veren bir mekanizma geliştirilmesi, bilinirliğinin artması için tanıtım faaliyetleri düzenlenecek ve ihtiyaçlara uygun çözümler sunulmasına yönelik politika ve tedbirlerin geliştirilmesi beklenmektedir.

Sonuç olarak bölgedeki girişimcilik kültürünün istenen düzeyde olmaması, ulusal ve bölgesel planlarda bu alanda belirtilen eksikliklerden anlaşılacağı üzere bu projenin ortaya çıkması bölgedeki temel ihtiyaçlardan kaynaklanmaktadır.

1.7. Proje Alternatifleri

1.7.1. Projesiz Durum

Projesiz durumda girişimcilik geliştirme programında girişimciler iş fikrinden ziyade destek alabilecekleri alanlara yönelmektedir. Bu nedenle girişimciler, iş fikri ve fikrin yerelde uygulanabilirliğinden ziyade destek alınabilecek veya alınacak hibe miktarıyla kurulabilecek iş alanlarına yönelmektedir. Bingöl özelinde bu şekilde destek alarak kurulan iş yerlerinin belirli hizmet ve üretim alanlarında yoğunlaştığı ve sürdürülebilirliklerinin de düşük olduğu tespit edilmiştir. Türkiye genelinde işletmelerin sürdürülebilirlikleri ile ilgili yaşanan sorun yani yeni kurulan işletmelerin ilk yıl içinde kapanma oranlarının yüksek olması, yeni girişimcilerde çok daha yüksektir. Bu durum iş kurma sürecinde doğru araştırmaların, ön fizibilitelerin yapılmaması, girişimcinin iş kurmak için gerekli motivasyon, hazırlık ve bilgiye sahip olmamasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca girişimciler ile ilgili desteklerin ve yapılan çalışmaların parçalı olması bütüncül bir girişimcilik ekosisteminin oluşmasını da engellemektedir. Projesiz durumda Bingöl'de yaşanan sorunlar nedeniyle bu projenin hayata geçirilmesi ihtiyacı doğmuştur.

❖ 1.7.2. Bakım Onarım veya Tevsii Yatırımı

Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın mevcut yeri odanın rutin faaliyetlerini yürütmek için ancak yeterli olduğundan odanın mevcut binasında Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi projesi için bir alanın ayrılması imkânı bulunmadığından ve proje komple yeni yatırım olduğundan bakım onarım veya tevsii yatırımı alternatifini yoktur.

❖ 1.7.3. En İyi İkinci Alternatif

Aynı projenin Bingöl Ticaret ve Sanayi Odasının mevcut binasında yürütülmesi en iyi 2. alternatif olarak belirlenmiştir. Ancak bu alternatifin hayata geçirilmesi fiziki olarak mekanın yetersiz olmasından dolayı mümkün görünmemektedir. BİNTSO'nun hali hazırda bulunduğu bina kendi rutin faaliyetlerinin yürütülmesi için bile yetersiz kalmaktadır. Projede yeni girişimciler için düşünülen özel alanlar, ön kuluçka merkezi, sergi alanları, sosyal alanlar, mutfak ve kafe gibi alanların mevcut yerde oluşturulması fiziken de mümkün değildir. Bu alternatif projenin sürdürülebilirliğini de olumsuz etkileyebilir.

❖ 1.7.4. En İyi Alternatif

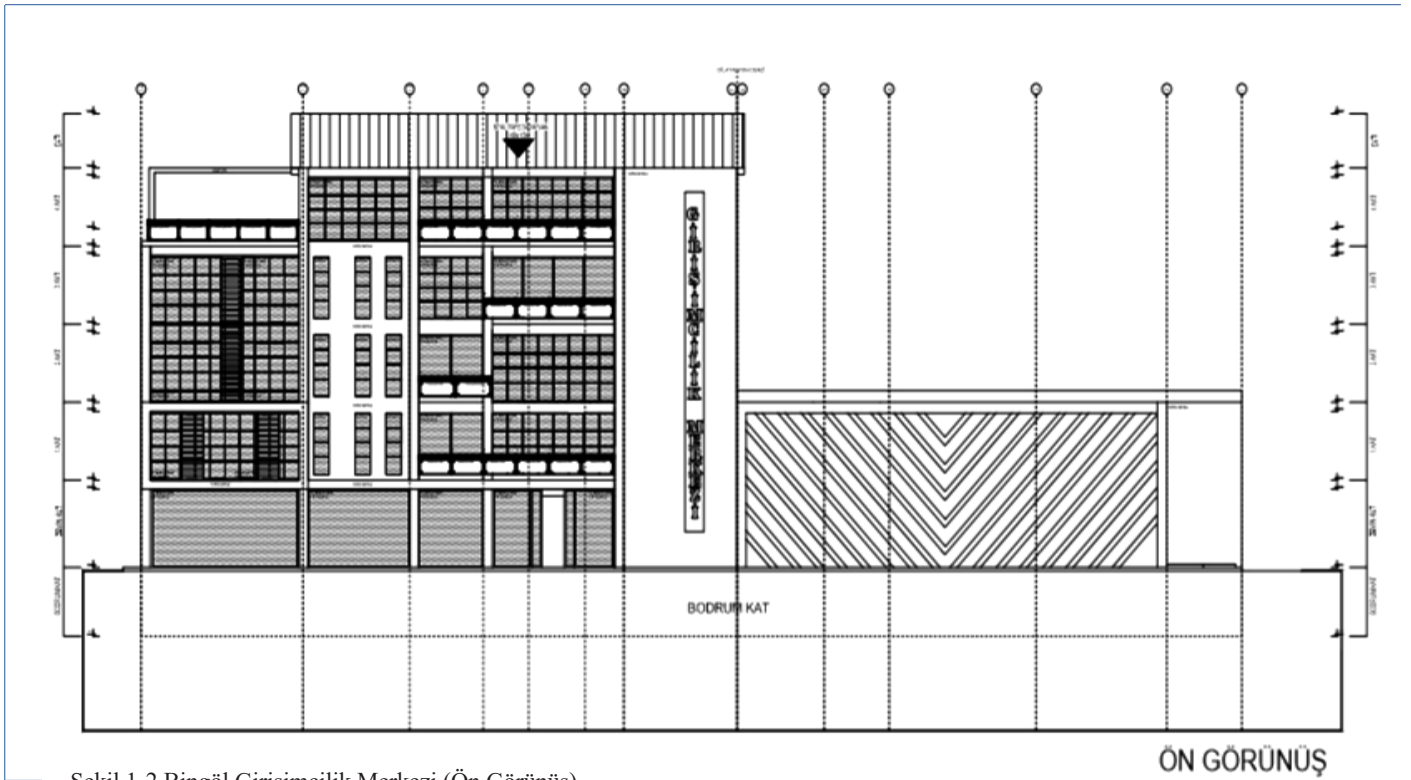
Kurulacak merkez bünyesinde verilecek tüm hizmetlerin eksiksiz verilmesi, bunun için uygun altyapının oluşturulabilmesi ve merkezin sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi için sadece projeye özgü yeni bir binanın inşasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun için arsası Bingöl TSO'ya ait ve zemin etüdü, uygulama projeleri hazırlanmış olan arsada Bingöl - Muş karayolu üzerinde bu mekanın projeye özgü inşa edilerek girişimcilik merkezi olarak faaliyete geçirilmesi en iyi alternatiftir.

❖ 1.8. Teknoloji ve Tasarım

Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi bodrum, zemin ve ilave 4 kattan oluşacak şekilde tasarlanmıştır. Yapılacak yapının sınıfı IV B Grubudur. Her katta aşağıdaki bölümlerin oluşturulması planlanmıştır.

- **Bodrum Kat:** Arşiv, Su Deposu, Depo, Sığınak ve Isı Merkezi
- **Zemin Kat:** Girişimci Eğitim Salonu, Danışma, Kafeterya ve Sergi Alanı, Lavabolar
- **Kat:** İdari Birimler, Eğitim Odası, Uzman Çalışma Ofisleri, Sergi Alanları ve Ön Kuluçka Merkezi, Lavabo ve Mescit(bay/bayan)
- **Kat:** Eğitim Salonu, Dinlenme Alanları, Girişimci Açık Çalışma Ofisi, Lavabo ve Mescit(bay/bayan)
- **Kat:** Girişimci Odası (6 adet), Toplantı Odası, Sunum Odası, Sergi Alanı, Dinlenme Alanları, Lavabo ve Mescit(bay/bayan)
- **Kat:** Sosyal Alan, Teras, Mutfak, Lavabo ve Mescit(bay/bayan) olacak şekilde tasarlanmıştır.

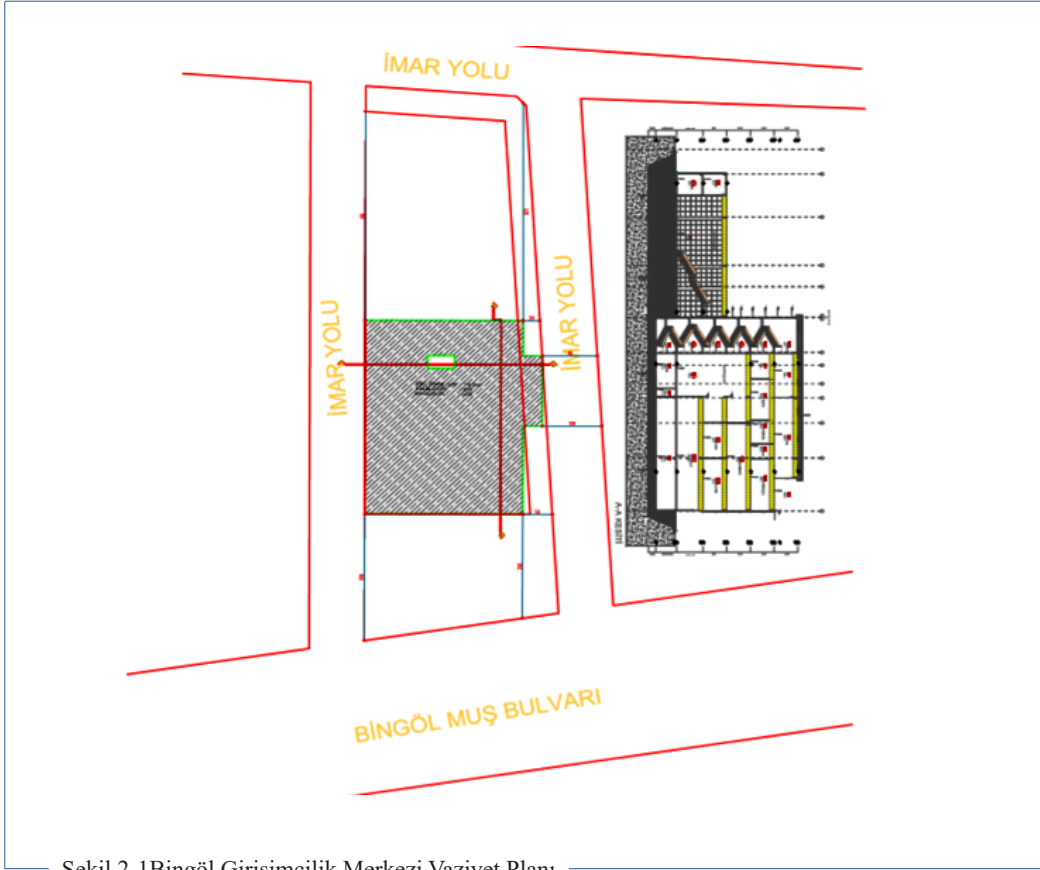
İNŞAAT ALAN HESABI		
BİNA		BRÜT ALAN
BODRUM KAT		A: 1093 m2
ZEMİN KAT		A: 1093 m2
1. KAT		A: 1139.95 m2
2. KAT		A: 1109.40 m2
3. KAT		A: 1114.75 m2
4. KAT		A: 1139.95 m2
TOPLAM		A: 6690.05 m2
ALAN TABLOSU		
	ARSA VERİLERİ	
PARSEL ALANI	A: 3384.71 m2	
TABAN ALANI (TAKAS)	A: 1093 m2	TOPLAM İNŞAAT ALANI
TOPLAM İNŞAAT ALANI	A: 6690.05 m2	A: 6690.05 m2

2.

YER SEÇİMİ VE ARAZİ MALİYETİ

Projenin Bingöl Muş Karayolu üzerinde bulunan ve mülkiyeti Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası'na ait olan alanda yapılacaktır.

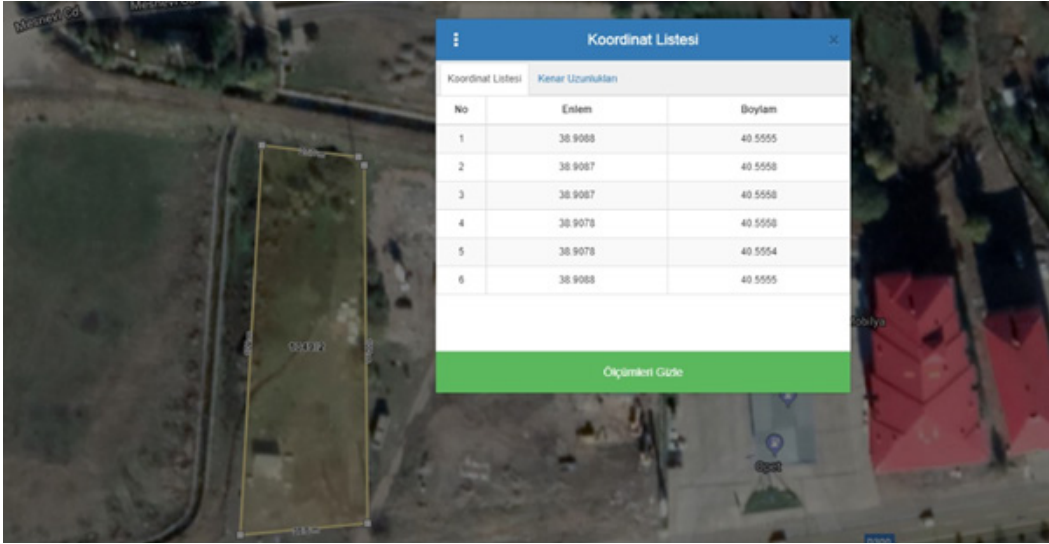

Şekil 2-1 Bingöl Girişimcilik Merkezi Vaziyet Planı

2.1. Fiziksel ve Coğrafi Özellikler

Türkiye İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırmasına göre; Düzey 1 olarak 12, Düzey 2 olarak 26 alt bölgeye ayrılmıştır. 26 alt bölgeden biri olan TRB1 Bölgesi'nde Bingöl, Malatya, Elâzığ ve Tunceli illeri yer almaktadır. Projenin uygulanacağı Bingöl ili, doğuda Muş, kuzeyde Erzincan ve Erzurum, batıda Tunceli ve Elâzığ, güneyde ise Diyarbakır illeri ile komşudur. Bingöl ili, $38^{\circ} 27'$ ve $40^{\circ} 27'$ doğu boylamlarıyla, $41^{\circ} 20'$ ve $39^{\circ} 54'$ kuzey enlemleri arasında yer almaktadır. İlin yüzölçümü $8.253,5 \text{ km}^2$ 'dir. İl merkezinin deniz seviyesinden yüksekliği 1.151 metredir.

Bingöl'de projenin hayata geçirileceği alan Simani Mahallesi Bingöl Muş Karayolu üzeri 1349 ada ve 2 nolu parselde yer almaktadır.

Resim 2-1 Projenin Hayata Geçirileceği Taşınmaz ve Koordinat Listesi

Projenin hayata geçirileceği Bingöl ili ile ilgili fiziksel ve coğrafi özelliklere ilişkin bilgiler aşağıdaki alt başlıklarda verilmiştir.

2.1.1. İklim

TRB1 Bölgesindeki iller yer şekilleri bakımından incelendiğinde Bingöl ve Tunceli yüksekliği 2.000 m'yi aşan yükseltilerle görece daha dağlık bir coğrafyaya sahipken, Malatya ve Elâzığ daha düz ve geniş coğrafyaya sahiptir. TRB1 Bölgesi'nde genel olarak karasal iklim özellikleri etkili olmakla birlikte özellikle belirli bölgelerde baraj ve akarsulardan kaynaklanan ılıman iklim etkisi hissedilmektedir.

Bingöl'de karasal iklimin özelliğine bağlı olarak gece ile gündüz en sıcak ay ile en soğuk ay arasındaki farkı fazla olmaktadır. En sıcak ay Ağustos, en soğuk ay ise Ocaktır. Kuzeyden sokulan nemli-serin hava kütlelerine açık olması ve yükselti faktörü sebebiyle Bingöl ve çevresi yazları sıcak, kışları soğuk geçmektedir. Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre Bingöl'ün en yüksek sıcaklık değeri 42 C° en düşük sıcaklık değeri -23,2 C° yıllık sıcaklık ortalaması da 12,1 C°'dir. Yıllık yağış tutarı 873,7 mm. olup kar yağışlı gün sayısı 24,5 gün ve donlu gün sayısı ise 94,1 gündür.

2.1.2. Bitki Örtüsü

Genel bitki örtüsü bozkır olup ilin geniş alanlarını kaplamaktadır. Step alanları dışında kalan meşenin meydana getirdiği ormanlık alanların yoğunlukta olduğu Bingöl, Doğu Anadolu Bölgesinin en zengin orman alanlarına sahip illerinden biridir. Ormanlık alanlar 1.900 m. yüksekliğe kadar yayılım gösterebilmektedir. İlin toplam arazisi 825.300 hektar olup bu arazinin %17'si tarım arazisi, %32'si orman, %43'ü mera ve %8'i diğer alanlardan oluşmaktadır.

2.1.3. Su Kaynakları

TRB1 Bölgesindeki iller yer şekilleri bakımından incelendiğinde Bingöl ve Tunceli yüksekliği 2.000 m'yi aşan yükseltilerle görece daha dağlık bir coğrafyaya sahipken, Malatya ve Elâzığ daha düz ve geniş coğrafyaya sahiptir. TRB1 Bölgesi'nde genel olarak karasal iklim özellikleri etkili olmakla birlikte özellikle belirli bölgelerde baraj ve akarsulardan kaynaklanan ılıman iklim etkisi hissedilmektedir.

Bingöl'de karasal iklimin özelliğine bağlı olarak gece ile gündüz en sıcak ay ile en soğuk ay arasındaki farkı fazla olmaktadır. En sıcak ay Ağustos, en soğuk ay ise Ocaktır. Kuzeyden sokulan nemli-serin hava kütlelerine açık olması ve yükselti faktörü sebebiyle Bingöl ve çevresi yazları sıcak, kışları soğuk geçmektedir. Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre Bingöl'ün en yüksek sıcaklık değeri 42 C° en düşük sıcaklık değeri -23,2 C° yıllık sıcaklık ortalaması da 12,1 °C'dir. Yıllık yağış tutarı 873,7 mm. olup kar yağışlı gün sayısı 24,5 gün ve donlu gün sayısı ise 94,1 gündür.

Murat Nehri:

İlin en önemli akarsularından biridir. Aynı zamanda Fırat'ın en büyük kollarından biridir. Nehir kaynağını Van Gölü'nün Kuzeybatı ucundaki Ala Dağ'dan ve Bingöl Dağlarından aldıktan sonra Malazgirt, Muş, Bulanık ve Bingöl gibi yer yer yüksek ovaları ve dağları doğu-batı doğrultusunda aşarak Elazığ İli sınırlarına girer. Keban İlçesinin Kuzeydoğusunda Karasu ile birleşerek Fırat Nehri'ni meydana getirir. Murat Nehrinin Bingöl İli içindeki toplam uzunluğu 96 km'dir.

Resim 2-2 Murat Nehrinden ve Vadisinden Bir Görünüm

Peri Çayı:

İl sınırları içindeki uzunluğu bakımından İlin en önemli akarsuyu Peri Çayıdır. 258 km uzunluğa sahip Peri Çayının İl sınırları içindeki uzunluğu 112 km'dir. Karagöl ve Bingöl Dağlarındaki kaynaklardan çıkan sular Karlıova İlçesinin Kuzeybatısında Elmalı Deresi ve Çerme'de Kalmas Deresi ile birleşerek Peri Çayının suyunu meydana getirirler. Peri Çayı buradan itibaren Güneydoğu yönünde akıp Kiğı sınırları içinde Çorik Dağından Fas Deresinin, daha Güneyden Çobi Suyu ve Kalman Deresini alarak İl sınırlarından çıkar. Tunceli İl sınırları içinden geçerek Munzur Suyu ile birleşir. Elazığ'da Yeşildere civarında Fırat'a karışır.

Resim 2-3 Peri Çayından Bir Görünüm

Göynük Çayı:

Murat Nehrinin bir kolu olan Göynük Suyunun başlangıç ve bitiş noktaları İl sınırları içinde kalmaktadır. Bingöl Dağlarının yamaçlarındaki Kargapazarı Köyünden doğup, Çoriş Dağlarından bazı dereleri alarak Ekin-yolu Köyü yakınındaki Mendo Suyu ile birleşir. Bundan sonra Genç İlçesi yakınındaki Murat Nehrine karışır.

Resim 2-4 Göynüki Çayından Bir Görünüm

Tablo 2-1:Bingöl İli Akarsuları

Akarsu	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m3/sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Murat Nehri	1.263	96	224,860	Fırat	Sulama+Enerji
Peri Suyu	258	112	63,749	Fırat	Sulama+Enerji
Göynük Çayı	95	95	31,176	Murat	Sulama
Gayt Çayı	60	60	5,000	Göynük	Sulama

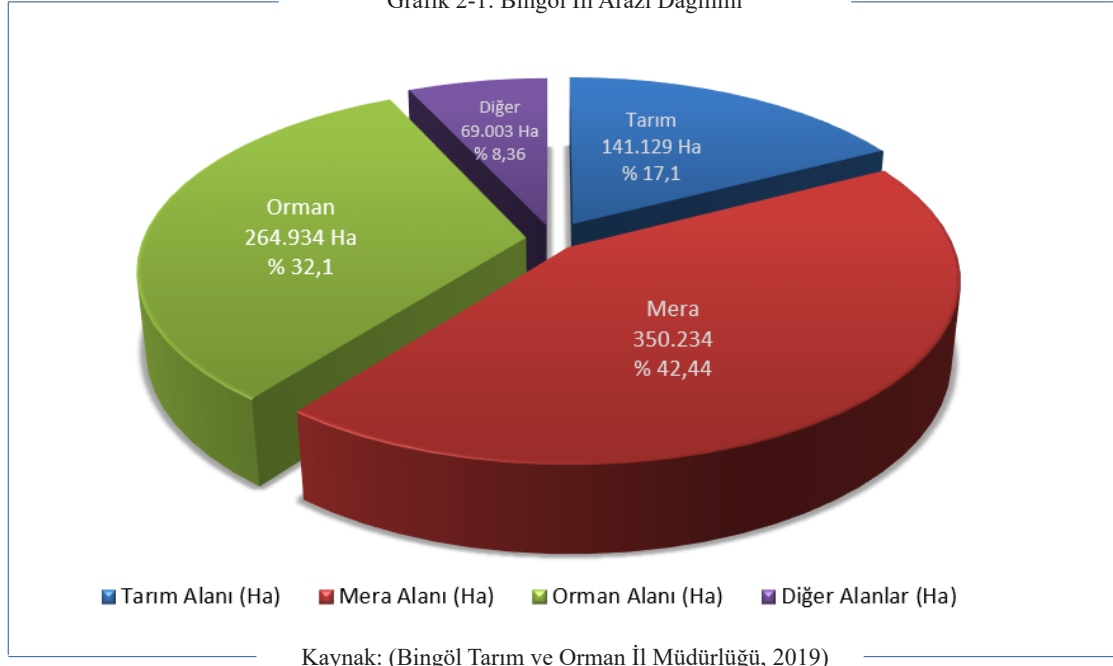
Tablo 2-1:Bingöl İli Akarsuları

Bingöl İli sınırları içerisinde büyüklük açısından önemli sayılabilecek herhangi bir göl yoktur. Fakat çok sayıda buzullar tarafından açılmış sirk adı verilen küçük göller bulunmaktadır. Bu göllerin en önemlileri şunlardır: Gölbahri, Kerkis Gölü, Zırlır Gölü, Sar Gölü, Kuş Gölü, Harem Gölü, Er Gölü, Kılı Göl, Manastır Gölü, Belli Göl, Karlı Göl, Çili Göl ve İçme Gölüdür.

2.1.4. Toprak ve Arazi Yapısı İle İlgili Bilgiler

Bingöl’de genel olarak kahverengi ve alüvyonlu olmak üzere iki toprak tipi görülmektedir. Kahverengi ve kırmızı kahverengi topraklar, meyilli ve dalgalı ovalarda hâkimken, alüviyal topraklar daha çok vadilerde bulunmaktadır. Bingöl’deki toprakların verimli bir toprak yapısına sahip olduğu söylenebilir. Ancak uzun yıllar boyunca tek tür bitki yetiştirilmesi, gübre kullanılmaması gibi etkenler il genelinde toprakları verimsiz hale getirmiştir. Son yıllarda tarımda daha iyi uygulamaların yer alması, kimyasal gübre kullanımında bilinç düzeyinin artması vb. faktörler ile olumsuz etkiler azalmaya başlamıştır. Toplam arazisi 825.300 ha olan Bingöl’de ekilebilir tarım arazisi 141.129 ha’dır (Bingöl Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2019)

Grafik 2-1: Bingöl İli Arazi Dağılımı

Tablo 2-2 Bingöl İli Arazi Varlığı

Arazi Varlığı	Alan (ha)	% Oran
Toplam Arazi Varlığı	825.300	100
Tarım Arazisi	141.129	17,10
Mera Alanı	350.234	42,43
Orman Alanı	264.934	32,10
Diğer Yerler	69.003	8,37

Kaynak: (Bingöl Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2019)

Bingöl yeryüzü şekilleri bakımından dağlık bir coğrafyaya sahiptir. Yüksekliği 3.000 metreyi aşan dağlar ve bu dağlar üzerinde yüksekliği 2.000 metreyi aşan yaylalar ve düzlüklere sahiptir. Bingöl ovası ortalama rakımı, 1.151 metre olup dört tarafı dağlarla çevrilidir. Dağların orta kısımlarda birbirinden uzaklaşmasıyla genişleyen yerde Bingöl ovası meydana gelmiştir.

Tablo 2-3: Bingöl'ün Önemli Dağları

Başlıca Dağlar	Yükseklik (m)
Bingöl Dağı	3.250
Genç Dağı	2.940
Şeytan Dağı	2.906
Şerafettin Dağı	2.544

Kaynak: www.bingol.ktb.gov.tr

❖ 2.1.5. Diğer Doğal Kaynaklar

Bingöl'deki önemli diğer doğal kaynakların başında maden suları ve jeotermal kaynakları gelmektedir. Jeotermal kaynaklardan hem enerji üretiminde hem de ısıtmada alternatif kaynaklara göre oldukça ekonomik olması nedeniyle jeotermal kaynaklar bulundukları bölgelere önemli ekonomik değer sağlamaktadır. Ekonomik ve temiz enerji sağlayan jeotermal kaynaklar Bingöl'ün ekonomik ve sosyal yapısına önemli değerler sağlamaktadır. Bingöl, 11,6 hm³/yıl yeraltı suyu, 9.873 hm³/yıl yerüstü suyu olmak üzere toplam 9.884,6 hm³/yıl su potansiyeline sahiptir (Bingöl Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2018). Bingöl'de mevcut jeotermal kaynaklar, 62° C sıcaklıktaki Karlıova ilçesi Göynük Hacıyan Kaplıcası, 36 °C – 47 °C sıcaklıktaki Bingöl Merkez Kös Kaplıcası, 48 °C sıcaklıktaki Yayladere Hasköy Kaplıcası, 52 °C sıcaklıktaki Kiğı İlçesi Harur Kaplıcasıdır.

Bingöl'deki maden suyu kaynakları ise; Kiğı ilçesi iki evler madensuyu, Yedisu ilçesi Yeşilgöl Madensuyu, Kiğı ilçesi Dimilyan Maden suyu ve Yedisu (Çemre) ilçesi maden suyudur. Bingöl ve Tunceli'deki maden suyu kaynakları ile Bingöl ve Elazığ'daki jeotermal kaynaklar TRB1 Bölgesinin diğer önemli yer altı kaynakları olup sağlık turizmi açısından da önemli bir potansiyel oluşturmaktadır.

Bingöl İli orman alanı 264.934 ha olup bu rakamın toplam arazi miktarına oranı % 32'dir. Ormanlar çoğunlukla meşe, dişbudak, kızılgağaç, ardıç ve titre kavaktan oluşmaktadır. Bingöl'ün florasında sığırkuyruğu, laden, kekik, sütlegan, yabani yonca, çançıçeği, yabani menekşe, geniş ve dar yapraklı çayır otu ağırlıktadır (www.fka.gov.tr).

❖ 2.2.1. Bingöl İli Sanayi Durumu

Bingöl ilinin ekonomisi genel itibarıyla tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Sanayi sektöründe önemli ve büyük ölçekli tesis oldukça az sayıda mevcutken, daha ziyade atölye tipi sanayi kuruluşları yaygındır. Özellikle son yıllarda kalkınmada öncelikli yörelerde uygulanan devlet yardımları ve teşvikler ile temin edilen uzun vadeli ucuz maliyetli kredilerle sanayide yatırımlar da artmaktadır. Bu yönüyle Bingöl ulusal ve uluslararası yatırımcılara çok çeşitli fırsatlar sunan sanayi potansiyeline sahiptir. Bingöl'de 1 adet Organize Sanayi Bölgesi (OSB) bulunmaktadır. Bingöl Organize Sanayi Bölgesi (BOSB) 1990 yılında müteşebbis heyet teşekkülünce (İl Özel İdare Genel Sekreterliği, Bingöl Belediyesi ve Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı) alınan karar ile Bingöl Merkez Ardıçtepe Köyü mevkiinde 47'si sanayi parseli olmak üzere toplam 60 parselden oluşan 72 hektar alan üzerine kurulmuştur. Fiili üretim yapan 27 firmaya sahip Bingöl OSB, 590 istihdamı ile ilin ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Ayrıca Bingöl'de 378 işletmenin faaliyet gösterdiği ve yaklaşık 1.694 kişilik istihdama sahip 4'ü faal 1'i proje aşamasında olan toplamda 5 küçük sanayi sitesi bulunmaktadır.

Bingöl Organize Sanayi Bölgesi, Sanayi Siteleri, Bingöl İş Geliştirme Merkezi ve Tekstil Kent ilin sanayisinin gelişmesinde lokomotif görev görmektedir.

❖ 2.2.2. Tarım ve Hayvancılık

Bingöl sahip olduğu hayvancılık geleneği ile geniş mera ve çayır alanları başta küçükbaş olmak üzere hayvancılığı ön plana çıkarmaktadır. Bölgemizin en önemli geçim kaynaklarından biri olan hayvancılık, sağladığı istihdam, beslenme ve birçok sektöre girdi sağlaması açısından büyük önem arz etmektedir. Sektördeki yoğun devlet destekleri ve Bingöl'ün coğrafi konumunun getirdiği pazarlama imkânları da sektörün gelişme potansiyeline olumlu katkı sağlamaktadır. Ziraat ve Veteriner Fakülteleri ile Et ve Süt Kurumu gibi hayvancılık sektörü açısından önemli kurumların varlığı sektörün gelişmesine katkı sağlamaktadır. SÜTAŞ tarafından Bin-

göl'de yatırımına başlanan entegre hayvancılık tesisinin de sektöre önemli bir ivme sağlaması beklenmektedir.

Bingöl coğrafyası ve zengin bitki florasıyla arıcılık yapmaya son derece elverişli olduğundan kırsal alanda arıcılık önemli geçim kaynakları arasında yer almaktadır. Kirlenmemiş doğasıyla organik bal üretiminde son derece elverişli koşullara sahip olan Bingöl bu alandaki potansiyeli ile rekabet üstünlüğüne sahiptir.

TRB1 bölgesinin bitkisel üretim değerinin % 5'i, canlı hayvan değerinin büyükbaşta % 27,6'sı, küçükbaşta % 28,2'si ve kanatlı sektöründe % 5,3'ü Bingöl iline aittir. Bingöl ilinde kültür ırkı, melez ve yerli sığırların oranları sırasıyla % 29, % 61 ve % 9'dur. Bu bağlamda hayvansal üretimde verimliliğin belirleyici unsurlarından biri olan genetik kapasite bakımından oldukça düşük profildeki ırkların Bingöl'de yaygın olduğu görülmektedir.

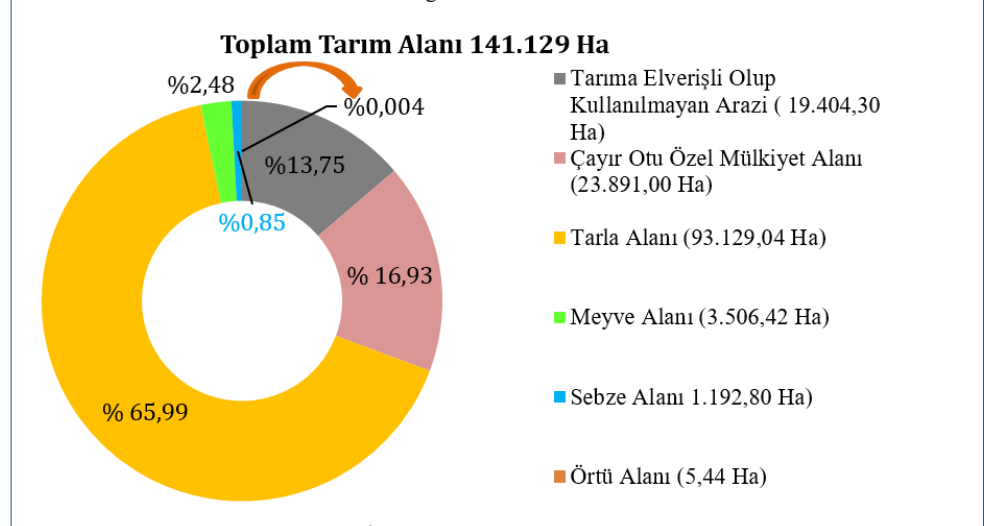
Tablo 2-4: Bingöl'ün Yıllar İtibariyle Hayvan Varlığı

YILLAR	KÜÇÜKBAŞ	BÜYÜKBAŞ	ARILI KOVAN	KANATLI	KANATLI BROİLER)
2002	664.555	63.170	43.457	82.652	-
2003	647.140	63.174	43.057	89.138	-
2004	714.858	62.398	50.409	150.663	-
2005	575.993	66.718	52.675	161.512	-
2006	623.980	73.546	78.257	172.140	-
2007	510.482	57.643	91.502	144.760	-
2008	517.888	66.050	82.468	125.536	-
2009	329.420	64.822	82.384	119.743	-
2010	396.305	76.890	84.269	164.152	-
2011	398.680	97.961	96.997	129.344	-
2012	437.800	106.960	94.952	77.425	-
2013	466.495	143.618	110.043	164.058	-
2014	485.599	143.784	111.778	142.845	-
2015	545.342	114.954	122.611	150.734	-
2016	575.840	125.089	126.843	152.055	1.680.000
2017	504.712	137.512	132.433	149.462	288.000
2018	510.781	132.772	142.234	132.487	298.000

Kaynak: (Bingöl Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2019)

Bingöl'ün tarımsal dış ticareti yok denecek düzeydedir. Toplam 825.300 hektar araziye sahip olan ilde arazinin 141.129 hektarı tarım arazisi, 350.234 hektarı çayır-mera, 264.934 hektarı orman-fundalık ve 69.003 hektarı ise diğer arazilerden oluşur. Sulanabilir tarım arazisi ise 47.300 hektar olup bu alanın 27.300 hektarı sulanabilmektedir.

Grafik 2-2 Tarım Alanlarının Oransal Dağılımı:

Meyvecilik alanında Bingöl’de öne çıkan türler ceviz, elma, armut ve dut olarak belirtilebilir. Badem ise ilin iklim ve coğrafi yapısı itibarıyla önemli bir potansiyel taşımaktadır. İlde son yıllarda yaygınlaşmaya başlayan kapama meyve bahçelerinin (Elma, Kiraz, Armut,) artması ile ve İlde uygulanan Çilek Yetiştiriciliği Projesi-nin yaygınlaşması ile mevcut olan reçel fabrikasının ve çevre illerin hammadde ihtiyaçları karşılanabilecek düzeye gelecektir. Ayrıca İl genelinde yürütülen 5 yılda 500.000 Ceviz Fidanı Dikim Projesi diğer kapama meyve ceviz projeleri ve Bakanlığın yürüttüğü Ceviz Eylem Planı çerçevesinde Bingöl’ün pilot iller arasında bulunması İlde ceviz üretiminin artmasını ve cevizin ilin marka ürünleri arasına girmesini sağlayacaktır.

2.2.3. Madencilik

Bingöl’deki başlıca endüstriyel hammadde ve metalik maden yatakları demir, kurşun-çinko, fosfat ve disten olarak sayılabilir. Bingöl ilindeki maden yatakları çoğunlukla Genç ilçesinde bulunmaktadır. Demir yatak ve zuhurları Genç ilçesinde yer almakta olup, genellikle beraberinde apatit de içermektedir.

Bingöl’deki bir diğer metalik maden ise Genç-Servi’deki ortalama 21.600 ton görünür ve muhtemel rezerve sahip kurşun-çinko cevherleşmesidir. Endüstriyel hammaddeler bakımından Genç-Halveliyan sahasında düşük-orta sıcaklık refrakter ve seramik hammaddesi olarak kullanılmaya elverişli ve 140.000 ton disten rezervi belirlenmiştir. Genç ilçesinde ayrıca fosfat yatak ve zuhurları da yer almakta olup, buradaki fosfat rezervleri apatitli manyetit potansiyelidir. İlde bilinen temel enerji kaynağı Karlıova ilçesindeki alt ısı değerleri 1458 ve 1.663 kcal/kg olan ve toplam 83.662.000 ton görünür rezerve sahip linyit sahasıdır.

2.2.4. Turizm

Bingöl’ü 2018 yılında 451 yabancı turist, 57.495 yerli turist ziyaret etmiştir. Bingöl ili tabiat olarak birçok turizm alanına hitap edebilecek potansiyele sahiptir. 10 civarında yaylaya sahip Bingöl, yayla ve kamp turizmi için önemli bir şehirdir. İlde bulunan önemli turistik değerlerle ilgili kısa bilgiler aşağıda verilmiştir.

Yüzen Ada:

Solhan İlçesi Hazarşah köyündeki gölde bulunan 3 adet adanın göl içerisinde sal gibi hareket etmesi ile tanınmış “Yüzen Ada” turistlerin ilgisini çekebilecek potansiyeldedir.

Resim 2-5 Yüzenada

Güneşin Doğuşu:

Bingöl ili Karlıova ilçesinde bulunan Bingöl Dağlarının Kale Tepesi'nden güneşin doğuşunu seyretmek, İsviçre Alp Dağları'ndan seyretmeye alternatif olarak gösterilmektedir. Güneşin doğuşundaki her rengi, ayrıntıyı seyretmeyi mümkün kılmaktadır.

Resim 2-6 Güneşin Doğuşu

Kış Turizmi:

Bingöl'de iki adet kayak merkezi bulunmaktadır. Bunlardan 950 metre pist uzunluğuna sahip olan Yolçatı Kayak Tesisi, 50 yatak kapasiteli kayak evi ve teleski bölümlerinden oluşmakta olup havalimanına uzaklığı 32 km'dir. 1600 - 1700 metre pist uzunluğuna sahip olan Hesarek Kayak Merkezi, Bingöl Merkeze 34 km uzaklıktadır. Tesis 70 yatak kapasiteli otel binası, teleski, telesiyej ve baby lift bölümlerinden oluşmaktadır. 2015 yılı sonu itibariyle hizmete giren tesis 4-5 ay süren kayak sezonu ile Türkiye'nin en uzun kayak sezonuna sahip olan kayak merkezlerinden biri konumundadır.

Resim 2-7 Hesarek Kayak Tesisleri

Kös Kaplıcaları:

Bingöl Karlıova yolunun 20. km'sinde yer alan kaplıcalar romatizmal hastalıklara ve kadın hastalıklarına sahip kişiler için çekim merkezidir. Mevcut durumda Ilıcalar Beldesinde bulunan iki termal tesise ek olarak şehir merkezine 5 km, havaalanına 12 km mesafede bulunan 110 dönümlük alan üzerinde Yap-İşlet-Devret modeliyle yapılması planlanan 500 yataklı termal otel, AVM, Aquapark gibi yatırımları içeren Kentpark projesinin hayata geçmesiyle termal turizmde önemli bir gelişme olması planlanmaktadır. Bingöl'de ayrıca Çır Şelalesi, Ata Park, Kığı Kalesi, Kral Kızı Kalesi, Peri Suyu turizm potansiyeline sahip yerlerdir.

Resim 2-8 Kös Kaplıcaları

2.2.5. Ulaşım

Doğu Anadolu Bölgesi'nin Yukarı Fırat Bölümünde yer alan Bingöl, önemli geçiş güzergâhları üzerinde yer almaktadır. Bingöl'ün dağlık ve engebeli bir arazi yapısına sahip olması, il genelinde ulaşım imkânlarını kısıtlamakta ve zorlaştırmaktadır. Bunun yanında iklimsel özellikleri nedeniyle Bingöl'de kış aylarında ulaşım imkânları daha da zorlaşmaktadır. Özellikle kar ve yağmur yağışları, başta köyler ve diğer kırsal alanlar ile olmak üzere ulaşımı güçleştirmektedir. Denize kıyısı olmayan Bingöl'de mevcut durumda ulaşım, karayolu, havayolu ve demiryolu ile sağlanmaktadır. Havayolu ile de ulaşım, 2013 yılından bu yana yapılmaktadır.

2.2.5.1. Karayolu Ulaşımı Durumu

Bingöl, Doğu Anadolu Bölgesi'nin bir parçası olarak, bölgenin genel özelliklerini yansıtan bir coğrafyaya sahiptir. Bu kapsamda yüksek eğim ve rakımlardaki yerleşimlerden oluşan Bingöl, karayolu ulaşımı coğrafi ve iklimsel kısıtlar nedeniyle zorlayıcı bir ağ yapısına sahiptir.

Bingöl'deki karayolu altyapısından Karayolları Genel Müdürlüğü 8. Bölge Müdürlüğü ile belediyeler sorumludur. Aşağıdaki Harita'da da görüleceği üzere Bingöl'de karayolu ile Türkiye'nin her yerine ulaşılabilirken, Kentin ana karayolu bağlantısı D-950 ve D-300 olmak üzere iki adettir. Bu bağlantılardan D-950 Karayolu ile güneyde önce Diyarbakır-Mardin ve Suriye sınırına, yine D-950 Karayolu ile kuzeyde Erzurum-Artvin'e, D-300 Karayolu ile doğuda Muş-Tatvan-Van- İran'a, yine D-300 Karayolu ile batıda Elazığ-Malatya-Kayseri'ye bağlanmaktadır. Bingöl en yakın illerden Elazığ'a 142 km, Erzurum'a 180 km, Diyarbakır'a 150 km ve Muş'a 110 km uzaklıkta yer alırken, Bingöl-Ankara arasında ise yaklaşık 885 km mesafe bulunmaktadır. Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) 2019 yılı verilerine göre Bingöl il sınırları içerisinde 606 km uzunluğunda bir karayolu ağı bulunmaktadır. İl yolları 382 km uzunluk ile toplam şebekenin %63'ünü oluştururken, devlet yollarının uzunluğu 224 km seviyesindedir. Bingöl il sınırları içerisinde herhangi bir otoyol bulunmamaktadır.

Tablo 2-5: Bingöl Karayolu Ağı

SATIŞ CİNSLERİNE GÖRE YOL AĞI (KM)								
BİNGÖL	ASFALT YOLLAR			PARKE	STABİLİZE	TOPRAK	DİĞER YOLLAR	ŞEBEKE UZUNL.
	ASFALT BETONU	SATHİ KAPLAMA	TOPLAM					
Devlet Yolu	67	155	222	2	-	-	-	224
İl Yolu	4	321	325	9	-	-	48	382
Toplam	71	476	547	11	-	-	48	606

Kaynak: (Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM), 2019)

Bingöl'deki karayolu ağı satış türlerine göre incelendiğinde ise 547 km ile il genelindeki karayollarının neredeyse tamamının asfalt kaplamaya sahip olduğu görülmektedir. Geriye kalan 59 km uzunluğundaki yolun 11 km'si parke, 48 km'si ise stabilize yola sahiptir. Asfalt yolların ise 476 km'sinin sathi kaplamaya sahip olduğu gözlenirken, asfalt betonu ile kaplı karayolu uzunluğu 71 km olarak karşımıza çıkmaktadır (Karayolları Genel Müdürlüğü, 2019).

2.2.5.2. Demiryolu Ulaşımı Durumu

Bingöl (Genç ilçesi), Doğu Anadolu Bölgesi'ni doğudan batıya bağlayan demiryolu güzergâhında ve Ankara-Tahran tren hattının üzerinde yer almaktadır. Genç ilçesindeki istasyon ile Muş, Tatvan ve Van üzerinden İran'ın Tahran'a; Elazığ ve Malatya üzerinden Ankara'ya, ayrıca Malatya üzerinden hemen hemen Türkiye'de demiryolunun olduğu bütün kentlere bağlantı sağlanmaktadır (T.C. Develet Demiryolları, 2015)

Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü (TCDD) verilerine göre Bingöl'de demiryolunu 19.825 yolcu kullanmıştır. Buna göre Bingöl'de 2010 yılından 2014 yılına kadar demiryolu yolcu sayısının 3.049 adet, diğer bir deyişle %18 arttığı görülmektedir. Yük taşımacılığında bakımından ise 2014 yılında Bingöl'de 1.026.569 ton yük demiryolu ile taşınırken, bu sayıya göre Bingöl merkezli yük taşımacılığı 2010 yılına göre 36 kat artmıştır (T.C. Develet Demiryolları (TCDD), 2015)

Tablo 2-6: Bingöl Demiryolu Kullanım İstatistikleri

Değişken	2010	2011	2012	2013	2014	Değişim (2010-2014)
Yolcu (Kişi)	16.866	16.970	15.882	21.422	19.825	%18
Yük	27.584	17.299	20.318	150.175	1.026.569	%3.6

Kaynak: (T.C. Develet Demiryolları (TCDD), 2015)

2.2.5.3. Havayolu Ulaşımı Durumu

Bingöl Havalimanı Bingöl Şehir Merkezine yaklaşık 10 km mesafede, merkezi ilçe güneyi Çeltik suyu mevkiinde 1059 m rakımında arazi üzerinde yer almaktadır. Havalimanı toplam 1.744.500 m² arazi üzerine kurulmuştur. Havalimanımız yıllık 500.000 kapasiteli 4.000 m²'lik terminal ile 2.300 X 45 m² ebatlarına piste sahiptir. Havalimanımıza haftanın 7 günü İstanbul'dan, 4 günü ise Ankara'dan karşılıklı sefer düzenlenmektedir (Devlet Hava Meydanları, 2019).

Resim 2-9 Bingöl Havalilmanı

Tablo 2-7: Bingöl'ün Önemli Ticari Merkezlerden Bazılarına Olan Uzaklığı

	Adana	Ankara	Antalya	Cilvegözü	Habur	Hatay	İstanbul	Mersin	Trabzon
Bingöl	632 km	897 km	1189 km	521 km	379 km	616 km	1.311 km	701 km	484 km

2.2.6. Sermaye Piyasası İşlemleri

Bingöl'de 9 banka 15 şubesi ile faaliyet göstermektedir. Şube başına nüfus sayısı 18.747'dir. Türkiye Bankalar Birliği 2018 verilerine göre Bingöl'de hizmet veren ATM Sayısı, POS kullanım Sayısı ve bankalardaki istihdam bilgileri yandaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2-8: Bingöl İlinde Bankacılık Sektörünün Gelişimi

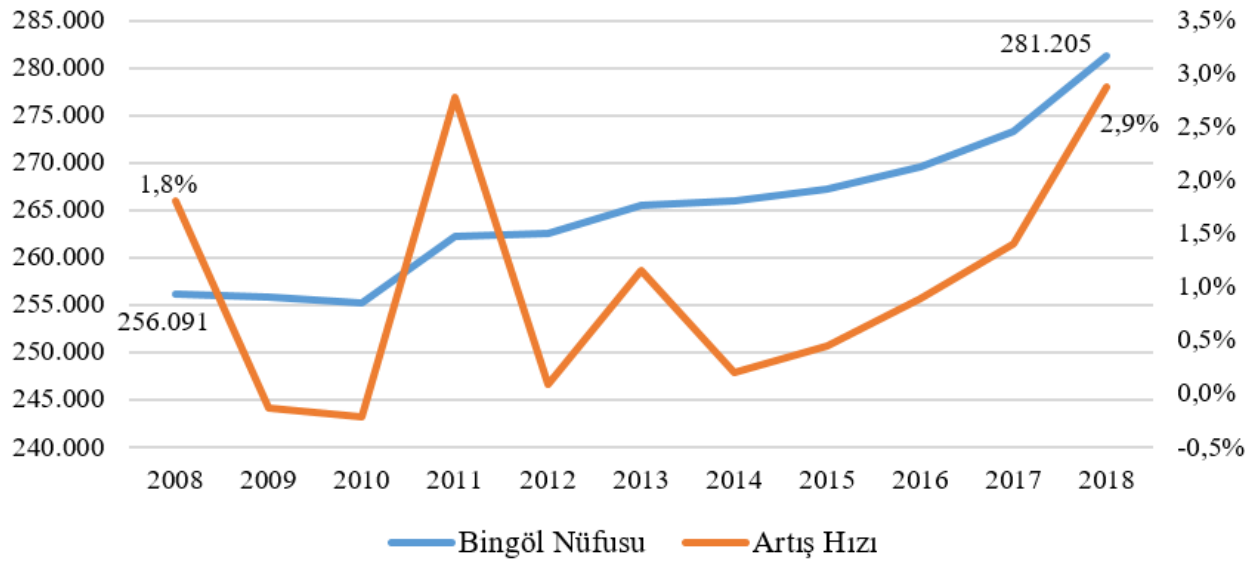
Bingöl Bankacılık Sektörü	Adet
Banka Çalışan Sayısı	148
ATM Sayısı	63
POS Sayısı	3.856
Üye İşyeri Sayısı	4.058

Kaynak: (Türkiye Bankalar Birliği, 2019)

2.3. Sosyal Altyapı ve Sosyal Etkiler

Bir ilin toplumsal yapı analizi, öncelikle o ilin nüfus yapısı ve dinamiklerinin doğru bir şekilde tespit edilmesiyle mümkündür. Başka bir deyişle, nüfus verileri ve dinamikleri esas alınmadan toplumsal yapının tam olarak analiz edilmesi mümkün değildir. Çünkü nüfus toplumsal yapının yalnızca demografik yönünü değil, aynı zamanda başta kültürel, ekonomik, sosyal ve siyasal olmak üzere farklı yönlerini etkilemektedir. Toplumsal yapıdaki değişimin yönü ve hızını da belirleyen nüfusun yapısı ve özellikleri, genel olarak bireylerin doğum, ölüm, eğitim, meslek, kırsal-kentsel dağılım, cinsiyet ve göç hareketleri ilin gelişme potansiyelini belirleyen önemli unsurlardır. TÜİK'ten alınan ve Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi temel alınarak hazırlanan 2018 yılı sonu verilerine göre, Bingöl'ün nüfusu önceki yıla oranla toplamda %2,9 oranında artarak 281.205 kişi olmuştur. Bunun 143.524'ü erkek, 137.681'i kadındır. En fazla nüfusun olduğu merkez ilçe nüfusunun toplam nüfusa oranı yaklaşık %57'dir. En az nüfus ise Yayladere ilçesinde olup toplam nüfusun % 0,76'sını oluşturmaktadır. Nüfus artış hızı bakımından değerlendirildiğinde, önceki yıla oranla nüfusu en fazla artan ilçe Merkez olmuştur.

Yıllar itibariyle Bingöl Nüfus Değişimi

Kaynak: TÜİK, 2019

İlin Nüfusunun dağılımına bakıldığında genç nüfusun ağırlıkta olduğu görülmektedir. 0 -29 yaş arası nüfusun toplam nüfusa oranı % 55,6 olup bu oran Türkiye ortalamasının (% 46,9) üstündedir.

Bingöl'de çalışma çağındaki olan aktif nüfus (15 -64 yaş) 186.745 kişidir. Aktif nüfus toplam nüfusun % 66,4'ünü oluşturmaktadır.

Tablo 2-9 Bingöl Nüfusunun Yaş Dağılımı

Yaş Aralığı	0- 14	15-29	30-64	65+	TOPLAM
Kişi	75.703	80.549	106.196	18.757	281.205
%	26,9%	28,6%	37,8%	6,7%	% 100

Bingöl'de hem köy ve ilçelerden şehir merkezine hem de şehir dışına göçler aynı anda yaşanmaktadır. Bu göçün başlıca sebepleri ise işsizlik, düşük gelir, terör, eğitim olanaklarının sınırlı olması, sağlık hizmetlerinden faydalanamama, tarım ve hayvancılığın önemini yitirerek küçük ölçekli üretim yapan çiftçiler için ekonomik olmaması gibi nedenler sayılabilir. Aile bireyleri arasındaki güçlü aile bağları ve yardımlaşma duygusu bu göç olgusunu bir nebze de olsa azaltan etkilerin başında gelmektedir.

2.4. Çevresel Etkiler

Projenin hayata geçirilmesinde çevreye negatif etki yaratacak herhangi bir husus bulunmadığından ÇED raporuna gerek yoktur.

2.5. Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti (Kamulaştırma Bedeli De Dâhil)

Proje, Simani Mah. Bingöl Muş Karayolu üzerindeki 1349 ada ve 2 nolu parselde mülkiyeti Bingöl TSO'ya ait olan arsa üzerinde hayata geçirilecektir. Projenin alternatif uygulama alanı bulunmamaktadır. Arazi Bingöl TSO'ya ait olduğundan arazi maliyeti ve kamulaştırma maliyeti bulunmamaktadır.

3. TALEP TAHMİNİ VE KAPASİTE SEÇİMİ

3.1. Varsayımlar

- Hesaplamalarda kullanılan iskonto oranı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Aralık 2019 dönemi güncel faiz oranı olan % 12,00 kullanılmıştır.
- Kurumlar vergisi oranı % 22 olarak alınmıştır.
- Yıllık fiyat artış oranı % 10 olarak belirlenmiştir.
- Girişimcilik ekosisteminde mevcut talep düzeyinin artarak devam edeceği varsayılmıştır

3.2. Talep Tahmin Yöntemi

Bingöl ilinde son dönemde yapılan gerek kamu yatırımları gerekse özel sektör yatırımlarıyla bölgede yatırım konusunda en cazip iller arasında yer almaktadır. Bingöl İŞGEM'in kurulmasıyla yeni girişimcilerin işlerini kurup geliştirebileceği uygun koşullarda kiralanabilir alanlar sunmaktadır. Bingöl Tekstilkent'in kurulmasıyla tekstil alanında ciddi yatırımlar ve istihdam olanakları oluştu. Bingöl'de SÜTAŞ yatırımının tamamlanmasıyla birlikte bölgesel anlamda bir gelişimi sağlayarak bölgesel girişimcilik kültürünün gelişimine katkı sağlayacaktır. KOSGEB Bingöl İl Müdürlüğünden alınan verilere göre son üç yılda Bingöl ilinde KOSGEB Girişimcilik Destek Programı kapsamında toplam 358 adet başvuru ile bölgede en fazla girişimcilik başvurusu alan il konumuna gelmiştir. Bingöl İŞGEM'in kiracı alımı esnasında son iki yıl içerisinde 200 başvuru gerçekleşmiştir. Ancak girişimcilerin büyük çoğunluğunun Bingöl İŞGEM'e yaptığı başvuruları esnasından iş fikirlerinin olgunlaşması için gerekli ortamın olmaması nedeniyle iş fikirleri hayata geçememişlerdir. Bu veriler göz önüne alındığında Bingöl ilinde girişimcilik kültürünün oluştuğunu ancak girişimcilerin iş fikirlerinin olgunlaşması ve iş fikirlerinin hayata geçmesi için gerekli olan bir merkezin kurulması ihtiyacı doğmuştur. Bu merkezle girişimcilerin iş fikirlerini olgunlaştırması ile kendi işini kuran girişimci başvurularının sayısında önemli bir artış olacağı öngörülmektedir.

3.3. Talep Analizi

Bölgenin girişimcilik merkezine kavuşmasıyla beraber bölgede fikir aşamasında olan projelerin bir an önce hayata geçmesiyle bölgeye katma değerli ve nitelikli yatırımların oluşması beklenmektedir. Yapılan talep tahminlerinde yeni girişimlerle katma değerli iş fikirlerinin hayata geçmesine bağlı olarak yeni kurulan işletme sayısında önemli bir artış sağlanacak. Bingöl ilinde yeni kurulan işletme sayısında %20 bir artış olması beklenmektedir. Yine mevcut işletmelerin üretim kapasitelerinin geliştirilmesi ve nitelikli ürünlerin üretimi alanında proje başvurularında daha nitelikli projelerle başvuru yaparak devlet desteklerinden daha fazla yararlanma imkanı oluşmasına katkı sağlayacaktır. Yine Girişimcilik Geliştirme Merkezinde işletmelerin kurulması ve geliştirilmesi alanında verilecek eğitimlerle firmaların teknik altyapısının geliştirilmesine doğrudan katkı sağlayacaktır. Girişimcilik Geliştirme Merkezi ile girişimciler ve firmalar nitelikli iş fikri ve iş gücü alanında önemli bir ivme kazandıracaktır. Bingöl ilinde yapılan araştırmalar sonucunda ve KOSGEB ve Sanayi İl Müdürlüğünden alınan bilgilere göre AR-GE desteğinden hiçbir işletme faydalanmamıştır. Girişimcilik Geliştirme Merkezi ile AR-GE alanında yatırım potansiyeline sahip işletmeler ile iş fikirleri olan girişimcilerin bu alanla ilgili projelerini sunmaları için gerekli olan teknik desteği sunacağından nitelikli proje başvuru oranında %20 bir artış olacaktır.

3.4. Talep Tahmin Sonuçları

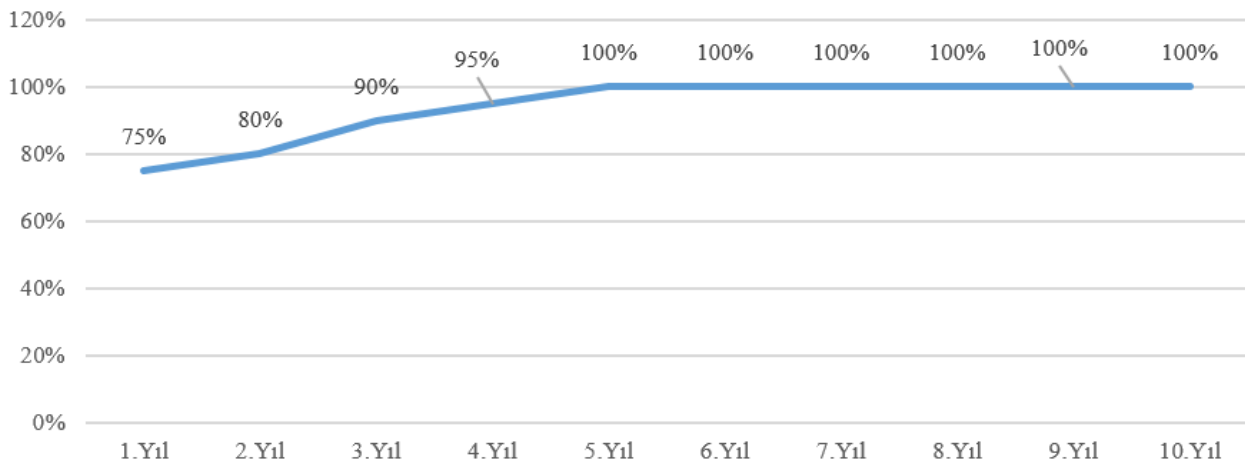
	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
Danışmanlık	150	160	180	190	200	200	200	200	200	200
Eğitim	45	48	54	57	60	60	60	60	60	60
Ofis Kira Alanı	8.640	9.216	10.368	10.944	11.520	11.520	11.520	11.520	11.520	11.520
Proje Yönetim Danışmanlığı	60	64	72	76	80	80	80	80	80	80
Pazarlama ve Networking Desteği	15	16	18	19	20	20	20	20	20	20
Yatırımcı ve Sanayici Buluşmaları	15	16	18	19	20	20	20	20	20	20
KKO	75%	80%	90%	95%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

3.5. Kapasite Seçimi

Yukarıda detaylandırıldığı gibi merkez bünyesinde verilecek hizmetlerin eksiksiz ve istenen nitelikte sunulabilmesi Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi'nin bodrum, zemin kata ilave olarak 4 katlı olmasına karar verilmiştir. Bu plana göre toplam 6.690,05 m2 kapalı alanın oluşturulmasına yönelik projeler hazırlanmıştır. Kat bazında yerleşim düzenine ilişkin planlar ekler bölümünde verilmiştir.

- Zemin Kat: Girişimci Eğitim Salonu, Danışma, Kafeterya ve Sergi Alanı, Lavabolar
- 1. Kat: İdari Birimler, Eğitim Odası, Uzman Çalışma Ofisleri, Sergi Alanları ve Ön Kuluçka Merkezi, Lavabo ve Mescit(bay/bayan)
- 2. Kat: Eğitim Salonu, Dinlenme Alanları, Girişimci Açık Çalışma Ofisi, Lavabo ve Mescit(bay/bayan)
- 3. Kat: Girişimci Odası (6 adet), Toplantı Odası, Sunum Odası, Sergi Alanı, Dinlenme Alanları, Lavabo ve Mescit(bay/bayan)
- 4. Kat: Sosyal Alan, Teras, Mutfak, Lavabo ve Mescit(bay/bayan)

Kapasite Kullanım Oranı

Bingöl Girişimcilik Merkezi 10 Yıllık Kapasite kullanım Oranı

4.

YATIRIM TUTARI

4.1. Sabit Sermaye Yatırım Tutarı

No	SABİT YATIRIM TABLOSU	TUTARI (TL)
1	Etüd Giderleri	0,00
2	Mühendislik ve Proje Giderleri	0,00
3	Lisans-Patent-Know How vb. Teknoloji Ödemeleri	0,00
4	Arazi Bedeli	0,00
5	Arazi Düzenlemesi	348.136,82
6	Hazırlık Yapıları	0,00
7	İnşaat İşleri Giderleri	7.393.482,00
8	Ulaştırma Tesislerine İlişkin Harcamalar	0,00
9	Ana Tesis Makina ve Donanım Giderleri	2.092.754,68
10	Yardımcı İşletmeler Makina ve Donanım Giderleri	0,00
11	Taşıma ve Sigorta Gideri	0,00
12	İthalat ve Gümrükleme Gideri	0,00
13	Montaj Giderleri	0,00
14	Taşıt Araçları, Genel Giderler	0,00
15	İşletmeye Alma Giderleri	0,00
16	Yatırım Dönemi Faizleri	0,00
17	Beklenmeyen Giderler (%5)	0,00
TOPLAM SABİT YATIRIM TUTARI		9.834.373,50

4.2. Arazi Bedeli/Kamulaştırma Bedeli

Arazi Bingöl Ticaret ve Sanayi Odasına ait olduğundan arazi maliyeti ve kamulaştırma maliyeti bulunmamaktadır.

4.3. İşletme Sermayesi

	Süre(Gün)	Yatırım Dönemi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
Kapasite Kullanım Oranı		0%	75%	80%	90%	95%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Yıllık Fiyat Artış Oranı		0%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
Toplam Sabit Maliyet	Süre(Gün)	0,00	149.925,60	164.918,16	181.409,98	199.550,97	219.506,07	241.456,68	265.602,35	292.162,58	321.378,84	353.516,72
a) Personel Giderleri	60	0,00	59.400,00	65.340,00	71.874,00	79.061,40	86.967,54	95.664,29	105.230,72	115.753,80	127.329,18	140.062,09
b) Elektrik Giderleri	90	0,00	9.900,00	10.890,00	11.979,00	13.176,90	14.494,59	15.944,05	17.538,45	19.292,30	21.221,53	23.343,68
c) Su, Gaz Giderleri	90	0,00	7.920,00	8.712,00	9.583,20	10.541,52	11.595,67	12.755,24	14.030,76	15.433,84	16.977,22	18.674,95
d) Yakıt Giderleri	90	0,00	3.960,00	4.356,00	4.791,60	5.270,76	5.797,84	6.377,62	7.015,38	7.716,92	8.488,61	9.337,47
e) Haberleşme Giderleri	90	0,00	1.980,00	2.178,00	2.395,80	2.635,38	2.898,92	3.188,81	3.507,69	3.858,46	4.244,31	4.668,74
f) Bakım Onarım Giderleri	90	0,00	7.920,00	8.712,00	9.583,20	10.541,52	11.595,67	12.755,24	14.030,76	15.433,84	16.977,22	18.674,95
g) Sigorta Giderleri	90	0,00	39.600,00	43.560,00	47.916,00	52.707,60	57.978,36	63.776,20	70.153,82	77.169,20	84.886,12	93.374,73
h) Kira Giderleri	90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
i) Diğer Giderler (%5)	90	0,00	19.245,60	21.170,16	23.287,18	25.615,89	28.177,48	30.995,23	34.094,75	37.504,23	41.254,65	45.380,12
Toplam Değişken Maliyet	Süre(Gün)	0,00	189.882,00	208.870,20	229.757,22	252.732,94	278.006,24	305.806,86	336.387,55	370.026,30	407.028,93	447.731,82
a) Personel Giderleri	60	0,00	174.240,00	191.664,00	210.830,40	231.913,44	255.104,78	280.615,26	308.676,79	339.544,47	373.498,91	410.848,81
b) Elektrik Giderleri	90	0,00	6.600,00	7.260,00	7.986,00	8.784,60	9.663,06	10.629,37	11.692,30	12.861,53	14.147,69	15.562,45
c) Su, Gaz Giderleri	90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
d) Yakıt Giderleri	90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
e) Haberleşme Giderleri	90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
f) Bakım Onarım Giderleri	90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
g) Sigorta Giderleri	90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
h) Kira Giderleri	90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
i) Diğer Giderler (%5)	90	0,00	9.042,00	9.946,20	10.940,82	12.034,90	13.238,39	14.562,23	16.018,45	17.620,30	19.382,33	21.320,56
Toplam İşletme Sermayesi İhtiyacı		0,00	339.807,60	373.788,36	411.167,20	452.283,92	497.512,31	547.263,54	601.989,89	662.188,88	728.407,77	801.248,55
Ek İşletme Sermayesi İhtiyacı		0,00	339.807,60	33.980,76	37.378,84	41.116,72	45.228,39	49.751,23	54.726,35	60.198,99	66.218,89	72.840,78

4.4. Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Dağılımı

Yıllar	Yatırım Dönemi		1.Yıl		2.Yıl		3.Yıl		4.Yıl		5.Yıl	
	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para
A. Arsa Bedeli	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Sabit Tesis Yatırımı	2.458.593,38	7.375.780,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.Etüd ve Proje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.Teknik Yardım ve Lisans	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.İnşaat İşleri	1.848.370,50	5.545.111,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.Makine ve Donanım	523.188,67	1.569.566,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.Taşıma ve Sigorta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.İthalat ve Gümrükleme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7.Montaj Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.Genel Giderler	87.034,21	261.102,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.Taşıt ve Demirbaşlar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.İşletmeye Alma Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.Beklenmeyen Giderler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sabit Yatırım Tutarı (A+B)	2.458.593,38	7.375.780,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. İşletme Sermayesi İhtiyacı	0,00	0,00	339.807,60	0,00	33.980,76	0,00	37.378,84	0,00	41.116,72	0,00	45.228,39	0,00
Toplam Yatırım Tutarı (A+B+C)	2.458.593,38	7.375.780,13	339.807,60	0,00	33.980,76	0,00	37.378,84	0,00	41.116,72	0,00	45.228,39	0,00

Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Dağılımı Tablosu(Devam)

Yıllar	6.Yıl		7.Yıl		8.Yıl		9.Yıl		10.Yıl		TOPLAM
	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	
Harcama Kalemleri											
A. Arsa Bedeli	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Sabit Tesis Yatırımı	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.834.373,50
1.Etüd ve Proje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.Teknik Yardım ve Lisans	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.İnşaat İşleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.393.482,00
4.Makine ve Donanım	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.092.754,68
5.Taşıma ve Sigorta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.İthalat ve Gümrükleme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7.Montaj Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.Genel Giderler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	348.136,82
9.Taşıt ve Demirbaşlar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.İşletmeye Alma Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.Beklenmeyen Giderler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sabit Yatırım Tutarı (A+B)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.834.373,50
C. İşletme Sermayesi İhtiyacı	49.751,23	0,00	54.726,35	0,00	60.198,99	0,00	66.218,89	0,00	72.840,78	0,00	801.248,55
Toplam Yatırım Tutarı (A+B+C)	49.751,23	0,00	54.726,35	0,00	60.198,99	0,00	66.218,89	0,00	72.840,78	0,00	10.635.622,05

5. PROJENİN FİNANSMANI VE FİNANSAL ANALİZ

5.1. Finansman Öngörüsü

Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yürütülecek proje Fırat Kalkınma Ajansı GÜDÜMLÜ Proje Desteği kapsamında veya ilgili bakanlıklardan doğrudan projeye özel bütçe tahsisıyla finanse edilmesi planlanmaktadır. Fırat Kalkınma Ajansı hibe desteği veya projeye özgü bakanlıkça sağlanacak kaynak toplam proje bütçesinin %75'i olan 7.375.780,13 TL olacağı öngörülerek kalan tutarın proje sahibinin özkaynaklarıyla karşılanması öngörülmektedir. Başvuru sahibi kuruluş olan BİNTSO eş finansman olarak ihtiyaç duyulacak tutarı sağlayacaktır. Bunun dışında projenin fonlanması amacıyla banka kredisi vb. dış kaynak kullanımına ihtiyaç duyulmamaktadır.

5.2. Finansman İhtiyacı ve Kaynakları

Finansman ihtiyacı ve kaynaklarıyla ilgili detaylı bilgi aşağıdaki Finansman İhtiyacı ve Kaynakları Tablosunda verilmiştir.

Tablo 2. Finansman İhtiyacı ve Kaynakları Tablosu

Yıllar	Yatırım Dönemi		1. Yıl		2. Yıl		3. Yıl		4. Yıl		5. Yıl	
	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para
FİNANSMAN İHTİYACI												
Sabit Tesis Yatırımı	2.458.593,38	7.375.780,13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finansman Giderleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sabit Yatırım Toplamı	2.458.593,38	7.375.780,13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İşletme Sermayesi Yatırımı	0	0	339.807,60	0	33.980,76	0	37.378,84	0	41.116,72	0	45.228,39	0
TOPLAM FİNANSMAN İHTİYACI	2.458.593,38	7.375.780,13	339.807,60	0	33.980,76	0	37.378,84	0	41.116,72	0	45.228,39	0
FİNANSMAN KAYNAKLARI												
Öz Kaynaklar	2.458.593,38	0	339.807,60		33.980,76		37.378,84		41.116,72		45.228,39	
Yabancı Kaynaklar	0	7.375.780,13		0		0		0		0		0
TOPLAM FİNANSMAN KAYNAKLARI	2.458.593,38	7.375.780,13	339.807,60	0	33.980,76	0	37.378,84	0	41.116,72	0	45.228,39	0

Tablo 2. Finansman İhtiyacı ve Kaynakları Tablosu (Devam)

Yıllar	6. Yıl		7. Yıl		8. Yıl		9. Yıl		10. Yıl		TOPLAM	
	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para		
Sabit Tesis Yatırımı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9.834.373,50	
Finansman Giderleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Sabit Yatırım Toplamı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9.834.373,50	
İşletme Sermayesi Yatırımı	49.751,23	0	54.726,35	0	60.198,99	0	66.218,89	0	72.840,78	0	801.248,55	
TOPLAM FİNANSMAN İHTİYACI	49.751,23	0	54.726,35	0	60.198,99	0	66.218,89	0	72.840,78	0	10.635.622,05	
FİNANSMAN KAYNAKLARI											0	
Öz Kaynaklar	49.751,23		54.726,35		60.198,99		66.218,89		72.840,78		3.259.841,92	
Yabancı Kaynaklar		0		0		0		0		0	7.375.780,13	
TOPLAM FİNANSMAN KAYNAKLARI	49.751,23	0	54.726,35	0	60.198,99	0	66.218,89	0	72.840,78	0	10.635.622,05	

5.3. Finansman Koşulları ve Sermaye Maliyeti

Projenin Fırat Kalkınma Ajansı GDP programı kapsamında desteklenmesi veya ilgili bakanlıkça projeye özel kaynağın tahsis edilmesiyle finanse edilmesi öngörülmektedir. Fırat Kalkınma Ajansı veya ilgili bakanlık tarafından projeye sağlanacak destek tutarı 7.375.780,13 TL olarak öngörüldüğünden kalan kısmın başvuru sahibi ve proje yürütücüsü BİNTSO tarafından eş finansman olarak sağlanması planlanmaktadır. Ajans veya ilgili bakanlıkça projeye tahsis edilecek kaynak hibe olup geri ödemesizdir. Projeye sağlanacak hibe desteği dışında kalan tutar için ihtiyaç duyulan sermaye Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası'nın öz kaynakları ile sağlanacaktır. Dolayısıyla projenin finansmanı tamamen hibe ve özkaynak ile sağlanması planlandığından paranın zaman değeri dışında sermaye maliyeti bulunmamaktadır.

5.4. Finansman Tablosu ve Finansal Oranlar Analizi

Yıllar	Yatırım Dönemi	
FİNANSMAN İHTİYACI	İç Para	Dış Para
Sabit Tesis Yatırımı	2.458.593,38	7.375.780,13
Finansman Giderleri	0,00	0,00
Sabit Yatırım Toplamı	2.458.593,38	7.375.780,13
TOPLAM FİNANSMAN İHTİYACI		
FİNANSMAN KAYNAKLARI		
Öz Kaynaklar	2.458.593,38	0,00
Yabancı Kaynaklar	0,00	7.375.780,13
TOPLAM FİNANSMAN KAYNAKLARI	2.458.593,38	7.375.780,13
GENEL TOPLAM		9.834.373,50

Proje kapsamında yapılacak işin hizmet olması nedeniyle işin doğası gereği stok değeri "0" dır. Bu yüzden likidite oranlarının ikisi de aynı çıkmıştır. Likidite oranlarında Cari Oran'ın 2 olması ideal olarak kabul edilmektedir.

Likidite Oranları	1. Yıl
Cari Oran = Dönen Varlıklar / Kısa Vadeli Borçlar	1,93
Asit Test Oranı (Çabuk Oran) = (Dönen Varlıklar - Stoklar) / Kısa Vadeli Borçlar	1,93

Kaldıraç oranları normal projelere göre oldukça yüksek çıkmıştır. Bunun başlıca nedeni Fırat Kalkınma Ajansı tarafından sağlanması planlanan hibe desteğinin (7.375.780,13 TL) Bilançonun Pasif kısmında Öz Kaynaklar ana başlığında Kar Yedekleri altında "Özel Fonlar" kısmında muhasebeleştirilmesidir. Bundan dolayı bilançoda öz kaynaklar yüksek çıkmaktadır

Kaldıraç Oranları	1. Yıl
Borç-Toplam Varlıklar Oranı = Toplam Borç / Toplam Varlıklar	0,31
Finansman oranı = Öz Kaynaklar / Toplam Borçlar	1,98

Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından faaliyete geçirilecek girişimcilik geliştirme merkezi ticari alacaklarının kaç kez satışlara dönüştüğünü göstermektedir. Genelde devir hızının yüksek olması ve 1'den büyük olması iyi bir gösterge olarak yorumlanmaktadır. Yukarıda da ifade edildiği gibi işin niteliği gereği herhangi bir stok durumu söz konusu olmadığından stok devir hızı hesaplanamamıştır.

Faaliyet Oranları	1. Yıl
Alacakların Devir Hızı = Net Satışlar/Ortalama Ticari Alacaklar	2,58
Stok Devir Hızı = Satışların Maliyeti / Ortalama Stoklar	Tanımsız

Yapılan yatırımla birlikte Girişimcilik Geliştirme Merkezi bünyesinde verilecek hizmet nitelikli olduğundan dışarıdan hizmet alımı yoluyla verilmektedir. Merkez bünyesinde istihdam edilecek 5 kişi merkezin rutin işlerinin yürütülmesini sağlayacaktır. İşlerin outsource edilmesi nedeniyle yapılan işin karlılığı yüksek çıkmıştır.

Yapılan yatırımla birlikte değerlendirildiğinde toplam varlıkların karlılığı % 10 olarak gerçekleşmiştir. Net karın öz kaynaklara oranı da % 15'tir.

Karlılık Oranları	1. Yıl
Net Kar Marjı (Oranı) = Net Kar (vergi sonrası) / Net Satışlar	0,43
Toplam Varlıkların Karlılığı = Net Kar / Toplam Varlıklar	0,10
Öz Kaynak Karlılığı = Net Kar / Öz Kaynak	0,15

6.

TİCARİ ANALİZ

6.1. Ticari Analiz ile İlgili Temel Varsayımlar (İskonto Oranı, Ekonomik Ömür, Hurda Değer, Yenileme Yatırımları, Enflasyon Artış Oranı vb.)**İskonto Oranı**

Hesaplamalarda kullanılan iskonto oranı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Aralık 2019 dönemi güncel faiz oranı olan %12,00 kullanılmıştır.

Ekonomik Ömür

Proje kapsamında yapılacak olan Girişimcilik Geliştirme Merkezinin amortisman oranı %2 ve ekonomik ömrü 50 yıl olarak belirlenmiştir.

Hurda Değer

Projenin ekonomik ömrü 50 yıl olarak öngörülmüştür. 50 yıl sonra binanın hurda değeri ve yıkım maliyetlerinin aynı olduğu varsayılarak hurda değeri 0 olarak belirlenmiştir.

Yenileme Yatırımları

Girişimcilik Geliştirme Merkezi için yenileme yatırımlarına ihtiyaç duyulmamaktadır. Ancak belli periyotlarla rutin bakım/onarım çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

Enflasyon Oranı:

Yıllık fiyat artışları, gider artışları ile işçilik ücretleri gibi tüm kalemlerde enflasyon oranı % 10 olarak belirlenmiştir.

6.2. Ticari Faydalar ve Maliyetler (İşletme Dönemi Gelir ve Giderleri, Girdi Fiyatları ve Harcama Tahmini)

Tablo 3. İşletme Gelir ve Giderleri Tablosu

Yıllar	1. Yıl	2. Yıl	3. Yıl	4. Yıl	5. Yıl	6. Yıl	7. Yıl	8. Yıl	9. Yıl	10. Yıl
Kapasite Kullanım Oranı	75%	80%	90%	95%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
1. İşletme Gelirleri	3.444.540,00	4.041.593,60	5.001.472,08	5.807.264,80	6.724.201,35	7.396.621,49	8.136.283,64	8.949.912,00	9.844.903,20	10.829.393,52
2. Üretim Giderleri	1.336.320,00	1.469.952,00	1.616.947,20	1.778.641,92	1.956.506,11	2.152.156,72	2.367.372,40	2.604.109,64	2.864.520,60	3.150.972,66
3. Amortisman	189.724,73	189.724,73	189.724,73	189.724,73	189.724,73	189.724,73	189.724,73	189.724,73	189.724,73	189.724,73
4. Finansman Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Satış Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Brüt Kar (1-2-3-4-5)	1.918.495,27	2.381.916,87	3.194.800,15	3.838.898,15	4.577.970,51	5.054.740,03	5.579.186,51	6.156.077,63	6.790.657,87	7.488.696,13
7. Matrahtan İndirilecekler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Vergi Matrahı (6-7)	1.918.495,27	2.381.916,87	3.194.800,15	3.838.898,15	4.577.970,51	5.054.740,03	5.579.186,51	6.156.077,63	6.790.657,87	7.488.696,13
9. Vergi ve Stopajlar	422.068,96	524.021,71	702.856,03	844.557,59	1.007.153,51	1.112.042,81	1.227.421,03	1.354.337,08	1.493.944,73	1.647.513,15
10. Net Kar (6-9)	1.496.426,31	1.857.895,16	2.491.944,11	2.994.340,56	3.570.816,99	3.942.697,22	4.351.765,48	4.801.740,55	5.296.713,14	5.841.182,98
11. Temettüpler (Dağınlacak Karlar)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12. Kullanılabilir Kar (10-11)	1.496.426,31	1.857.895,16	2.491.944,11	2.994.340,56	3.570.816,99	3.942.697,22	4.351.765,48	4.801.740,55	5.296.713,14	5.841.182,98

Merkez bünyesinde danışmanlık, eğitim, proje yönetim danışmanlığı, tanıtım ve networking desteği ile yatırımcı ve sanayici buluşmaları hizmetleri verilecektir. İlk yıl doluluk oranı ve kapasite kullanım oranı %75 olarak öngörülmüş ve sonraki yıllarda doluluk oranı artarak 5. yılın sonunda %100'e ulaşacağı öngörülerek hesaplamalar yapılmıştır. Aşağıdaki tabloda yıllar bazında sunulacak hizmetler, miktarı ve hizmetlerin bedeli detaylı olarak verilmiştir.

Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi Bütçesinde Verilecek Hizmetler ve Miktarları

No	Verilecek Hizmetler	Birim	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
1	Danışmanlık	KKO	75%	80%	90%	95%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Kurulu Kapasite	Adet	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
	Verilen Hizmet Miktarı	Adet	150	160	180	190	200	200	200	200	200	200
	Birim Satış Fiyatı	TL	7.700	8.470	9.317	10.249	11.274	12.401	13.641	15.005	16.506	18.156
2	Danışmanlık Gelirleri		1.155.000	1.355.200	1.677.060	1.947.310	2.254.800	2.480.200	2.728.200	3.001.000	3.301.200	3.631.200
	Eğitim											
	Kurulu Kapasite	Adet	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
	Verilen Hizmet Miktarı	Adet	45	48	54	57	60	60	60	60	60	60
3	Birim Satış Fiyatı	TL	11.000	12.100	13.310	14.641	16.105	17.716	19.487	21.436	23.579	25.937
	Eğitim Gelirleri		495.000	580.800	718.740	834.537	966.300	1.062.960	1.169.220	1.286.160	1.414.740	1.556.220
	Ofis Kirası											
	Kurulu Kapasite	m2	11.520	11.520	11.520	11.520	11.520	11.520	11.520	11.520	11.520	11.520
4	Kiralan Alan	m2	8.640	9.216	10.368	10.944	11.520	11.520	11.520	11.520	11.520	11.520
	Birim Satış Fiyatı	TL	11	12	13	15	16	18	19	21	24	26
	Ofis Kirası Gelirleri		95.040	110.592	134.784	164.160	184.320	207.360	218.880	241.920	276.480	299.520
	Proje Yönetim Danışmanlığı											
5	Kurulu Kapasite	Adet	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
	Verilen Hizmet Miktarı	Adet	60	64	72	76	80	80	80	80	80	80
	Birim Satış Fiyatı	TL	13.200	14.520	15.972	17.569	19.326	21.259	23.385	25.723	28.295	31.125
	Proje Yönetim Danışmanlığı Gelirleri		792.000	929.280	1.149.984	1.335.244	1.546.080	1.700.720	1.870.800	2.057.840	2.263.600	2.490.000
6	Tanıtım ve Networking Desteği											
	Kurulu Kapasite	Adet	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
	Verilen Hizmet Miktarı	Adet	15	16	18	19	20	20	20	20	20	20
	Birim Satış Fiyatı	TL	49.500	54.450	59.895	65.885	72.473	79.720	87.692	96.461	106.108	116.718
7	Tanıtım ve Networking Desteği Gelirleri		742.500	871.200	1.078.110	1.251.815	1.449.460	1.594.400	1.753.840	1.929.220	2.122.160	2.334.360
	Yatırımcı ve Sanayici Buluşmaları											
	Kurulu Kapasite	Adet	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
	Verilen Hizmet Miktarı	Adet	15	16	18	19	20	20	20	20	20	20
8	Birim Satış Fiyatı	TL	11.000	12.100	13.310	14.641	16.105	17.716	19.487	21.436	23.579	25.937
	Yatırımcı ve Sanayici Buluşmaları Gelirleri		165.000	193.600	239.580	278.179	322.100	354.320	389.740	428.720	471.580	518.740
	GELİRLER TOPLAMI	TL	3.444.540	4.040.672	4.998.258	5.811.245	6.723.060	7.399.960	8.130.680	8.944.860	9.849.760	10.830.040

6.3. Ticari Nakit Akış Tablosu

Nakit akış tablosunda yıllık bazda sağlanan nakit girişleri ile nakit çıkışları verilmiştir. Net nakit akımı ilk yıldan itibaren pozitif olup her geçen yıl artarak devam etmektedir. Bu nakit akışları farkı projenin sürdürülebilirliği noktasında önemlidir.

Tablo 4. Ticari Nakit Akış Tablosu

Yıllar	Yatırım Dönemi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
A. Nakit Girişleri	9.834.373,50	3.444.540,00	4.041.593,60	5.001.472,08	5.807.264,80	6.724.201,35	7.396.621,49	8.136.283,64	8.949.912,00	9.844.903,20	10.829.393,52
-İşletme Gelirleri	0,00	3.444.540,00	4.041.593,60	5.001.472,08	5.807.264,80	6.724.201,35	7.396.621,49	8.136.283,64	8.949.912,00	9.844.903,20	10.829.393,52
-Diğer Nakit Girişleri	9.834.373,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Nakit Çıkışları	9.834.373,50	1.758.388,96	1.993.973,71	2.319.803,23	2.623.199,51	2.963.659,62	3.264.199,53	3.594.793,43	3.958.446,71	4.358.465,33	4.798.485,81
-Yatırım Harcamaları	9.834.373,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
-İşletme Giderleri	0,00	1.336.320,00	1.469.952,00	1.616.947,20	1.778.641,92	1.956.506,11	2.152.156,72	2.367.372,40	2.604.109,64	2.864.520,60	3.150.972,66
-Borç Anapara Geri Ödemeleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
-Vergi ve Stopaj	0,00	422.068,96	524.021,71	702.856,03	844.557,59	1.007.153,51	1.112.042,81	1.227.421,03	1.354.337,08	1.493.944,73	1.647.513,15
-Dağıtılan Kar Payları	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakit Farkı - Nakit Akımı (A-B)	0,00	1.686.151,04	2.047.619,89	2.681.668,85	3.184.065,29	3.760.541,73	4.132.421,96	4.541.490,21	4.991.465,29	5.486.437,87	6.030.907,71

6.4. Ticari Fayda Maliyet Analizi (NBD, İKO, GÖS, Fayda Maliyet Oranı)

Net Bugünkü Değer

Yapılacak girişimcilik geliştirme merkezinin 10 yıllık nakit akımlarının net bugünkü değeri (NBD) pozitif olup 9.453.768,47 TL olarak hesaplanmıştır.

Tablo 5. Net Bugünkü Değer Tablosu

Yıllar	Sabit Yatırım Tutarı	İşletme Sermayesi Yatırımı	Vergi Öncesi Kar	Amortisman	Vergi ve Fon Kesintileri	Faiz	Net Nakit Akımı	İskonto Oranı	İskonto Edilmiş Net Nakit Akımı
Yatırım Dönemi	9.834.373,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	-9.834.373,50
1	0,00	339.807,60	1.918.495,27	189.724,73	422.068,96	0,00	1.686.151,04	12,00%	1.505.492,00
2	0,00	33.980,76	2.381.916,87	189.724,73	524.021,71	0,00	2.047.619,89	12,00%	1.632.350,04
3	0,00	37.378,84	3.194.800,15	189.724,73	702.856,03	0,00	2.681.668,85	12,00%	1.908.758,92
4	0,00	41.116,72	3.838.898,15	189.724,73	844.557,59	0,00	3.184.065,29	12,00%	2.023.531,06
5	0,00	45.228,39	4.577.970,51	189.724,73	1.007.153,51	0,00	3.760.541,73	12,00%	2.133.832,37
6	0,00	49.751,23	5.054.740,03	189.724,73	1.112.042,81	0,00	4.132.421,96	12,00%	2.093.613,57
7	0,00	54.726,35	5.579.186,51	189.724,73	1.227.421,03	0,00	4.541.490,21	12,00%	2.054.339,53
8	0,00	60.198,99	6.156.077,63	189.724,73	1.354.337,08	0,00	4.991.465,29	12,00%	2.015.969,11
9	0,00	66.218,89	6.790.657,87	189.724,73	1.493.944,73	0,00	5.486.437,87	12,00%	1.978.464,50
10	0,00	72.840,78	7.488.696,13	189.724,73	1.647.513,15	0,00	6.030.907,71	12,00%	1.941.790,88
TOPLAM	9.834.373,50	801.248,55	46.981.439,10	1.897.247,34	10.335.916,60	0,00	38.542.769,83	NBD	9.453.768,47

İç Karlılık Oranı

Aşağıdaki tabloda yatırım tutarı ve net nakit akımlarına göre hesaplanan iç karlılık oranı % 14'tür. Bu hesaplamalarda iskonto oranı %12 olarak kullanılmıştır. Dolayısıyla iç karlılık oranı (%14) iskonto oranından büyük olduğundan yatırımın yapılabilir olduğu söylenebilir.

Tablo 6. İç Karlılık Oranı Tablosu

Yıllar	Sabit Yatırım Tutarı	İşletme Sermayesi Yatırımı	Vergi Öncesi Kar	Amortisman	Vergi ve Fon Kesintileri	Faiz	Net Nakit Akımı	İskonto Oranı	İskonto Edilmiş Net Nakit Akımı
Yatırım Dönemi	9.834.373,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	-9.834.373,50
1	0,00	339.807,60	1.918.495,27	189.724,73	422.068,96	0,00	1.686.151,04	12,00%	1.505.492,00
2	0,00	33.980,76	2.381.916,87	189.724,73	524.021,71	0,00	2.047.619,89	12,00%	1.632.350,04
3	0,00	37.378,84	3.194.800,15	189.724,73	702.856,03	0,00	2.681.668,85	12,00%	1.908.758,92
4	0,00	41.116,72	3.838.898,15	189.724,73	844.557,59	0,00	3.184.065,29	12,00%	2.023.531,06
5	0,00	45.228,39	4.577.970,51	189.724,73	1.007.153,51	0,00	3.760.541,73	12,00%	2.133.832,37
6	0,00	49.751,23	5.054.740,03	189.724,73	1.112.042,81	0,00	4.132.421,96	12,00%	2.093.613,57
7	0,00	54.726,35	5.579.186,51	189.724,73	1.227.421,03	0,00	4.541.490,21	12,00%	2.054.339,53
8	0,00	60.198,99	6.156.077,63	189.724,73	1.354.337,08	0,00	4.991.465,29	12,00%	2.015.969,11
9	0,00	66.218,89	6.790.657,87	189.724,73	1.493.944,73	0,00	5.486.437,87	12,00%	1.978.464,50
10	0,00	72.840,78	7.488.696,13	189.724,73	1.647.513,15	0,00	6.030.907,71	12,00%	1.941.790,88
TOPLAM	9.834.373,50	801.248,55	46.981.439,10	1.897.247,34	10.335.916,60	0,00	38.542.769,83	NBD	9.453.768,47
İKO	% 14								

Geri Ödeme Süresi

Yıllar	Yatırım Dönemi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
Net Kar	-	1.496.426	1.857.895	2.491.944	2.994.341	3.570.817	3.942.697	4.351.765	4.801.741	5.296.713	5.841.183
Amortisman	-	189.725	189.725	189.725	189.725	189.725	189.725	189.725	189.725	189.725	189.725
Toplam	-	1.686.151	2.047.620	2.681.669	3.184.065	3.760.542	4.132.422	4.541.490	4.991.465	5.486.438	6.030.908
Toplam NBD	-	1.479.080	1.575.577	1.810.050	1.885.222	1.953.108	1.882.676	1.814.949	1.749.803	1.687.123	1.626.800

	Net kar+ Amortisman	Kalan Tutar	Yıllar
Sabit Yatırım Tutarı	9.834.374	9.834.374	Yatırım Dönemi
	1.479.080	8.355.294	1. Yıl
	1.575.577	6.779.717	2. Yıl
	1.810.050	4.969.667	2. Yıl
	1.885.222	3.084.444	4. Yıl
	3.760.542	- 676.097	

Yatırımın geri dönüş süresi= 4,82 yıldır.

Projeden elde edilen net kar ve amortismanlar dikkate alınarak hesaplanan yatırımın geri dönüş süresi 4,82 yıldır. Bu süre normal doluluk oranlarına göre hesaplanmıştır. Bu süre orta büyüklükteki bir yatırım için beklenen ortalama geri dönüş süresinin (5 yıl) altındadır. Bununla birlikte açılan merkezin oluşturacağı yatırım iklimi ve hayata geçirilebilecek nitelikli girişimcilik örnekleriyle birlikte bu sürenin daha da kısalması söz konusu olabilecektir.

Fayda/Maliyet Oranı

Projenin 10 yıllık işletme gelirleri (NBD) 35.442.944,23 TL ve 10 yıllık işletme giderlerinin (NBD) 12.088.899,47 TL olup projenin Fayda Maliyet oranı 2,93'tür. Fayda/Maliyet oranının 1'den büyük olması istenen durumdur.

7.

EKONOMİK ANALİZ

 7.1. Ekonomik Analiz İle İlgili Temel Varsayımlar

- Hesaplamalarda kullanılan iskonto oranı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Aralık 2019 dönemi güncel faiz oranı olan % 12,00 kullanılmıştır.
- Kurumlar vergisi oranı % 22 olarak alınmıştır.
- Yıllık fiyat artış oranı % 10 olarak belirlenmiştir.
- Girişimcilik ekosisteminde mevcut talep düzeyinin artarak devam edeceği varsayılmıştır

7.2. Ekonomik Faydalar ve Maliyetler

Yıllar	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
A. Projenin Faydaları	4.236.540,00	4.912.793,60	5.959.792,08	6.861.416,80	7.883.768,55	8.672.145,41	9.539.359,95	10.493.295,94	11.542.625,54	12.696.888,09
-Doğrudan Faydalar	3.444.540,00	4.041.593,60	5.001.472,08	5.807.264,80	6.724.201,35	7.396.621,49	8.136.283,64	8.949.912,00	9.844.903,20	10.829.393,52
-Dolaylı Faydalar	792.000,00	871.200,00	958.320,00	1.054.152,00	1.159.567,20	1.275.523,92	1.403.076,31	1.543.383,94	1.697.722,34	1.867.494,57
Bingöl Girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi Bölge'de örnek ve öncü bir merkezin faaliyete geçirilmesi Bingöl'de nitelikli yatırımların hayata geçirilmesi Merkezin Bingöl tanıtımına ve gelişimine önemli katkılar sunması										
B. Projenin Maliyetleri	1.526.044,73	1.659.676,73	1.806.671,93	1.968.366,65	2.146.230,85	2.341.881,46	2.557.097,13	2.793.834,37	3.054.245,33	3.340.697,39
-Yatırım Harcamaları	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
-İşletme Giderleri	1.526.044,73	1.659.676,73	1.806.671,93	1.968.366,65	2.146.230,85	2.341.881,46	2.557.097,13	2.793.834,37	3.054.245,33	3.340.697,39
-Finansman Maliyeti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-Olumsuz etkiler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

7.3. Ekonomik Fayda Maliyet Analizi (Ekonomik NBD, Ekonomik İKO)

Projede mali analiz yöntemi kullanılmıştır.

7.4. Maliyet Etkinlik Analizi

Fayda Maliyet Analizi yöntemi kullanılmıştır.

7.5. Diğer Ekonomik Analiz Ölçütleri

Bütün ülkelerin temel problemlerinden birisi işsizlik oranları olduğu düşünüldüğünde bu probleme en etkin çözümün girişimcilik olduğu yadsınamaz bir gerçekliktir. Ülkelerin ekonomik kaynaklarındaki verimlilik süreçlerinden öncü bir rol oynaması girişimciyi önemli yapan temel faktörlerden birisidir.

Dünyadaki girişimcilik istatistiklerine bakıldığında her 100 yetişkin içinde şirket kuran insan oranında, 29 ülkenin Türkiye'den daha iyi konumda olduğu görülmektedir. Amerika'da bu oran yüzde 11'in üstündeyken Türkiye'de 4,6 seviyelerinde seyretmektedir. Meksika ise yaklaşık 19 kişi ile bu konuda lider konumdadır. OECD raporlarına göre yeni kurulan işyeri oranı %11-17 arasında değişmekteyken ülkemizin ortalaması %3,5 seviyelerinde kalmaktadır. Bu istatistiki sonuçlar ülkemizin girişimci yetiştirmek noktasında önünde hala uzun bir yol olduğunu ve girişimcilik geliştirme merkezlerinin yaygınlaştırılmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Özü itibarıyla bir yaşam tarzı bir yaklaşım modeli olan girişimciliğin geliştirilebilir ve sonradan da kazandırılabilir olması üzerinde durulması gereken bir durumdur. Ülkemizde girişimciliğin geliştirilmesi noktasında KOSGEB önemli görevler yerine getirmektedir. KOSGEB'e ek olarak girişimcilik geliştirme merkezlerinin de faaliyete geçirilmesi bu konuda ivme kazandıracak önemli bir hamle olacaktır.

Sosyo-ekonomik gelişme göstergelerinden biri de kadınların ve gençlerin istihdama katılımlarıdır. Kadınların ve gençlerin istihdama katılması ile hem ekonomik gelişme artmakta hem de sosyolojik yapı içinde cinsiyet eşitliği daha da güçlenmektedir. Toplumun temel taşı olan kadının iyi eğitim alması ve iş hayatına daha çok dahil olması toplumun sosyal yapısını güçlendirmektedir. Bu nedenle kadınların iş hayatına daha kolay katılımını sağlayan girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi sosyo-kültürel olarak büyük önem taşımaktadır.

İyi eğitilmiş olmasına rağmen iş bulamayan ya da iyi eğitim alamadığı için veya üniversitelerden mezun olmuş iş imkanlarının kısıtlı olması medeniyle iş bulamayan gençler ülkenin sahip olduğu işgücü potansiyelinin istenen düzeyde değerlendirilememesine sebep olmaktadır. Gençlerin iş hayatına dahil olması hem ekonomik dinamikleri arttırmakta hem de toplum yapısına enerji katmaktadır. Girişimcilik geliştirme merkezinin hayata geçmesiyle birlikte gençlerin kendi işletmelerini kurmaları sağlanarak istihdama katılımları sağlanacaktır. Bu dezavantajlı grupların ekonomiye katılımları ile girişimci olmaları ile farklı fikirlerin ve iş alanlarının da artacağı açıktır. Kadın ve gençlerin ekonomik güçleri arttıkça toplumun sosyo-kültürel alanda gelişmesi de o oranda artacaktır.

8.

RİSK ANALİZİ

8.1. Duyarlılık Analizi

Ekonomik ve finansal fayda maliyet göstergelerine etki edebilecek ve fizibilite raporuna temel oluşturan bazı temel parametrelerin farklı değerler alması halinde analizlerde ve göstergelerde ne tür değişiklikler oluşacağı araştırılmıştır. Analiz sonuçlarının bu parametrelere olan duyarlılığı değerlendirilmiştir.

Projenin risk analizinde, işletme gelirleri, işletme giderleri olmak üzere iki kritik değişkenin belirleyici olduğu görülmektedir. Bu nedenle, 4 farklı senaryoda duyarlılık analizi yapılmıştır.

1. Senaryo - İşletme Giderleri projede öngörülenden % 10 daha düşük olacaktır.
2. Senaryo - İşletme Gelirleri projede öngörülenden % 10 daha yüksek olacaktır.
3. Senaryo - İşletme Gelirleri projede öngörülenden % 10 daha düşük olacaktır.
4. Senaryo - İşletme Giderleri projede öngörülenden % 10 daha yüksek olacaktır.

Senaryoların sonuçları proje değerleriyle kıyaslamalı olarak aşağıda tablo halinde özetlenmiştir. Hesaplamalarda iskonto oranı %12,00 alınmıştır.

Aşağıdaki iki senaryodan görüldüğü üzere; gelirdeki pozitif yönde bir gelişme, giderdeki aynı oranda pozitif yönde Yine gelir ve giderlerdeki tam tersi durumda yapılan analizlerde ise tablodaki parametrelerden de görüleceği üzere gelir azalması aynı oranda gider artmasına göre sonuçları daha fazla etkilemektedir. Bu sebeple projenin sonuçlarının gelirlere giderlere nazaran çok daha duyarlı olduğu söylenebilir.

Duyarlılık Analizi Sonuçları Karşılaştırma Tablosu

Analiz Unsurları	Proje	Gider (-%10)	Gelir (+%10)	Gelir (-%10)	Gider (+%10)
Net Bugünkü Değer	9.453.768,47	10.308.766,35	12.142.040,07	6.689.218,82	8.594.449,30
Fayda Maliyet Oranı	2,93	3,22	3,23	2,64	2,69
İç Karlılık Oranı (%)	14	15	17	10	13
Geri Ödeme Süresi (Yıl)	4,82	4,7	4,49	5,24	4,95

8.2. Proje İle İlgili Riskler ve Etkiler

- Projenin sabit yatırım tutarının yüksek olması, yatırım süresinin uzaması ve BİNTSO'da olası yönetim değişikliği projenin hayata geçmesini zorlaştırabilmektedir.
- Yine proje maliyetleri belirlenirken projede yapılacak girişimcilik geliştirme merkezinin yapı sınıfı IV B olarak belirlenmiş ve bu yapı sınıfı için belirlenen birim maliyet esas alınmıştır. Ancak projenin hayata geçmesi sürecinde enflasyona bağlı olarak birim maliyetlerde meydana gelecek artışla birlikte sabit yatırım tutarı öngörülenin üzerine çıkabilir.
- Girişimcilik geliştirme merkezi talep tahminlerinde mevcut durumda girişimcilik düzeyinin mevcut durumdakinin üzerinde gerçekleşeceği varsayılmıştır. Ancak yaşanacak ekonomik durgunluk, döviz kurlarındaki artış gibi nedenlerden dolayı girişimcilik geliştirme merkezine olan talebin düşme riski bulunmaktadır.
- Girişimcilik geliştirme merkezi faaliyetlerinin maliyet etkin olarak sağlanması amacıyla verilecek hizmetler hizmet alımı yoluna gidilmiştir. Bu durum sürekli olarak bir uzman havuzunun oluşturulması ve takibini zorunlu hale getirmektedir. İhtiyaç duyulduğunda istenen uzmandan desteğin alınmasını zorlaştırmaktadır.
- Her dönemde öne çıkan ve popülerlik kazanan kavramların zamanla popülerliğini yitirmesi gibi risk bulunmaktadır. İlerleyen dönemlerde girişimciliğin önemini yitirmesi ile birlikte merkezin sürdürülebilirliği sorunu ortaya çıkabilmektedir.

8.3. Temel Risklerle İlgili Risk Azaltma Tedbirleri

NO	KATEGORİ	TANIMLAMA	RİSK FAKTÖRÜ	RİSK DÜZEYİ	MÜDAHALE PRATİĞİ ve YÖNETİMİ
1	Mali Risk	Projenin belirlenen sürede planlanan sabit yatırım tutarıyla tamamlanamaması	Projede yapılacak girişimcilik geliştirme merkezinin yapı sınıfı IV B grubu olarak belirlenmiş ve bu yapı sınıfı için belirlenen birim maliyet esas alınmıştır. Ancak projenin hayata geçmesi sürecinde enflasyona bağlı olarak birim maliyetlerde meydana gelecek artışla birlikte sabit yatırım tutarı öngörülen üzerine çıkabilir.	Orta Risk	Projenin belirlenen yatırım süresi içerisinde tamamlanmasına yönelik tedbirlerin alınması
2	Talep Yetersizliği Riski	Girişimcilik Geliştirme Merkezine olan talebin yetersiz kalması	Yaşanacak ekonomik durgunluk, döviz kurlarındaki artış gibi nedenlerden dolayı girişimcilik geliştirme merkezine olan talepte düşme riski bulunmaktadır	Düşük Risk	1. Bingöl Üniversitesi ile yapılacak protokol ile girişimcilik dersi alan öğrencilerin iş planlarını merkezle birlikte hazırlanmasının sağlanması 2. KOSGEB Bingöl Müdürlüğü ile ortaklaşa kurs ve eğitimlerin düzenlenmesi 3. Merkez bünyesindeki uzman/danışmanlar tarafından fizibilitesi yapılmış yatırıma hazır iş fikri havuzunun oluşturulması
3.	Yönetim Riski	Yönetimin projeye verdiği önemin azalması	1. Projenin sürdürülebilirliği riskinin oluşması 2. Projenin mali açıdan riske girmesi	Düşük Risk	1. Girişimcilik Geliştirme Merkezinde kalite yönetim sisteminin uygulanması 2. Merkezin yıllık çalışma programının yönetime onaylatılması 3. Projenin ilde ve bölgede yarattığı etkilerin artırılması 4. Projenin tanıtımına yönelik çalışmaların yürütülmesi
4	Finansal Risk	Verilen hizmetler karşılığında alacakların zamanında tahsil edilememesi veya hiç tahsil edilememesi	1. Hizmet alanların şahıs olması nedeniyle tahsilatların zamanında yapılamaması riski 2. Merkezin mali sürdürülebilirliğinin riske girmesi	Orta Risk	Hizmet sunumundan önce varılan mutabakat gereği ödemelerin peşin alınması

9.

ÇEVRESEL ANALİZ

 9.1. Çevresel Etkilerin Ön Değerlendirmesi

Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi projesi ÇED yönetmeliğinin; EK-1 Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler Listesi, EK-2 Seçme-Eleme Kriterleri Uygulanacak Projeler Listesinde belirtilen yatırımlar arasında sayılmadığından çevresel etkilerin ön değerlendirilmesi gerekmemektedir.

 9.2. Çevresel Riskler ve Azaltma Tedbirleri

Yapılan proje ÇED raporu alması gereken yatırımlar arasında yer almadığından proje için ÇED raporu gerekli değildir.

Yalnızca inşaat aşamasında inşaat alanının kazılmasıyla oluşan hafriyatın bertaraf edilmesi noktasında riskler bulunmaktadır. Hafriyat toprağı üreticisi olarak Bingöl TSO risklerin ortadan kaldırılması amacıyla;

- Atıkların çevre ve insan sağlığına yönelik olumsuz etkilerini en aza düşürecek şekilde atık yönetimini sağlamak,
- Atıkların oluşumu, taşınması ve depolanması aşamalarında gerekli izinleri ve onayları almak,
- Faaliyete başlamadan önce, atıkların taşınması ve depolanması ile ilgili olarak Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği EK-2’de verilen Atık Taşıma ve Kabul Belgesi’ni almak,
- Atıkları belediyenin verdiği geri kazanım veya depolama alanına dökmek için gerekli tedbirleri alacaktır.

10.

SOSYAL ANALİZ

❖ 10.1. Projenin Sosyal Etkileri

Kalkınma politikaları eskiden az ve orta gelişmişlik düzeyinde bulunan bölgelerde sadece devlet destekli iken son yıllarda bu sistemin önemli paydaşları olan üniversite, organize sanayi, KOBİ ve STK'lar da sisteme dahil edilerek politikaların etkinliği artırılmaya çalışılmaktadır. Kalkınma politikalarında artık sosyal içerme başlığı altında dezavantajlı gruplar ile özel sosyal politika gerektiren gruplara yönelik proje ve faaliyetler daha ağırlık kazanmaya başlamıştır.

Ekonomik ilişkiler ve üretim biçimleri bir toplumun yaşam biçiminde en güçlü değiştirici etkiye sahip temel göstergeler arasındadır. Bir toplumun sahip olduğu ekonomi ve ekonomik ilişkiler ağı, ekonominin ve üretimin dinamik olan kendi içyapısı gereği sürekli yenilenen, yıkılıp, yeniden kurulan bir sistemdir. Bu ekonomik sistem içerisinde işsizliğin azaltılması noktasında son dönemlerde önemli araçlardan biri olan girişimcilik altyapısının güçlendirilmesi toplum sosyal dönüşümünü de hızlandırmaktadır.

Oluşturulan merkez bünyesinde her yıl 50 girişimcinin yenilikçi iş fikirlerini merkez bünyesinde geliştirmesi, olgunlaştırması ve yatırıma dönüştürmek için yatırımcılar ile bir araya gelmesi hedeflenmektedir. Girişimcilerin ve gençlerin daha inovatif ve katma değeri yüksek iş fikirlerini geliştirebilecekleri alanlar yaratılacaktır. Bu şekilde yenilikçi iş fikirlerinin yerelde gelişmesi, olgunlaşmasına katkı sunulacaktır. Olgunlaşan iş fikirlerinin ulusal düzeyde ilgili kurum/kuruluşlarla işbirliği sağlanarak tanıtımlarının yapılması, patent başvurularının yapılması da sağlanabilecektir.

Girişimciliğin salt eğitim ve destekler üzerinden değil, bir strateji olarak yerelde geliştirilmesi ve ilgili tüm paydaşlar ile işbirliği sağlanarak daha etkin ve sürdürülebilir bir şekilde uygulanması merkezin kurulması ile sağlanacaktır. Bu şekilde proje çalışması girişimcilik stratejisinin yerelde gelişmesi ve yerelde ilgili yapılar arasında işbirliğinin sağlanması açısından önemli katkılar sunacaktır. Mevcut durumda girişimci adayları rekabetin yüksek olduğu, iç pazar ile sınırlı benzer iş alanlarına yönelmektedirler. Girişimcilik desteği ile kurulan işletmeler incelendiğinde, iş fikirlerinin belirli alanlarda yoğunlaştığı ve KOSGEB girişimcilik desteğinden yararlanacak şekilde işletmelerin planlandığı görülmektedir. Ancak yerelde ihtiyaç duyulan yatırım alanları, iş fırsatları konusunda girişimcilerin yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve bu bilgiye erişimde zorlandıkları görülmektedir. Proje çalışması girişimcilerin yatırım alanları, pazar, iş kurma süreçleri vb. farklı alanlarda bilgiye erişimleri için de destekler sunacaktır. Bu şekilde girişimci adaylarının iş kurma süreçlerinde doğru yatırım alanlarında yatırıma yönelmeleri ve daha sürdürülebilir işletmelerin kurulması sağlanabilecektir.

❖ 10.2. Projenin Toplumsal Gruplara Etkisi

Bölgesel ekonomik gelişme göstergelerinden biri de kadınların ve gençlerin istihdama olan katılımlarıdır. Kadınların ve gençlerin istihdama katılması ile hem ekonomik gelişme artmakta hem de sosyolojik yapı içinde cinsiyet eşitliği daha da güçlenmektedir. Toplumun temel taşı olan kadının iyi eğitim alması ve iş hayatına daha çok dahil olması toplumun sosyal yapısını güçlendirmektedir. Bu nedenle kadının iş hayatına dahil olması sosyo-kültürel olarak büyük önem taşımaktadır.

İyi eğitilmiş olmasına rağmen iş bulamayan ya da iyi eğitim alamadığı için veya üniversitelerden mezun olmuş iş imkanlarının kısıtlı olması medeniye iş bulamayan gençler ülkenin sahip olduğu işgücü potansiyelinin istenen düzeyde değerlendirilememesine sebep olmaktadır. Gençlerin iş hayatına dahil edilmesi hem ekonomik

dinamikleri arttırmakta hem de toplum yapısına sinerji ve enerji katmaktadır. Projenin hayata geçmesiyle beraber faaliyete geçecek tekstil, gıda, inşaat-yapı sektörleri ağırlıklı yeni yatırımlar ve mevcut işletmelerde meydana gelecek kapasite artışına bağlı yeni istihdam olanakları ile birlikte gençler ve kadınlara önemli istihdam olanakları yaratılması beklenmektedir. Bu dezavantajlı grupların ekonomiye katılmaları ile farklı fikirlerin ve iş alanlarının da artacağı açıktır. Kadın ve gençlerin ekonomik güçleri ve kapasiteleri arttıkça sosyo-kültürel faaliyetlere katılımları da o oranda artacaktır.

Mevcut durumda girişimci adayları rekabetin yüksek olduğu, iç pazar ile sınırlı benzer iş alanlarına yönelmektedirler. Girişimcilik desteği ile kurulan işletmeler incelendiğinde, iş fikirlerinin belirli alanlarda yoğunlaştığı ve KOSGEB girişimcilik desteğinden yararlanacak şekilde işletmelerin planlandığı görülmektedir. Ancak yerelde ihtiyaç duyulan yatırım alanları, iş fırsatları konusunda girişimcilerin yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve bu bilgiye erişimde zorlandıkları görülmektedir. Proje çalışması girişimcilerin yatırım alanları, pazar, iş kurma süreçleri vb. farklı alanlarda bilgiye erişimleri için de destekler sunacaktır. Bu şekilde girişimci adaylarının iş kurma süreçlerinde doğru yatırım alanlarında yatırıma yönelmeleri ve daha sürdürülebilir işletmelerin kurulması sağlanabilecektir. Dolayısıyla kurulacak merkez sayesinde başta yenilikçi iş fikirleri/sektörler olmak üzere ilin girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi sağlanacaktır. Girişimcilik programları kapsamında faaliyete geçecek olan KOBİ'lerin en önem kazanan yönlerinden bir tanesi de toplumun girişimcilik kapasitesinin önemli bir göstergesi olmasıdır. Potansiyeli olan bir iş fikri geliştiren herhangi bir kişi, bu fikrini bir girişimcilik macerasına konu edebilmekte ve toplum için bir değer ortaya koyabilmektedir. Bu sayede girişimci önemli birtakım finansal ve finansal olmayan kazanımlar elde ederken, toplum da iyi bir yaşam için ihtiyaç duyduğu ürün ve hizmetleri elde edebilmektedir. Girişimcilik sürecinin bir sonucu olarak ortaya çıkan KOBİ'ler bu yolla toplumsal ve ekonomik gelişmeyi sağlama noktasında önemli bir işlev görmektedir. Toplumun en küçük birimlerine kadar yayılma olanağı bulunan işletmeler ekonomik öneminin yanında toplumun eğitiminde de önemli roller üstlenebilmektedirler. Başta kurulan işletmelerin çoğunluğu aile girişimlerinden oluşup bu tip işletmelerde üretim, pazarlama, finansman, muhasebe gibi pek çok faaliyet yürütülmekte ve bunları yürütmekten sorumlu olan kişiler de gerekli eğitimleri alarak bu görevlerde istihdam edilmektedirler. Sahip olduğu yüksek istihdam kapasitesi sayesinde toplumun geniş kesimlerinin kurulacak işletmeler aracılığı ile mesleki ve teknik yönden eğitilmeleri sağlanmaktadır. Dolayısıyla makro bakış açısıyla girişimcilik geliştirme merkezi aracılığıyla kurulacak işletmelerin ülke ekonomisine ve toplumsal gelişime önemli katkıları olacaktır.

10.3. Bölgesel Düzeydeki Etkisi

Bingöl ili son dönemde gerek kamu yatırımları gerekse özel sektör yatırımlarıyla bölgede yatırım konusunda en cazip iller arasında yer almaktadır. Bingöl İŞGEM yeni girişimcilerin işlerini kurup geliştirebileceği uygun koşullarda kiralanabilir alanlar sunmaktadır. Bingöl Tekstil Kent'in kurulmasıyla tekstil alanında ciddi yatırımlar ve istihdam olanakları oluşmuştur. Bingöl'de SÜTAŞ yatırımının tamamlanmasıyla birlikte bölgesel anlamda bir gelişimi sağlayarak bölgesel girişimcilik kültürünün gelişimine katkı sağlayacaktır. KOSGEB Bingöl İl Müdürlüğünden alınan verilere göre son üç yılda Bingöl ilinde KOSGEB Girişimcilik Destek Programı kapsamında toplam 358 adet başvuru ile bölgede en fazla girişimcilik başvurusu alan il konumuna gelmiştir. Bingöl İŞGEM'in kiracı alımı esnasında son iki yıl içerisinde 200 başvuru gerçekleşmiştir. Ancak girişimcilerin büyük çoğunluğunun Bingöl İŞGEM'e yaptığı başvuruları esnasından iş fikirlerinin olgunlaşması için gerekli ortamın olmaması nedeniyle iş fikirleri hayata geçememişlerdir. Bu veriler göz önüne alındığında Bingöl ilinde girişimcilik kültürünün oluştuğunu ancak girişimcilerin iş fikirlerinin olgunlaşması ve iş fikirlerinin hayata geçmesi için gerekli olan bir merkezin kurulması ihtiyacı doğmuştur. Bu merkezle girişimcilerin iş fikirlerini olgunlaştırması ile kendi işini kuran girişimci başvurularının sayısında önemli bir artış olacağı öngörülmektedir.

Bununla beraber girişimcilik merkezi Bingöl ilinin girişimcilik potansiyelinin ortaya çıkarılması ve bu potansiyelin harekete geçirilerek katma değerli yatırımlara dönüştürülmesine önemli katkılar da sağlayacaktır. Uzun vadede ise girişimcilik geliştirme merkezinin etki alanının Bingöl'le sınırlı kalmaması ve çevre illerdeki potansiyel yatırımcılara da hizmet verebilecek düzeye gelmesiyle yaratacağı etki ve katma değer hızla artması beklenmektedir.

11.

PROJE YÖNETİMİ ve UYGULAMA PROGRAMI

11.1. Proje Yürütücüsü Kuruluş ve Teknik Kapasitesi

Ticaret ve Sanayi Odası (BİNTSO) 1989 tarihinde kurularak faaliyetlerine başladı. Bingöl TSO bünyesinde Meslek Komiteleri, Meclis, Yönetim Kurulu, Genç Girişimci Kurulu, Kadın Girişimci Kurulu ve Disiplin Kurulu bulunmaktadır. 2.100 aktif üye ve 10 Meslek Komitesi bulunan BİNTSO, Bingöl ilinde önemli projelerin hayata geçmesinde aktif rol oynamıştır.

1. Grup	Bilgi İletişim Kozmetik Medikal Meslek Grubu
2. Grup	Otomotiv, Ulaştırma, Akaryakıt Meslek Grubu
3. Grup	Tekstil Ve Mobilya Meslek Grubu
4. Grup	Beyaz Eşya, Kuyumculuk Meslek Grubu
5. Grup	İnşaat Tamamlayıcı İşler Ve Mühendislik Meslek Grubu
6. Grup	Tarım Ve Hayvancılık Meslek Grubu
7. Grup	İnşaat Meslek Grubu
8. Grup	Gıda Meslek Grubu
9. Grup	Madencilik, İnşaat Malzemeleri, Hırdavat Meslek Grubu
10. Grup	Hizmet Sektörü Grubu

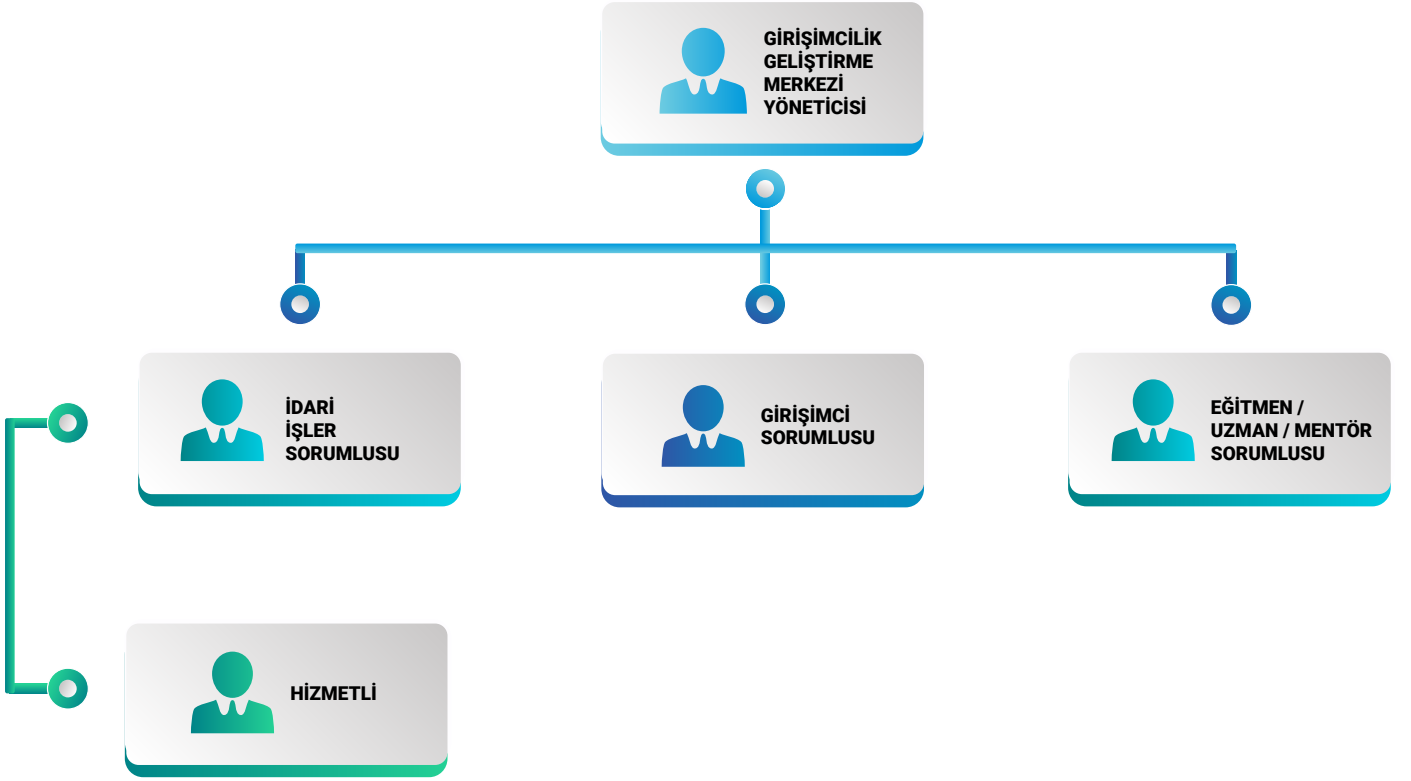
BİNTSO 1990 yılında yatırım programına alınan Bingöl OSB'nin kurulmasında etkin rol oynamıştır. 2009 yılında faaliyetlerine başlayan Bingöl OSB'nin ilk olarak proje paydaşı ardından Yönetim Kurulu'nda yer alan Bingöl TSO katıldığı tüm platformlarda Bingöl OSB'nin önemine vurgu yaparak buraya yatırımcı çekmeye çalışmıştır.

Fırat Kalkınma Ajansı tarafından “Bingöl’de İş Geliştirme Merkezi (İŞGEM) Kurulması” adlı projede proje paydaşı olan BİNTSO projenin uygulanması konusunda gerekli desteği vermiş ve BİNTSO başkanı İŞGEM yönetim kurulu üyeliği görevini sürdürmektedir.

Bingöl Ticaret Sanayi Odası (BİNTSO) üyelerine yönelik; Ticaret ve Oda Sicil Birimlerinde Kayıt, Bilgilendirme, Mali İşler Birimlerinde Muhasebe, İnsan Kaynakları, Fiyat Araştırmaları, Fatura Suret Onayları, Ulaştırma Biriminde K-Belgesi, Sayısal Takograf, Sanayi Biriminde Kapasite, Ekspertiz Raporları, Menşe Şahadetnamesi, Türk Malı ve İmalat Yeterlilik Hizmetlerini sunmaktadır.

Daha önce Bakanlık projeleri, Fırat Kalkınma Ajansı ve diğer hibe programları kapsamında birçok proje yürütme tecrübesine sahip olan Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası Bingöl’ün gelişmesi ve kalkınması için nitelikli personeliyle yeni ve öncü projeleri hayata geçirmeye devam etmektedir.

11.2. Proje Organizasyonu ve Yönetim

İdari işler sorumlusu girişimcilik geliştirme merkezinin İnsan Kaynakları ve İdari İşler süreçlerinin geliştirilmesi ve yönetilmesi ile ilgili faaliyetlerini yürütmekten sorumlu olacaktır. İdari işler sorumlusu altında çalışacak hizmetli ise merkezin temizliği ve düzeninden sorumlu olacaktır.

Girişimci sorumlusu ise girişimci adaylarının bulunması, seçilmesi ve girişimci iş fikirlerinin ilgili dış uzmanlarla birlikte değerlendirmesini yapmakla görevli olacaktır. Ayrıca merkeze gelen girişimcilerin karşılanması, yönlendirilmesini de yapacaktır.

Eğitmen/Uzman / Mentör Sorumlusu merkez bünyesinde hizmet alımı için ihtiyaç duyulan uzmanların belirlenmesi, sözleşmelerin yapılması ve dış hizmetlerin eksiksiz verilmesi için çalışmalar yapmakla görevli olacaktır.

11.3. Proje Uygulama Planı ve Projede Kritik Aşamalar

No	Faaliyetler/Aylar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Proje Ekibinin Oluşturulması												
2	İhale Teknik Şartnamelerinin Oluşturulması												
3	İhalenin Yapılması												
4	Yüklenicilerle Sözleşme İmzalanması												
5	Girişimcilik Geliştirme Merkezi İnşaatına Başlanması ve Tamamlanması												
6	İşlerin Kontrol Edilmesi ve Eksikliklerin Belirlenerek Yükleniciye Tamamlatılması												
7	Hak Edişlerin Yapılarak Yüklenicilere Ödeme Yapılması												
8	Merkezin Teslim Alınarak İşletmeye Alınması												
9	Görünürlük Faaliyetleri ve Girişimci Çekme Çalışmaları												

Faaliyet planında ihalenin yapılması sürecinde isteklilerin ihaleye yeterince ilgi göstermemesi riski bulunmaktadır. Bunun için önceden potansiyel isteklilerin belirlenerek ihaleye davet edilmesi sağlanacaktır.

12.

SONUÇ

12.1. Projenin Ticari ve Ekonomik Yapılabilirliği İle İlgili Sonuçlar

Toplam sabit yatırım tutarı 9.834.373,50 TL olan projenin finansmanı Fırat Kalkınma Ajansı ve Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası tarafından sağlanacaktır. Yatırım döneminde proje yürütücüsü Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası 2.458.593,38TL özkaynak ile projeyi finanse edecektir. İşletme döneminde net nakit akımlarının 10 yıllık toplam net bugünkü değeri 9.453.768,47 TL'dir. Yapılan yatırımın geri dönüş süresi 4,82 yıl ve İç Karlılık Oranı ise % 14'tür. Projede indirgeme oranı olarak TCMB Aralık 2019 dönemine ait faiz oranı olan % 12,00 kullanılmış ve iç karlılık oranı ile karşılaştırıldığında karlı bir yatırım olarak değerlendirilmektedir.

Projenin hesaplanan 10 yıllık fayda/masraf oranı 2,93 olup bu oran 1'den büyük olduğu için yapılabilir bir projedir.

12.2. Projenin Sürdürülebilirliği

Mali Boyutu: BİNTSO proje sonrasında merkez bünyesinde görev alacak insan kaynağının giderlerini özkaynaklarıyla karşılayacaktır. Merkez bünyesinde yatırımcı buluşmaları, mentörlük desteği gibi hizmetler ücretsiz bir şekilde sürdürülecektir. Eğitim programları ve spesifik danışmanlık destekleri bir bütçenin oluşturulması gerekmektedir. Bu bütçenin destek sunumunda değil, destekler sunulup iş kurma süreci tamamlandıktan sonra, yani kendi işini kuran kişilerden alınan ücretler ile sağlanması öngörülmektedir. Yani merkez bünyesinde yaygın hizmetlerin ücretsiz olarak sunumunun sürdürülmesi, iş kurma desteği olarak kendi işini kuran girişimcilerden ücret alınarak merkezin sürdürülebilirliğinin sağlanması öngörülmektedir. Yenilikçi girişimcilerde ise yerelde merkez bünyesinde geliştirilen ve yatırımcılar ile işbirliği sağlanan yatırımlarda yeni kurulacak işletmelerden ve iş ortaklığını sağlayan yatırımcılardan alınan ücretler ile bütçelerin oluşturulması öngörülmektedir. Proje süresince işini kuran girişimciler için de bu model uygulanacaktır. Böylece merkez faaliyetleri için temel giderlerin karşılanması öngörülmektedir. Merkezin çalışmalarını süreklileştirmesi, her yıl düzenli olarak girişimcilik için belirli sayıda başvuru alması, destek programları geliştirilmesi ve her yıl merkezden destek alarak belirli sayıda işletmenin kurulmasının sağlanması gerekmektedir. Bu sürekliliğin proje süresince ve projeden sonra 2 yıl içinde sağlanması öngörülmektedir. Sonrasında merkezin faaliyetlerinin geliştirilmesi, özellikle yenilikçi girişimcilerin iş kurma süreçlerine ağırlık vermesi, uygulama atölyelerini, prototip çalışmalarını geliştirmesi ve kurulacak işletmelere ortak olarak katılımı da mümkün olabilecektir.

Kurumsal Boyut: Faaliyete geçecek olan Girişimcilik Geliştirme Merkezi BİNTSO'dan ayrı bir tüzel kişiye sahip olacaktır. Merkezin yöneticisi ve çalışanları olacaktır. Burada çalışanların giderlerinin belli bir süre BİNTSO tarafından karşılanması ardından merkezin gelir getirici faaliyetler neticesinde kendi sürdürülebilirliğini sağlayacağı bir merkez olması hedeflenmiştir. Bingöl de girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesini amaçlayan projenin kurumsal anlamda sürdürülebilirliği yönetici, teknik ve idari personellerden oluşacak nitelikli kadrosuyla Bingöl Girişimcilik Geliştirme Merkezi tarafından sağlanacaktır.

12.3. Projeye İlişkin Temel Riskler

Projenin hayata geçebilmesi için en önemli öncelik gerekli finansmanın kaynağının sağlanmasıdır. Fırat Kalkınma Ajansı GÜDÜMLÜ Proje Desteği kapsamında finanse edilmesi planlanan projeye Kalkınma Ajansı tarafından destek verilmemesi durumunda projenin uygulamaya geçememe riski çok yüksektir.

Projenin sabit yatırım tutarının yüksek olması, yatırım süresinin uzaması ve BİNTSO’da olası yönetim değişikliği projenin hayat geçmesini zorlaştırabilmektedir.

Yine proje maliyetleri belirlenirken projede yapılacak girişimcilik geliştirme merkezinin yapı sınıfı IV B olarak belirlenmiş ve bu yapı sınıfı için belirlenen birim maliyet esas alınmıştır. Ancak projenin hayata geçmesi sürecinde enflasyona bağlı olarak birim maliyetlerde meydana gelecek artışla birlikte sabit yatırım tutarı öngörülenin üzerine çıkabilir.

Girişimcilik geliştirme merkezi talep tahminlerinde mevcut durumda girişimcilik düzeyinin mevcut durum-dakinin üzerinde gerçekleşeceği varsayılmıştır. Ancak yaşanacak ekonomik durgunluk, döviz kurlarındaki artış gibi nedenlerden dolayı girişimcilik geliştirme merkezine olan talebin düşme riski bulunmaktadır.

Girişimcilik geliştirme merkezi faaliyetlerinin maliyet etkin olarak sağlanması amacıyla verilecek hizmetler hizmet alımı yoluna gidilmiştir. Bu durum sürekli olarak bir uzman havuzunun oluşturulması ve takibini zorunlu hale getirmektedir. İhtiyaç duyulduğunda istenen uzmandan desteğin alınmasını zorlaştırmaktadır.

Her dönemde öne çıkan ve popülerlik kazanan kavramların zamanla popülerliğini yitirmesi gibi risk bulunmaktadır. İlerleyen dönemlerde girişimciliğin önemini yitirmesi ile birlikte merkezin sürdürülebilirliği sorunu ortaya çıkabilmektedir.

13.

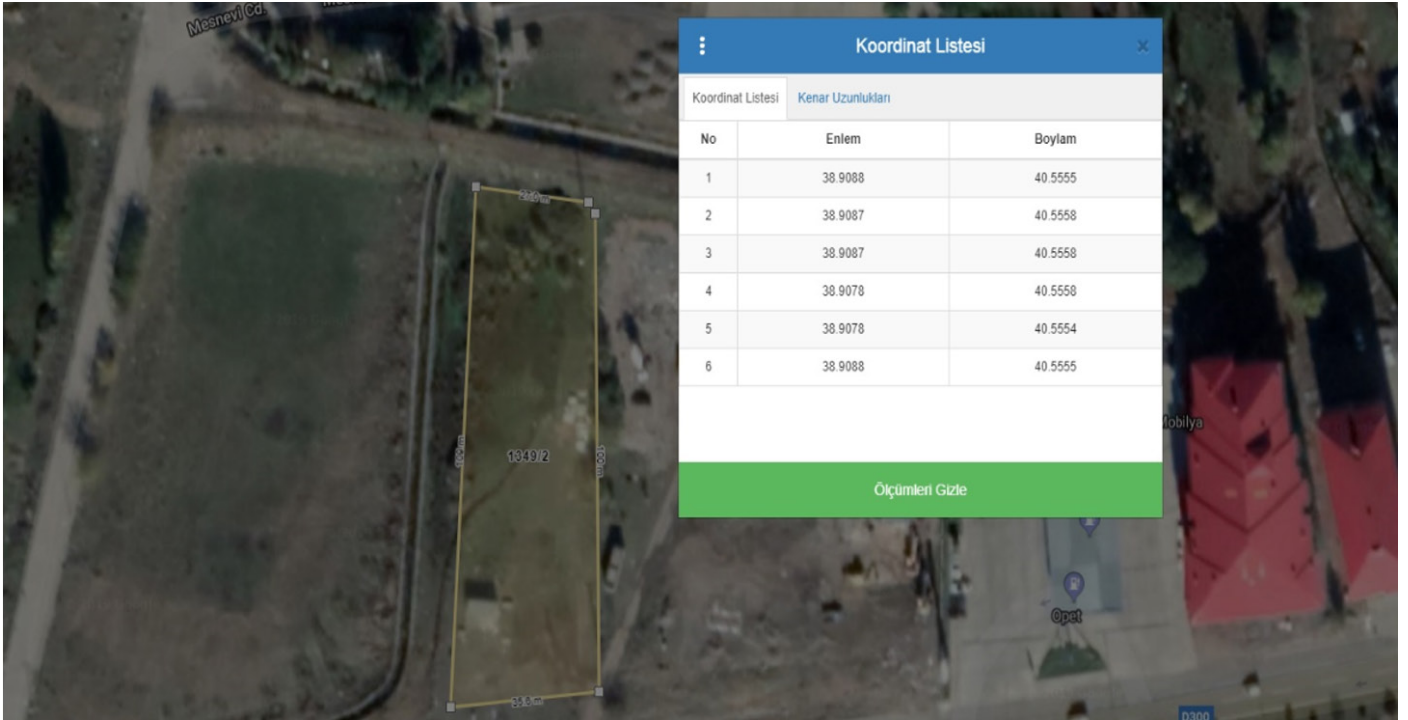
EKLER

12.1. Projenin Ticari ve Ekonomik Yapılabilirliği İle İlgili Sonuçlar

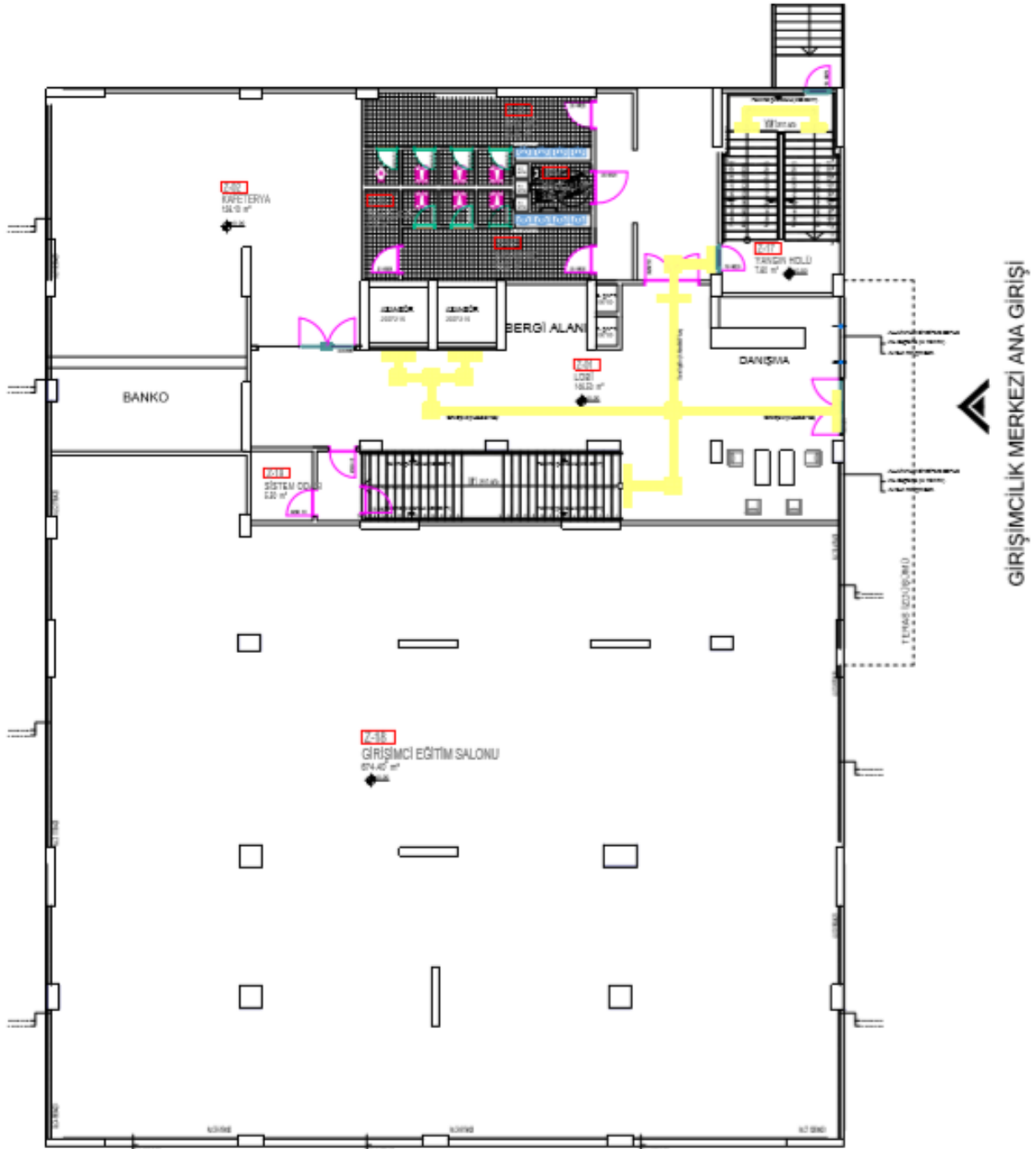
Projenin Yapılacağı Alanın Uydur Görüntüsü

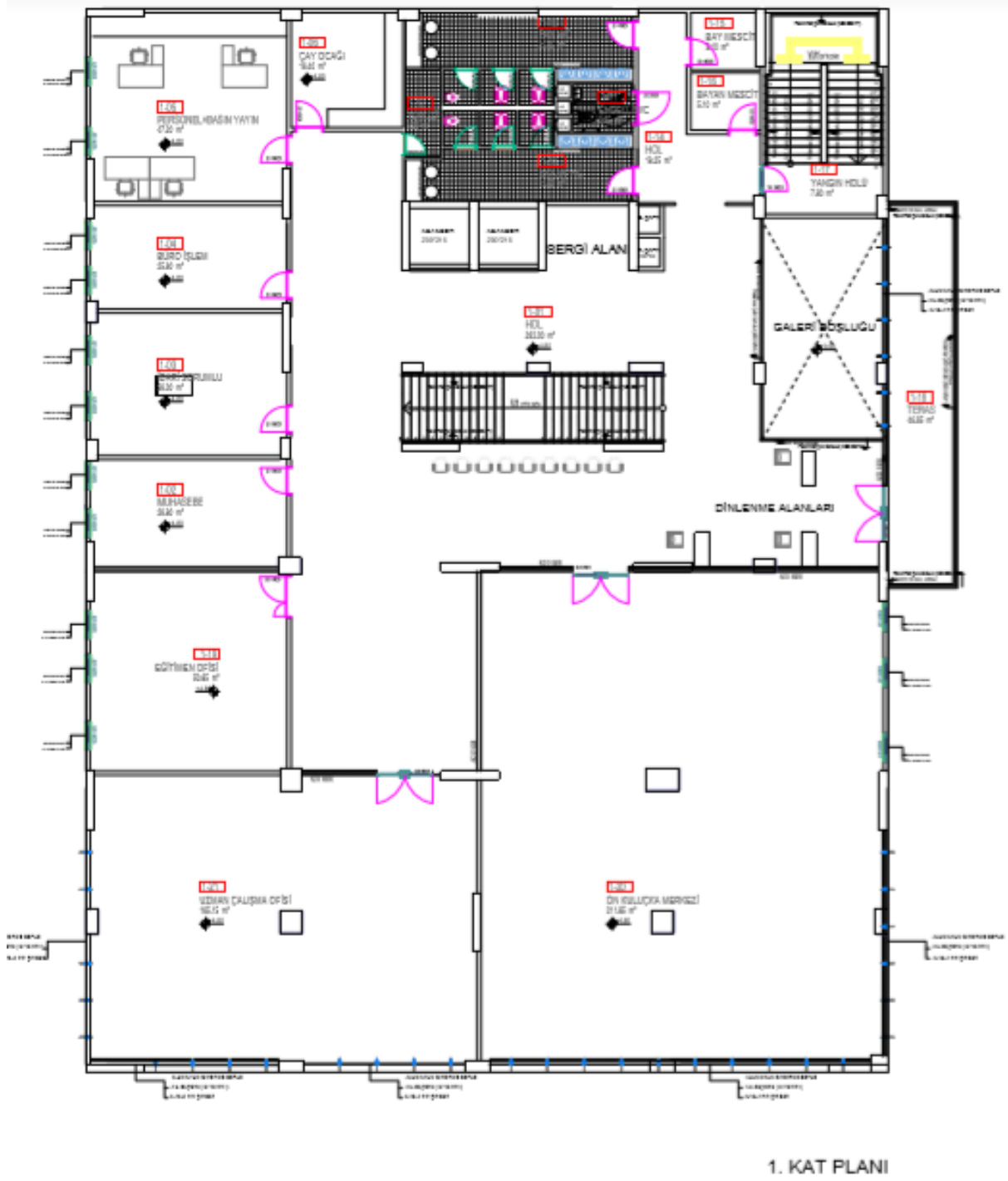
Projenin Yapılacağı Alanın Koordinatları

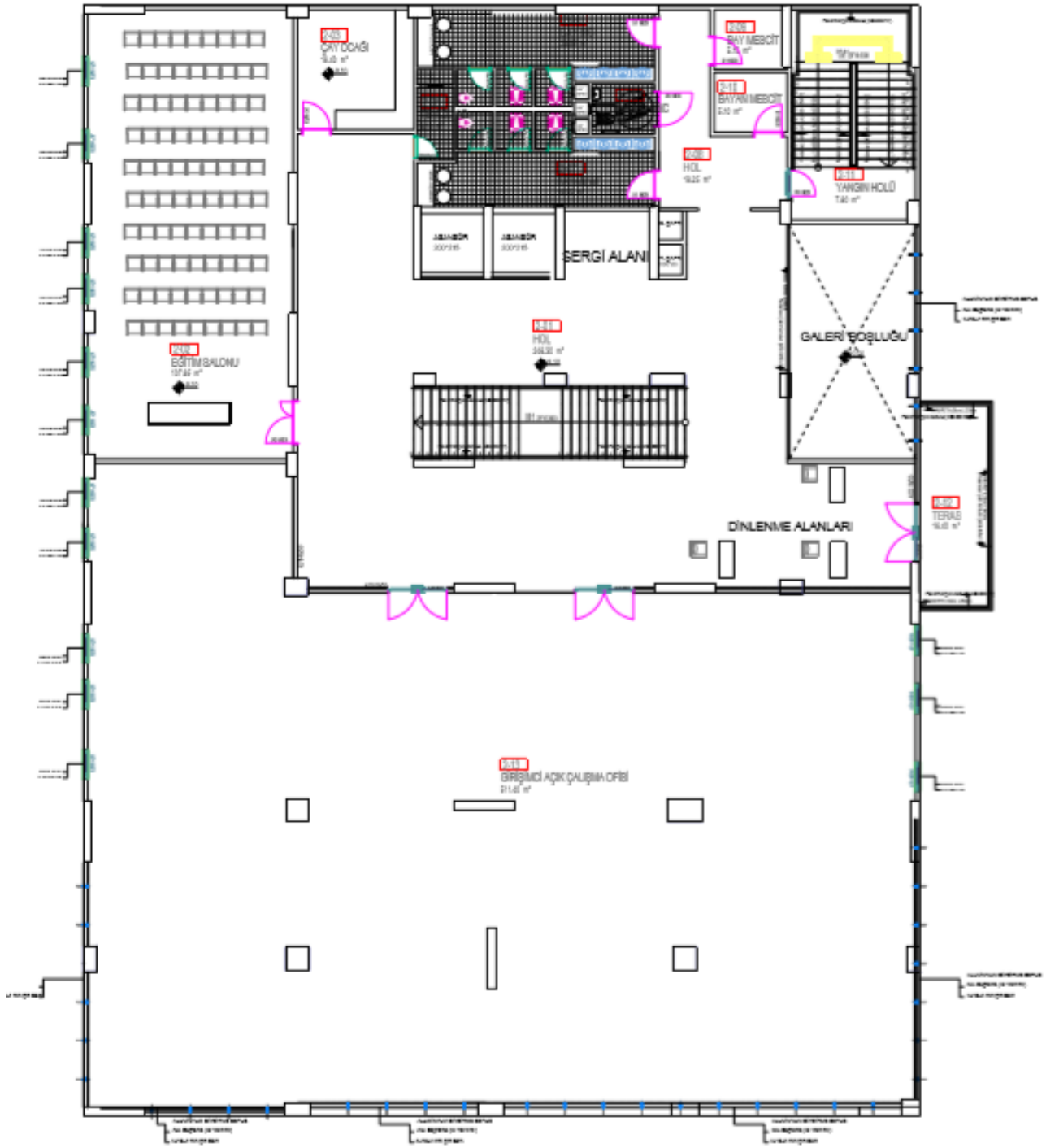
Girişimcilik Merkezi Zemin Kat Planı

Girişimcilik Merkezi 1. Kat Planı

Girişimcilik Merkezi 2. Kat Planı

Girişimcilik Merkezi 3. Kat Planı

